

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/46

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 5. svibnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o obrani za 2024. godinu***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 8. Zakona o obrani ("Narodne novine", broj 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda RH, 30/18, 70/19 i 155/23) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. svibnja 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-14/07
URBROJ: 50301-29/23-25-2

Zagreb, 2. svibnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Godišnje izvješće o obrani za 2024. godinu

Na temelju članka 8. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Godišnje izvješće o obrani za 2024. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OBRANI ZA 2024. GODINU

PREDGOVOR

Dinamika izazovne geopolitičke situacije nastavljena je i tijekom 2024. godine. Nastavak agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, sukobi na Bliskom istoku i mogućnosti njihova prelijevanja na regionalnoj i globalnoj razini utjecali su na daljnju potrebu povećanja izdvajanja za obranu, s naglaskom na jačanje i razvoj nedostajućih obrambenih sposobnosti, kako na nacionalnoj razini, tako i u okviru NATO-a i obrambenih inicijativa Europske unije.

U tom kontekstu, Republika Hrvatska nastavila je pozitivan trend obrambenih izdvajanja i početkom 2025. godine dostigla NATO smjernicu od 2 % BDP-a za obranu. Ujedno je zadržala ranije dostignutu smjernicu o izdvajanjima od najmanje 20 % za modernizaciju i opremanje, koje u 2025. godini dostiže 29,9 %.

Istovremeno, Republika Hrvatska nastavila je aktivno doprinositi jačanju savezničkih sposobnosti odvratanja i obrane, ispunjavanju ciljeva i prioriteta utvrđenih u okviru obrambenih inicijativa Europske unije te bilateralno i u suradnji sa saveznicima pružati diplomatsku, humanitarnu i tehničku pomoć Ukrajini u njezinoj obrani od ruske agresije.

Važan doprinos međunarodnoj sigurnosti i stabilnosti dan je i sudjelovanjem Republike Hrvatske u međunarodnim misijama, operacijama i aktivnostima NATO-a, Europske unije i Ujedinjenih naroda. Daljnja predanost toj zadaći Oružanih snaga Republike Hrvatske potvrđena je potkraj 2024. godine donošenjem 12 odluka Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misijama, operacijama i aktivnostima u inozemstvu u 2025. i 2026. godini. U Hrvatskom saboru provedena je rasprava i o Prijedlogu odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u NATO aktivnosti za sigurnosnu i obučnu potporu Ukrajini (NSATU).

Ministarstvo obrane nastavilo je razvijati odgovarajući strateški i planski okvir za daljnje jačanje i razvoj obrambenih resursa, u skladu s gospodarskim okolnostima i fiskalnim mogućnostima. U 2025. godini očekuje se donošenje nove Strategije obrane Republike Hrvatske i novog Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz Program Vlade Republike Hrvatske i Provedbeni program Ministarstva obrane od 2024. do 2028. godine, navedeni strateški i planski dokumenti dugoročno utvrđuju nacionalne prioritete razvoja sposobnosti, uzimajući u obzir preuzete obveze u okviru NATO ciljeva sposobnosti te obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u Stalnoj strukturiranoj suradnji Europske unije.

U potpori ravnomjernog ulaganja u sve grane Oružanih snaga Republike Hrvatske nastavljena je provedba projekata opremanja i modernizacije, uključujući uvođenje u operativnu uporabu do 2026. godine svih 12 višenamjenskih borbenih zrakoplova Rafale, nabavu dodatnih osam višenamjenskih helikoptera UH-60 Black Hawk do 2028. godine, modernizaciju i nadogradnju radarskog sustava FPS-117, kao i nabavu šest besposadnih sustava Bayraktar. Nastavljena je realizacija projekta modernizacije i dovođenja u operativno stanje 62 od ukupno 89 borbenih vozila pješništva Bradley, modernizacija borbenih oklopnih vozila Patria, opremanje i uvođenje u operativnu uporabu sustava protuzračne obrane vrlo kratkog dometa, opremanje terenskom bolnicom ROLE-2B, kao i nabava odlučujućeg borbenog streljiva.

Za pomorske sposobnosti najznačajniji projekti odnose se na nastavak opremanja obalnim ophodnim brodovima, patrolnim čamcima i upotpunjavanje sposobnosti protuminskih mjera u vrlo plitkim vodama. Dodatno, pokrenute su aktivnosti u vezi s nabavom višenamjenskog broda/korvete kao jednog od prioriternih projekata u narednom kratkoročnom razdoblju. Kad je riječ o daljnjoj tranziciji na zapadne platforme iniciran je i projekt zajedničke nabave glavnih borbenih tenkova LEOPARD 2A8 i samohodnih haubica 155 mm CAESAR. Od velikog značaja za daljnje jačanje Oružanih snaga Republike Hrvatske je i projekt nabave osam samohodnih višestrukih raketnih sustava HIMARS M142.

Ministarstvo obrane i Oružane snage Republike Hrvatske nastavili su jačati suradnju sa strateškim partnerima kroz bilateralne, multilateralne i regionalne inicijative, projekte i aktivnosti. Posebni rezultati ostvareni su u okviru Multinacionalnoga divizijskog zapovjedništva Centar u Mađarskoj, kojeg je Republika Hrvatska suosnivač, Međunarodnoga središta za obuku helikopterskih posada i timova za provedbu zadaća specijalnih zračnih operacija, čiji je domaćin te u okviru Centra za sigurnosnu suradnju – RACVIAC, gdje je naglasak stavljen na doprinos miru i stabilnosti jugoistočne Europe i važnost euroatlantskih integracija.

Oružane snage Republike Hrvatske su 2024. godine pružala potporu i pomoć civilnim institucijama i stanovništvu sudjelovanjem u gašenju požara otvorenog prostora, hitnom zračnom medicinskom prijevozu unesrećenih ili oboljelih, potrazi i spašavanju, obrani od poplava te u drugim namjenskim zadaćama. Posebni rezultati ostvareni su i doprinosom Mehanizmu *rescEU* Europske unije u suočavanju s požarima otvorenog tipa, pri čemu su protupožarne snage Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva pružile humanitarnu pomoć u gašenju požara u Sjevernoj Makedoniji i u Helenskoj Republici.

Radi daljnjeg promoviranja vojnog poziva i poboljšanja statusa pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske doneseno je niz mjera i poticaja koje značajno poboljšavaju životni standard vojnika, uključujući povećana ulaganja u infrastrukturu.

Ministarstvo obrane je na temelju provedenih analiza i procjene dugoročnih potreba za osobljem pripremlilo prijedlog temeljnog vojnog osposobljavanja čijim bi se uvođenjem osigurali preduvjeti za popunu djelatnog vojnog sastava i pričuvne komponente Hrvatske vojske te sposobnost narastanja snaga.

SADRŽAJ

UVOD	7
1. OBRAMBENA POLITIKA I UPRAVLJANJE RESURSIMA.....	8
1.1. Strateški kontekst.....	8
1.2. Obrambena politika i planiranje	10
1.3. Međunarodna obrambena suradnja i sigurnost.....	11
1.3.1. Djelovanje u okvirima NATO-a i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije.....	11
1.3.2. Multilateralna suradnja	15
1.3.3. Bilateralna obrambena suradnja.....	18
1.4. Upravljanje ljudskim potencijalima	23
1.4.1. Postojeća struktura osoblja	23
1.4.2. Prijam osoblja	24
1.4.3. Profesionalni razvoj	25
1.4.4. Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“.....	27
1.4.5. Dragovoljno vojno osposobljavanje	28
1.4.6. Pričuvni sastav	29
1.4.7. Zdravstvena zaštita.....	30
1.4.8. Ravnopravnost spolova.....	30
1.4.9. Tranzicija i izdvajanje osoblja	31
1.4.10. Kineziologija i sport.....	32
1.4.11. Vojna psihologija	32
1.4.12. Dušobrižništvo	33
1.4.13. Digitalizacija arhivskoga gradiva iz Domovinskoga rata	34
1.4.14. Zaklada vojne solidarnosti	34
1.5. Upravljanje materijalnim resursima.....	34
1.5.1. Naoružanje i vojna oprema Hrvatske kopnene vojske.....	35
1.5.2. Naoružanje i vojna oprema Hrvatske ratne mornarice	38
1.5.3. Naoružanje i vojna oprema Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva.....	39
1.5.4. Strateške zalihe ubojnih sredstava i zbrinjavanje viškova.....	42
1.5.5. Opremanje nebojnim motornim vozilima.....	42
1.5.6. Opskrbna materijalna sredstva	42
1.5.7. Potpora hrvatskoj obrambenoj industriji.....	43
1.5.8. Vojne lokacije i građevine	45
1.5.9. Zaštita okoliša	49
1.6. Upravljanje financijskim resursima	50
1.7. Komunikacijsko-informacijski sustavi.....	56
2. HRVATSKA VOJSKA	56
2.1. Provedba misija i zadaća Hrvatske vojske	56
2.1.1. Obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske i obrana Saveznika	57
2.1.2. Doprinos međunarodnom miru i sigurnosti	57

2.1.3.	Potpore Hrvatske vojske civilnim institucijama	62
2.2.	Pregled stanja sposobnosti Hrvatske vojske	65
2.3.	Obuka i vježbe	67
2.4.	Logistička potpora.....	69
2.5.	Izvanredni događaji	73
3.	POSEBNI POSLOVI U PODRUČJU OBRANE	74
3.1.	Obrambene pripreme civilnog sektora i potpora kriznom upravljanju ...	74
3.2.	Inspekcijski poslovi	74
3.3.	Sigurnosno-obavještajni poslovi	75
3.4.	Sigurnost vojnog zračnog i pomorskog prometa.....	75
3.5.	Analiza vojnostegovnih poslova	77
3.6.	Vojnopolicijski poslovi.....	77
4.	UPRAVNO-PRAVNI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI I POTPORA.....	78
4.1.	Upravni postupci i imovinsko-pravni poslovi.....	78
4.2.	Javna nabava	79
4.3.	Ostala područja rada	79
4.3.1.	Financijsko upravljanje i kontrole	79
4.3.2.	Unutarnja revizija.....	80
4.3.3.	Odnosi s javnošću	80
5.	REALIZACIJA DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA OD 2015. DO 2024. GODINE.....	82
	PRILOZI:.....	82
1.	Pregled sudjelovanja u operacijama potpore miru, misijama i aktivnostima u 2024. godini	
2.	Pregled pomoći civilnim institucijama u 2024. godini	
3.	Pregled obučnih događaja i vježbi u 2024. godini	
4.	Pregled provedene vojne izobrazbe u 2024. godini	
5.	Pregled realizacije projekata Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske od 2015. do 2024. godine.....	

UVOD

Godišnje izvješće o obrani za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19. i 155/23.). Izvješće prikazuje aktivnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Hrvatska vojska) u 2024. godini, stanje i razvoj obrambenih sposobnosti, provedbu obrambenih priprema, strukturu obrambenih resursa te ključne razvojne projekte, prioritete i rezultate.

Izvješće je dokument kojim se zastupnicama i zastupnicima u Hrvatskom saboru i javnosti omogućuje uvid u aktivnosti i djelovanje Ministarstva obrane i Hrvatske vojske te predstavlja mehanizam demokratskog nadzora nad obrambenim resorom, čime se pridonosi izgradnji povjerenja i kvaliteti civilno-vojnih odnosa u društvu.

Pri izradi Izvješća uzeti su u obzir mišljenja i prijedlozi izneseni u raspravama o godišnjim izvješćima o obrani na plenarnim sjednicama Hrvatskoga sabora, kao i u raspravama na odborima Hrvatskoga sabora na kojima je bilo riječi o Hrvatskoj vojsci, sudjelovanju i aktivnostima u okviru Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu: NATO) i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije te o sudjelovanju u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu.

Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, a koji imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

1. OBRAMBENA POLITIKA I UPRAVLJANJE RESURSIMA

1.1. Strateški kontekst

Stanje globalne strateške neizvjesnosti nastavilo se i 2024. godine. Nastavak agresije Ruske Federacije na Ukrajinu te širenje sukoba na Bliskom istoku ponajviše su odredili dinamiku geostrateških odnosa. Narušeno povjerenje i nadmetanje globalnih sila i dalje ometa izgradnju održivih mirovnih rješenja što otvara prostor za dodatnu eskalaciju i pokušaje prevladavanja otvorenih pitanja nasilnim sredstvima u nestabilnijim područjima svijeta.

Rat u Ukrajini obilježen je nesmanjenim tempom ruske agresije, širenjem oružanih sukoba na teritorij Ruske Federacije gdje su se oružane snage Demokratske Narodne Republike Koreje uključile na strani Ruske Federacije. Pitanja održivosti takvog intenziteta sukoba unatoč otvorenoj potpori zapadnih saveznika Ukrajini odnosno suradnje Islamske Republike Irana, Narodne Republike Kine i Demokratske Narodne Republike Koreje s Ruskom Federacijom zaokupljale su obje strane. Potkraj 2024. godine djelovanja obiju strana značajno su bila usmjerena osiguravanju što snažnije pozicije u slučaju eventualnih pregovora.

Na području Bliskog istoka dodatno je eskalirao rat između Države Izrael, Hamasa, Hezbolaha i djelomično Huta, koji se proširio i na teritorij Libanona. Iako bez značajnijih posljedica, prvi put se dogodio i izravni sukob Države Izrael i Islamske Republike Iran. Potkraj 2024. godine potpisano je primirje između Države Izrael i Hezbolaha, dok je došlo do naglog pada režima u Arapskoj Republici Siriji. Navedena događanja izmijenila su odnose moći na Bliskom istoku te postavila nove humanitarne i sigurnosne izazove, osobito u Gazi i Siriji.

Globalna nestabilnost utjecala je i na nastavak odvijanja građanskih ratova i etničkih sukoba manjeg intenziteta i u drugim državama Azije i Afrike, pri čemu je u tim područjima, ali i na globalnoj razini i dalje prisutna prijetnja terorističkih aktivnosti povezanih s ISIL-om, Al-Qaideom i drugim ideološki srodnim skupinama. S druge strane, Ruska Federacija i Narodna Republika Kina nastavljaju s aktivnostima suradnje sa zemljama Globalnog juga ponajviše radi izgradnje globalnog poretka koji temeljno preispituje međunarodna pravila. Iako je smanjen postotak u odnosu na 2023. godinu, nastavlja se pritisak migranata nezakonito pristiglih na prostor Europske unije, osobito preko granica Ruske Federacije i Republike Bjelorusije.

Nestabilna sigurnosna situacija u mnogobrojnim područjima Globalnog juga potpomognuta socijalno-ekonomskim poteškoćama te sve većim utjecajem klimatskih

promjena ostat će ključni uzroci kontinuiranog izazova priljeva ilegalnih migranata. Nastavak razvoja inovativnih i potencijalno disruptivnih tehnologija ubrzano mijenja karakter nadmetanja. To se osobito očituje u kontekstu povećanog hibridnog djelovanja na članice Europske unije, uključujući i na kritičnu infrastrukturu, kao i u kontekstu korištenja takvih tehnologija u oružanim sukobima, poput besposadnih sustava, što putem naučenih lekcija dodatno pospješuje njihov razvoj. Ubrzani napredak u razvoju umjetne inteligencije postavlja nove izazove i rizike.

Tijekom 2024. godine postignuti su značajni pomaci u pojedinim zemljama jugoistočnog susjedstva Republike Hrvatske u pogledu pristupanja Europskoj uniji. Europsko vijeće je Bosni i Hercegovini odobrilo otvaranje pregovora s Europskom unijom uz uvjet nastavka donošenja reformskih zakona. Dodatno, neriješena unutarnjopolitička i međudržavna pitanja i negativni utjecaj Ruske Federacije i regionalnih aktera u pojedinim državama povremeno pojačavaju napetosti te nastavljaju značajno utjecati na političku i sigurnosnu stabilnost jugoistočnog susjedstva. U navedenom kontekstu zapadne demokracije su u 2024. godini nastavljale pružati potporu Ukrajini te produbljivati svjesnost o osnaživanju svojih obrambenih sposobnosti povećanjem obrambenih ulaganja i razvojem obrambenih industrijskih kapaciteta. Obilježavajući 75 godina postojanja, NATO je 2024. godine demonstrirao svoju snagu primitkom Kraljevine Švedske kao nove članice. Nastavio je s jačanjem kolektivne obrane implementacijom koncepta za odvracanje i obranu uz koherentnu prilagodbu procesa obrambenog planiranja. Donesene su i odluke o proširenju obrambenih industrijskih kapaciteta te o dugoročnoj potpori Ukrajini, uključujući uspostavu mehanizama za obuku ukrajinskih vojnika. Europska unija poduzela je niz aktivnosti primarno kroz Europski instrument mirovne pomoći i provedbu mjera ograničavanja Ruskoj Federaciji. Uz implementaciju Strateškog kompasa, osobito operacionalizacije Sposobnosti za brzo razmještanje te jačanja vojne pokretljivosti, nastavljani su i napor na stvaranju preduvjeta i implementaciji zajedničke nabave obrambenih sposobnosti i streljiva. Usvojena je Strategija za europsku obrambenu industriju te je započet rad na Europskom programu obrambenih ulaganja. Nova Europska komisija je potkraj 2024. godine utvrdila prioritete rada na području obrane koji se primarno odnose na izradu Bijele knjige o budućnosti europske obrane, unaprjeđenju civilne i vojne spremnosti i pripravnosti te uspostavi jedinstvenog tržišta za obrambene proizvode.

1.2. Obrambena politika i planiranje

U promjenjivom sigurnosnom geopolitičkom okružju, obrambena politika Republike Hrvatske u 2024. godini bila je usmjerena na daljnje ulaganje i unaprjeđivanje obrambenih sposobnosti Hrvatske vojske, jačanje međunarodne obrambene suradnje, doprinos međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti te potporu civilnim institucijama i stanovništvu.

Republika Hrvatska je i 2024. godine povećala obrambeni proračun i ulaganja u opremanje i modernizaciju obrambenog sustava. U kontekstu izmijenjene europske sigurnosne arhitekture, prije svega izazvane ruskom agresijom na Ukrajinu, Hrvatska vojska nastavila je s angažmanom u različitim oblicima međunarodnih aktivnosti u okviru Ujedinjenih naroda, Europske unije i NATO-a te pružati svekoliku pomoć Ukrajini, uključujući, kroz bilateralne i multilateralne okvire.

S obzirom na značajne geostrateške i geopolitičke promjene ažurirani su prijedlozi nove Strategije obrane Republike Hrvatske i novog prijedloga Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske, čije se donošenje očekuje 2025. godine. Prijedlozi su ažurirani u skladu s novonastalim geopolitičkim okolnostima i pozitivnim makroekonomskim projekcijama, a smjer i dinamika razvoja obrambenih sposobnosti, usklađeni su s obvezama koje proizlaze iz planskih procesa NATO-a i Europske unije.

Na temelju Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Ivan Anušić donio je Provedbeni program Ministarstva obrane od 2024. do 2028. godine. Provedbeni program sadrži osam mjera razrađenih kroz ključne točke njihova ostvarenja koje su povezane s realizacijom strateških ciljeva na području obrane i Financijskim planom Ministarstva obrane. Mjere su utvrđene i usklađene s ključnim ciljevima i prioritetima iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2024. – 2028. putem kojih će Ministarstvo obrane i Hrvatska vojska pridonositi ostvarivanju uspješne, vitalne, pravedne, održive i suverene Hrvatske.

U kontekstu NATO procesa obrambenog planiranja i izvješćivanja Ministarstvo obrane je 2024. godine izvijestilo NATO o nacionalnim planovima i politikama budućeg razvoja, izdvajanjima za obranu te o statusu implementacije dodijeljenih ciljeva sposobnosti. Time je uspješno proveden prethodni četverogodišnji ciklus obrambenog planiranja NATO-a, a započeo novi, koji će sredinom 2025. godine rezultirati dodjelom novog paketa ciljeva sposobnosti.

Istovremeno su nastavljene aktivnosti u kontekstu tri ključne obrambene inicijative Europske unije: Stalne strukturirane suradnje (*Permanent Structured Cooperation – PESCO*), Koordiniranog godišnjeg pregleda u području obrane (*Coordinated Annual Review on Defence – CARD*) i Europskog fonda za obranu (*European Defence Fund – EDF*). U okviru obveze izvješćivanja o provedbi PESCO-a Republika Hrvatska izvijestila je nadležna tijela Europske unije o obrambenim izdvajanjima, doprinosu misijama i operacijama, oblicima multinacionalne suradnje te o provedbi ciljeva utvrđenih Strateškim kompasom Europske unije.

Republika Hrvatska aktivno je sudjelovala u razvoju i provedbi inicijativa usmjerenih na jačanje europske obrambene industrije, uključujući akt za podupiranje proizvodnje streljiva, akt o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave, Strategiju europske obrambene industrije i Europski program ulaganja u obranu.

1.3. Međunarodna obrambena suradnja i sigurnost

Republika Hrvatska nastavila je aktivno pridonositi miru, sigurnosti i stabilnosti globalnog i euroatlantskog prostora te prostora Jugoistočne Europe bilateralnom i multilateralom suradnjom, sudjelovanjem u operacijama, misijama i aktivnostima NATO-a, Europske unije i Ujedinjenih naroda, kao i aktivnostima Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) i Centra za sigurnosnu suradnju RACVIAC.

1.3.1. Djelovanje u okvirima NATO-a i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije

Aktivnosti u okviru NATO-a

Republika Hrvatska nastavila je ispunjavati obveze u okviru NATO-a i pridonositi međunarodnoj sigurnosti ističući važnost euroatlantskih vrijednosti, savezničko jedinstvo, solidarnost i suradnju s partnerima, posebice s Europskom unijom.

Nastavljena je provedba Strateškog koncepta iz 2022. godine, s naglaskom na prilagodbu savezničkog postava odvrćanja i obrane novoj geopolitičkoj realnosti, posebno u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu. U 2024. godini održana su tri redovita sastanka Sjevernoatlantskog vijeća u formatu ministara obrane u veljači, lipnju i listopadu.

U srpnju 2024. u Washingtonu je održan NATO samit predsjednika država i vlada na kojemu je Savez pokazao jedinstvo i odlučnost u donošenju odluka, a dominirale su teme: odvrćanje i obrana, daljnje pružanje potpore Ukrajini i globalna partnerstva.

Slika 1. Sastanak Sjevernoatlantskog vijeća u formatu ministara obrane

Na samitu je doneseno niz odluka važnih za budućnost Saveza. Među ostalim, donesena je odluka o pokretanju NATO aktivnosti za sigurnosnu i obučnu potporu Ukrajini (*NATO Security Assistance and Training for Ukraine – NSATU*), koja je svojevrsna tranzicija aktivnosti tzv. Ramsteinske skupine. Uspostavljen je viši civilni predstavnik kao politički predstavnik za Ukrajinu imenovan od glavnog tajnika NATO-a, dok su se Saveznice obvezale na višegodišnju financijsku potporu Ukrajini koja će biti najmanje na razini 40 milijardi eura godišnje odnosno u toj protuvrijednosti. Republika Hrvatska, koju je na samitu predstavljao Predsjednik Republike Hrvatske, podržala je sve odluke Saveza, uključujući uspostavu NATO-ove aktivnosti za sigurnosnu i obučnu potporu Ukrajini – NSATU. Unatoč tome, nakon što je Ministarstvo obrane u skladu sa Zakonom o obrani 16. rujna 2024. dostavilo Nacrt prijedloga odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u NATO aktivnosti za sigurnosnu i obučnu potporu Ukrajini (NSATU) Predsjedniku Republike Hrvatske na prethodnu suglasnost, Predsjednik Republike Hrvatske nije dao prethodnu suglasnost te je o Prijedlogu odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u NATO aktivnosti za sigurnosnu i obučnu potporu Ukrajini (NSATU) provedena rasprava u listopadu 2024. u Hrvatskom saboru.

U okviru NATO Paketa za izgradnju obrambenih kapaciteta Bosne i Hercegovine, tijekom 2024. godine predstavnici Ministarstva obrane i Ministarstva vanjskih i europskih poslova nastavili su s aktivnostima koje su uključivale radne posjete Bosni i Hercegovini tijekom kojih se raspravljalo o mogućnostima zadovoljavanja potreba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine za suvremenom nebojnom opremom dvojne namjene.

U operacijama, misijama i drugim aktivnostima u inozemstvu 2024. godine ukupno je sudjelovalo 968 pripadnika Hrvatske vojske, od toga 62 pripadnice. Nastavljeno je

sudjelovanje u operaciji potpore miru *KFOR* u Republici Kosovu, NATO misiji u Iraku, operaciji potpore miru *Sea Guardian* u Sredozemlju, u NATO aktivnostima ojačane budnosti odnosno aktivnostima prednjih kopnenih snaga u Republici Poljskoj, Mađarskoj i Republici Bugarskoj, kao i u aktivnosti Stalne NATO skupine protuminskih snaga 2 s timom protuminskih ronitelja na brodovima Talijanske ratne mornarice. Republika Hrvatska nastavila je popunjavati pozicije u nacionalnim predstavništvima pri NATO-u, NATO zapovjednoj strukturi, NATO strukturi snaga, NATO agencijama i četiri NATO središta izvrsnosti te je u 2024. godini popunjavala 67 pozicija. U okviru Multinacionalnog divizijskog zapovjedništva Centar (*Headquarters Multinational Division Centre – HQ MND-C*) u Mađarskoj, čiji je jedan od osnivača, Republika Hrvatska je u 2024. godini popunjavala 21 poziciju. Sredinom 2024. godine u Zapovjedništvu je provedena redovita rotacija 11 pripadnika. Republika Hrvatska trenutačno popunjava poziciju načelnika stožera.

Aktivnosti u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije

Predstavnici Ministarstva obrane i Hrvatske vojske nastavili su redovito sudjelovati na sastancima ministara obrane i načelnika glavnih stožera država članica Europske unije, sastancima ravnatelja za obrambenu politiku te ostalim stručnim i funkcionalnim sastancima.

Slika 2. Sastanak Vijeća za vanjske poslove u formatu ministara obrane Europske unije

U 2024. godini Republika Hrvatska bila je zastupljena s dva predstavnika u strukturama Vojnog osoblja Europske unije (*EU Military Staff – EUMS*) te dva u Stožeru za vojno planiranje i provedbu. Dodatno, potkraj 2024. godine popunjena je dužnost načelnika

Uprave za komunikacijske i informacijske sustave, što je generalska pozicija i ujedno najviša koju je Republika Hrvatska do sada popunila u strukturama EUMS-a.

Predstavnici Ministarstva obrane i Hrvatske vojske sudjelovali su u radu nadležnih odbora i radnih skupina Europske obrambene agencije te drugih tijela Europske unije.

Od 2023. godine jedan nacionalni stručnjak sekundiran je u Europsko učilište za obranu i sigurnost. U okviru obrambenih inicijativa Europske unije, predstavnici Ministarstva obrane i Hrvatske vojske sudjelovali su u aktivnostima PESCO-a, provedbi Plana za razvoj sposobnosti Europske unije (*Capability Development Plan – CDP*) i Koordiniranog godišnjeg pregleda obrane (*Coordinated Annual Review on Defence – CARD*), unaprjeđivanja vojne pokretljivosti, jačanja obrambenih sposobnosti i spremnosti država članica te u aktivnostima usmjerenim na jačanje suradnje Europske unije i NATO-a. Republika Hrvatska je u okviru projekta zajedničke nabave pod vodstvom Europske obrambene agencije nakon prve narudžbe streljiva 155 mm 2023. godine, uputila drugu narudžbu 2024. godine.

Europska unija i dalje je usredotočena na poboljšanje obrambene suradnje među državama članicama, pa je u tom kontekstu, na temelju konzultacija s državama članicama predstavila četiri kolaborativna projekta za razvoj sposobnosti lutajućeg streljiva, integrirane protuzračne obrane, elektroničkog ratovanja i borbenih brodova, od kojih je Republika Hrvatska potpisala prva tri. Uz navedeno, Europska unija je od 2023. godine uspostavila inicijative za financijsko poticanje zajedničke nabave među članicama. Riječ je o Aktu o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (*European Defence Industry Reinforcement through common Procurement Act – EDIRPA*) i Uredbi o podupiranju proizvodnje streljiva (*Regulation on supporting ammunition production – ASAP*). U okviru EDIRPA-e, s partnerima Republika Hrvatska prijavila je dva projekta zajedničke nabave, pri čemu je prema inicijalnom rezultatu poziva za financiranje među ukupno pet odabranih projekata odabran i projekt zajedničke nabave 155 mm topničkog streljiva u kojemu sudjeluje Republika Hrvatska. S obzirom na to da navedeni programi završavaju 2025. godine, 2024. godine na Radnoj skupini za obrambenu industriju razgovaralo se o prijedlogu novoga Programa europske obrambene industrije (*European Defence Industry Programme – EDIP*) vrijednom 1,5 milijardi eura, koji bi po sličnom modelu trebao djelovati do 2027. godine. Glavni fokus pregovora odnosi se na pitanje hoće li i do koje razine program financirati nabavu ili jačanje proizvodnih kapaciteta vojnih proizvoda koji sadrže komponente iz država koje nisu članice Europske unije.

Operativni doprinos Republike Hrvatske Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici Europske unije nastavljen je sudjelovanjem u operacijama Europske unije EUNAVFOR MED IRINI, EUNAVFOR ATALANTA te u borbenim skupinama Europske unije.

1.3.2. Multilateralna suradnja

Težišne aktivnosti multilateralne obrambene suradnje odvijale su se u sklopu regionalnih sigurnosno-obrambenih inicijativa kojih je Republika Hrvatska članica ili država promatrač. Provođene su mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti u okviru OEES-a i Ujedinjenih naroda, proaktivno djelovanje i potpora u radu RACVIAC-a te su provedene aktivnosti iz područja nadzora naoružanja u skladu s međunarodnim sporazumima i konvencijama kojima je Republika Hrvatska pristupila.

Predstavnici Ministarstva obrane sudjelovali su na međunarodnim sajmovima i izložbama vojne opreme i naoružanja, poput sajмова „Eurosatory“, „Euronaval“ i „MILPOL“ u Francuskoj Republici i „BSDA“ u Rumunjskoj.

Sudjelovanje u regionalnim inicijativama

U okviru sudjelovanja u radu regionalnih organizacija, foruma i inicijativa glavna područja suradnje odnosila su se na unaprjeđenje suradnje, mogućnosti zajedničkog sudjelovanja u misijama i operacijama, potporu nastavku procesa proširenja NATO-a i Europske unije na zemlje jugoistočne Europe, ispunjavanje obveza iz članstva u NATO-u i Europskoj uniji te jačanje mjera povjerenja i sigurnosti. U sklopu Američko-jadranske povelje kojom je 2024. godine predsjedala Republika Albanija, Ministarstvo obrane i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova nastavili su pružati potporu novim članicama NATO-a, kao i državama aspiranticama iz jugoistočne Europe u približavanju NATO-u. U cilju izgradnje regionalne otpornosti na hibridne ugroze te izgradnje obrambenih sposobnosti, u 2024. godini pokrenuta su dva nova projekta na razini oružanih snaga: „Razvoj sposobnosti kibernetičke obrane“ i „Unaprjeđenje sposobnosti prihvata, smještaja i nastavka kretanja snaga u području operacija“, čija je provedba planirana za iduće razdoblje. Države članice Američko-jadranske povelje, u okviru zajedničkog doprinosa izgradnji međunarodne sigurnosti, oformile su i uputile mobilni savjetodavni obučni tim Američko-jadranske povelje u Irak u studenom 2024. godine. Tim su činili predstavnici Hrvatske vojske i predstavnici oružanih snaga Crne Gore. Provedene su i redovite obučne aktivnosti i tečajevi na razini oružanih snaga, a održana je i konferencija načelnika glavnih stožera oružanih snaga država članica Američko-jadranske povelje. Sastanci ministara obrane i ravnatelja iz područja obrambene i vanjske politike bili su obilježeni

raspravama o regionalnim sigurnosnim izazovima, s naglaskom na regionalnu stabilnost u kontekstu rata u Ukrajini te napretku procesa euroatlantskih integracija.

U okviru mađarskog predsjedanja Srednjoeuropskom obrambenom suradnjom (*Central European Defence Cooperation – CEDC*) 2024. godine Ministarstvo obrane aktivno je sudjelovalo na redovitim sastancima na razini ravnatelja za obrambenu politiku, kao i ministarskom sastanku. Naglasak sastanaka bio je na razmjeni mišljenja o sigurnosnoj situaciji na zapadnom Balkanu i sigurnosnoj situaciji u Ukrajini i na Bliskom istoku te njihovim implikacijama na sigurnost područja srednje i jugoistočne Europe. Nastavljen je i dijalog s državama jugoistočne Europe u okviru formata CEDC+, posebno o pitanjima pružanja potpore razvoju sposobnosti oružanih snaga država zapadnog Balkana te razvoju i jačanju regionalne otpornosti.

Slika 3. Sastanak na razini ministara obrane u okviru Srednjoeuropske obrambene suradnje u Budimpešti

Nastavljeno je sudjelovanje u okviru Forum ministara obrane jugoistočne Europe (*South-Eastern Europe Defence Ministerial – SEDM*) kroz sastanke koordinacijskog i upravljačkog odbora te sastanak ministara obrane radi promicanja sigurnosnog dijaloga o pitanjima od zajedničkog interesa. Sastanak ministara obrane održan je pod rumunjskim predsjedanjem. Na sastanku je potvrđena predanost suradnji unutar inicijative te je pokrenut projekt „Platforma za jačanje otpornosti“ čiji je cilj prilagodba praktične suradnje zahtjevima novog sigurnosnog okruženja.

Aktivnosti u okviru Ujedinjenih naroda

Predstavnici Ministarstva obrane sudjelovali su na sastancima o konvencijama Ujedinjenih naroda iz područja nadzora naoružanja, kao i u izradi nacionalnih godišnjih izvješća o Konvenciji o kasetnom streljivu, Konvenciji o zabrani upotrebe, skladištenja, proizvodnje i transportu protupješačkih mina te njihovu uništavanju, Konvenciji o zabrani ili ograničenju uporabe određenoga konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj. Republika Hrvatska podržava inicijativu Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda koja se odnosi na plan jačanja djelovanja u području operacija *Action for Peacekeeping – A4P i A4P+* te provodi plan Ujedinjenih naroda za povećanje sudjelovanja žena u operacijama potpore miru do 2028. godine.

Tijekom 2024. godine u tri operacije potpore miru Ujedinjenih naroda (UNMOGIP – Indija i Pakistan, MINURSO – Zapadna Sahara, UNIFIL – Libanon) sudjelovalo je 27 pripadnika Hrvatske vojske u sklopu redovitih rotacija, od toga četiri pripadnice.

Aktivnosti u okviru Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS)

Republika Hrvatska predsjedala je u prvoj polovici 2024. godine Forumom za sigurnosnu suradnju Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS), glavnim tijelom OESS-a za političko-vojnu dimenziju. Tijekom predsjedanja predstavnici Ministarstva obrane aktivno su sudjelovali u raspravama na temu doprinosa žena miru i sigurnosti i reformi i prilagodbi vojnih učilišta potrebama oružanih snaga u kontekstu kompleksnog sigurnosnog okruženja. U okviru Foruma i njegovih radnih skupina ponovno je uspostavljen režim verifikacija u skladu s međunarodnim sporazumima u području nadzora naoružanja. U 2024. godini Republika Hrvatska sudjelovala je u verifikacijskim aktivnostima u inozemstvu u skladu s odrednicama Bečkog dokumenta 2011, Ugovora Otvoreno nebo i Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja. U Republici Hrvatskoj provedene su aktivnosti organizacije i posjeti zračnim bazama, postrojbama te demonstracija novog naoružanja. Time je Republika Hrvatska ispunila svoje obveze za razdoblje od 2017. do 2026. godine na temelju poglavlja IV. Bečkog dokumenta 2011. Inspekcijske aktivnosti prema Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja provedene su prema planu, kao i sudjelovanja u radu stručnih i upravljačkih tijela Sporazuma. Republika Hrvatska sudjelovala je i u promatračkom letu iznad Bosne i Hercegovine prema Ugovoru Otvoreno nebo. U okviru godišnjih obveza po mehanizmima izvješćivanja, Ministarstvo obrane izradilo je i dostavilo članicama OESS-a dokumente: Godišnja razmjena vojnih informacija o obrambenom planiranju i proračunu,

Godišnja razmjena vojnih informacija po Bečkom dokumentu 2011., Godišnja razmjena vojnih informacija o naoružanju prema Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja i Globalna razmjena vojnih informacija te ostala izvješća u skladu s odlukama Foruma za sigurnosnu suradnju OESS-a.

1.3.3. Bilateralna obrambena suradnja

U 2024. godini nastavljen je trend rasta bilateralnih obrambenih aktivnosti, usmjerenih na daljnje produbljivanje odnosa sa strateškim saveznicima i partnerima radi jačanja međunarodnog ugleda i afirmacije Republike Hrvatske te razvoja nacionalnih obrambenih sposobnosti i pružanja potpore provedbi obveza koje proistječu iz članstva u NATO-u i Europskoj uniji. U Republici Hrvatskoj akreditacijom ili suakreditacijom 2024. godine djelovalo je 35 vojno-diplomatskih predstavništava, s ukupno 45 članova vojno-diplomatskog zbora. Sjedište u Republici Hrvatskoj ima 18 vojno-diplomatskih predstavništava, dok ih 17 ima sjedište u inozemstvu i suakreditirani su za Republiku Hrvatsku na nerezidentnoj osnovi. U inozemstvu je 2024. godine djelovalo deset hrvatskih vojnih izaslanika akreditiranih na rezidentnoj i nerezidentnoj osnovi u 22 zemlje. Nastavljene su aktivnosti suradnje sa strateškim saveznicima Sjedinjenim Američkim Državama, Francuskom Republikom, Republikom Poljskom, Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske te značajnim partnerom Saveznom Republikom Njemačkom. U kontekstu regionalne sigurnosne suradnje poseban naglasak stavljen je na odnose s Mađarskom, Republikom Slovenijom i Talijanskom Republikom, kao i na pružanje potpore državama jugoistočne Europe u procesu euroatlantskih integracija. Suradnja sa Sjedinjenim Američkim Državama, glavnim strateškim saveznikom i partnerom Republike Hrvatske u području obrane i sigurnosti nastavila se razvijati u gotovo svim funkcionalnim područjima. Prioritetni projekti odnosili su se na opremanje Hrvatske vojske s dodatnih osam višenamjenskih helikoptera UH-60M Black Hawk i borbenim vozilima pješništva Bradley, kao i na nabavu samohodnog višestrukoga raketnog sustava velikog dometa – HIMARS, o čemu je Vlada Republike Hrvatske donijela odluku 20. prosinca 2024. Nastavljena je dobra suradnja u području vojne izobrazbe upućivanjem pripadnika Hrvatske vojske na školovanje u Sjedinjene Američke Države, u području razvoja i modernizacije Hrvatske vojske, kao i dugogodišnja suradnja s Nacionalnom gardom Minnesote.

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Ivan Anušić boravio je u službenom posjetu Sjedinjenim Američkim Državama u listopadu 2024. te se sastao sa senatoricom Minnesote Amy Klobuchar i zapovjednikom Nacionalne garde Minnesote general bojnikom Shawnom Mankeom.

Slika 4. Posjet potpredsjednika Vlade i ministra obrane Ivana Anušića Nacionalnoj gardi Minnesota

Od 28. do 29. listopada 2024. u Washingtonu su održane bilateralne obrambene konzultacije tijekom kojih se razgovaralo o cjelokupnoj obrambenoj suradnji dviju država i sigurnosnoj situaciji u Jugoistočnoj Europi i u svijetu.

Slika 5. Svečani doček prve skupine višenamjenskih borbenih aviona Rafale

Tijekom 2024. godine nastavljeno je jačanje bilateralne obrambene suradnje s Francuskom Republikom. Na svečanosti u travnju 2024. u Zrakoplovnoj bazi „Pukovnik Marko Živković“ na Plesu obilježen je dolazak prvih šest višenamjenskih borbenih aviona Rafale. U skladu s dinamikom primopredaje, do kraja ožujka 2025. isporučeno je jedanaest višenamjenskih borbenih aviona, a dvanaesti avion u Republiku Hrvatsku doći će u travnju 2025. U lipnju 2024. potpisan je Okvirni ugovor o zajedničkoj nabavi samohodnih haubica CAESAR 155 mm čiji se daljnji koraci očekuju 2025. godine. Nastavljene su aktivnosti održavanja strateškog dijaloga sastancima na razini ravnatelja za obrambenu politiku i ravnatelja za naoružanje.

Sa Saveznom Republikom Njemačkom, značajnim partnerom Republike Hrvatske u Europi, povećan je opseg bilateralne obrambene suradnje te je nastavljena suradnja u okviru NATO-a i Europske unije. Najvažniji projekt pokrenut u 2024. godini odnosi se na nabavu novih tenkova Leopard 2A8. Potpredsjednik Vlade i ministar obrane Ivan Anušić i savezni ministar obrane Savezne Republike Njemačke Boris Pistorius u listopadu 2024. godine potpisali su Pismo namjere između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Saveznog Ministarstva obrane Savezne Republike Njemačke o isporuci tenkova M-84 i borbenih vozila pješništva M-80 Ukrajini. Za ustupljena materijalna sredstva Savezno ministarstvo obrane Savezne Republike Njemačke izvršilo je uplatu u Državni proračun Republike Hrvatske, a navedena financijska sredstva namijenjena su nabavi novih tenkova. Nastavljena je i suradnja u području obuke, izobrazbe i logistike. Poseban naglasak bio je na suradnji u okviru Koncepta vodeće nacije pod vodstvom Savezne Republike Njemačke i Borbene skupine Europske unije, koja će pod njemačkim vodstvom biti u stanju pripravnosti 2025. godine. Nastavljena je i suradnja u okviru PESCO projekata usmjerenih na vojnu pokretljivost i logistička čvorišta.

Slika 6. Sastanak potpredsjednika Vlade i ministra obrane Ivana Anušića s ministrom obrane Savezne Republike Njemačke Borisom Pistoriusom

Suradnja s Republikom Poljskom očitovala se u suradnji specijalnih snaga u području obuke i vježbi između Zapovjedništva specijalnih snaga i Zapovjedništva komponente specijalnih snaga Oružanih snaga Republike Poljske, suradnji vojnih policija u okviru Multinacionalne bojne vojne policije te suradnji vojno-obrazovnih institucija i kopnenih snaga.

U sklopu aktivnosti ojačane prednje prisutnosti odnosno aktivnosti prednjih kopnenih snaga Republika Hrvatska nastavila je sudjelovati u borbenoj skupini na teritoriju

Republike Poljske, pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, sa sposobnošću bitnice samohodnih haubica PzH 2000 u prvoj polovici 2024. godine te sudjelovanjem četiri stožerna časnika u drugoj polovici 2024. godine. Pripadnici Hrvatske vojske sudjelovali su i u radu nekoliko NATO zapovjedništava i središta izvrsnosti u Republici Poljskoj. Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Ivan Anušić i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske general-pukovnik Tihomir Kundid posjetili su u veljači 2024. trinaesti hrvatski kontingent u borbenoj skupini u Republici Poljskoj.

Sveobuhvatna suradnja nastavljena je i s Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske. Tijekom rujna 2024. provedena je bilateralna vježba kopnenih vojski SAVA STAR 24 na vojnom poligonu Gašinci te je nastavljena suradnja na području vojne izobrazbe. U travnju 2024. akrobatska skupina Kraljevskog ratnog zrakoplovstva Red Arrows posjetila je 93. Krilo Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i Krila Oluje te je provedena obučna aktivnost „SPRINGHAWK 24“. Pri tome je pružena potpora uvježbavanju za letačke aktivnosti, kao i zajedničko letenje akrobatskih skupina. Tijekom provedbe navedene aktivnosti britanska strana pružila je dodatnu podršku u vidu zajedničkih preleta u svrhu obilježavanja 15. obljetnice članstva Republike Hrvatske u NATO-u.

Slika 7. Bilateralna vježba SAVA STAR 24

Težište suradnje s Mađarskom nastavljeno je angažmanom u multilateralnim projektima i aktivnostima. Posebno se izdvaja suradnja u okviru zajednički uspostavljenog Multinacionalnog divizijskog zapovjedništva Centar u Mađarskoj, Međunarodnog središta za obuku helikopterskih posada i timova za provedbu zadaća specijalnih zračnih operacija u Zemuniku Donjem te u okviru NATO aktivnosti prednjih kopnenih snaga u Mađarskoj.

Suradnja se ostvaruje i zajedničkim članstvom u Regionalnom zapovjedništvu komponente specijalnih snaga.

Bilateralna suradnja s Talijanskom Republikom nastavljena je u području ratnih mornarica i ratnih zrakoplovstava te u okviru regionalnih inicijativa. Nastavljeno je ukrcavanje hrvatskih protuminskih ronionica na brodove Talijanske ratne mornarice u potpori dostizanja jednog od NATO ciljeva sposobnosti. Među najznačajnije bilateralne aktivnosti 2024. godine spada potpisivanje tehničkih dogovora o prekograničnim operacijama nadzora zračnog prostora s Mađarskom i Talijanskom Republikom kojim je oružanim snagama Mađarske i Talijanske Republike od 1. prosinca 2024. privremeno povjeren nadzor zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske. Takvim vidom suradnje Republika Hrvatska pridonosi daljnjem jačanju savezničkih napora u okviru NATINAMDS-a te omogućuje nastavak nesmetane dinamike obuke pilota višenamjenskog borbenog aviona Rafale.

Obrambena suradnja s Republikom Slovenijom 2024. godine bila je usmjerena na suradnju kopnenih i zračnih snaga, vježbe i školovanje. Nastavljena je i suradnja unutar multilateralnih inicijativa, poput CEDC-a, RACVIAC-a, Foruma ministara obrane jugoistočne Europe, projekta ADRION i Virtualnoga regionalnog središta za nadzor pomorskog prometa.

Kad je riječ o suradnji s partnerima na području jugoistočne Europe, Republika Hrvatska nastavila se zalagati za euroatlantsku budućnost zemalja aspirantica, uključujući potporu provedbi sigurnosnih reformi. Uz bilateralne aktivnosti poseban naglasak stavljen je na regionalne multilateralne projekte i inicijative, poput CEDC-a, RACVIAC-a, Foruma ministara obrane jugoistočne Europe i dr. Dodatno, najznačajniji dio aktivnosti obrambene suradnje s Bosnom i Hercegovinom 2024. godine nastavio se u domeni vojnog školovanja pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na studijskim programima i programima vojne izobrazbe na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“.

Suradnja s Republikom Sjevernom Makedonijom odvijala se u okviru aktivnosti Američko-jadranske povelje te u području obuke i izobrazbe.

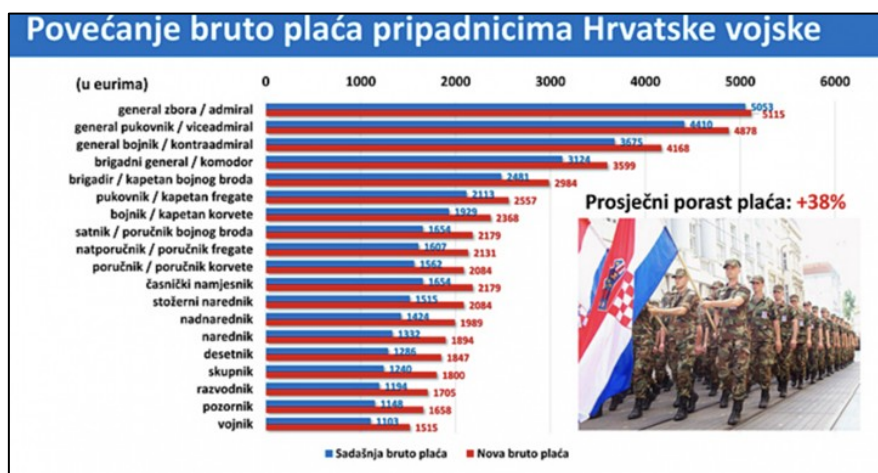
Republika Hrvatska nastavila se zalagati za pronalazak bilateralnog rješenja s Crnom Gorom u vezi s povratom školskog broda „Jadran“ u Republiku Hrvatsku.

U okviru suradnje s Republikom Kosovo poseban naglasak je bio na slijedno-rastućoj izobrazbi pripadnika Kosovskih sigurnosnih snaga i studijskim programima na Hrvatskome vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“, na provedbi prijenosa iskustva Ministarstva obrane i Hrvatske vojske u izradi zakonodavstva u sigurnosno-obrambenom sektoru, u području upravljanja osobljem te suradnji vojnih policija i specijalnih snaga provođenjem obuke i vježbi. U lipnju 2024. održan je bilateralni sastanak ministara obrane u Zagrebu, tijekom kojega je potpisan sporazum o studiranju kosovskih kadeta na diplomskim studijima „Vojno vođenje i upravljanje“ i „Vojno inženjerstvo“.

Nastavljeno je i jačanje suradnje s Republikom Albanijom te je u siječnju 2024. tijekom bilateralnog sastanka ministara u Zagrebu potpisan Memorandum o suglasnosti na području obrane kojim su proširena područja suradnje dvaju ministarstava.

1.4. Upravljanje ljudskim potencijalima

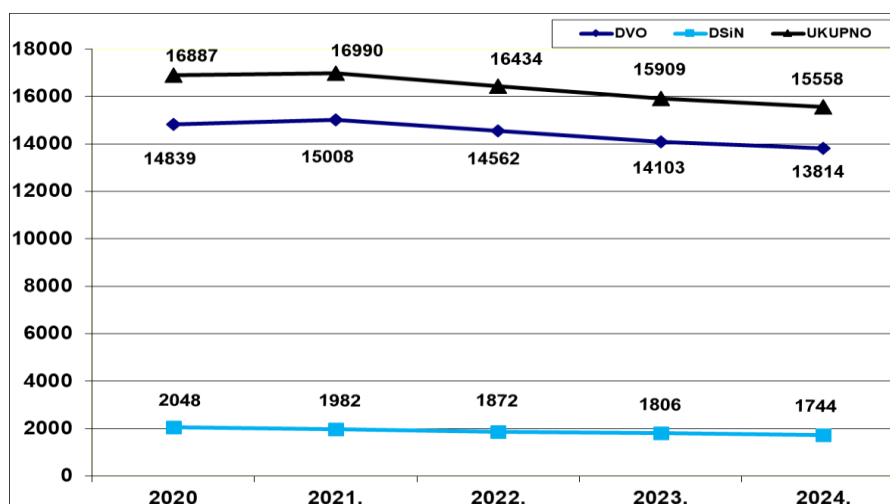
Ministarstvo obrane provodi profesionalni razvoj i upravljanje karijerom ročnog, djelatnog i pričuvnog vojnog sastava te državnih službenika i namještenika kako bi se osigurala i održala povoljna dobna struktura, brojčana veličina i spremnost pripadnika Hrvatske vojske za provedbu misija i zadaća u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Kao i 2023. i 2024. godine naglasak je bio na podizanju standarda i materijalnih prava pripadnika Hrvatske vojske te su značajno podignuti koeficijenti za izračun plaće i naknade za posebne oblike rada. Povećane su i mjesečne stipendije za kadete, naknada za dragovoljno vojno osposobljavanje te naknada za pripravnost ugovornih pričuvnika-vrhunskih sportaša.

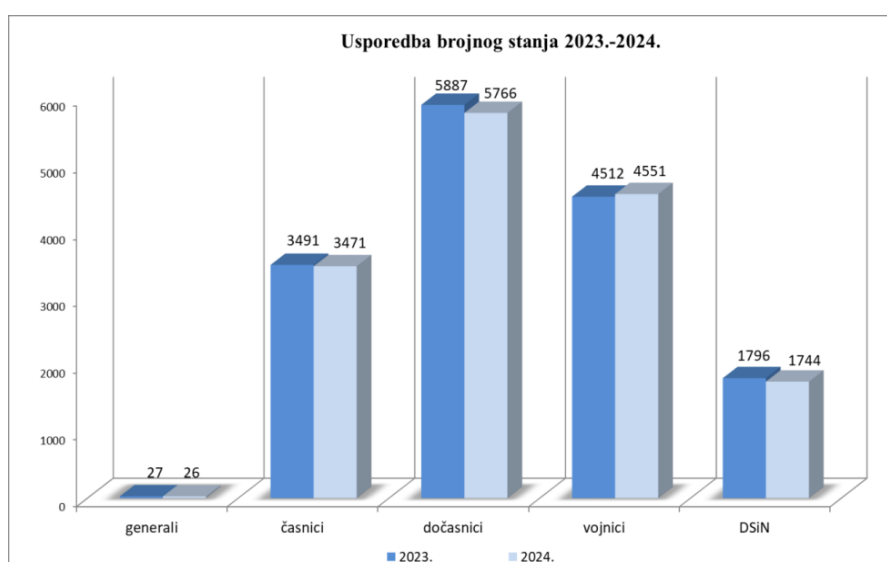
Prikaz 1. Povećanje bruto plaća pripadnicima Hrvatske vojske

1.4.1. Postojeća struktura osoblja

Brojno stanje Ministarstva obrane, koje uključuje Hrvatsku vojsku na dan 31. prosinca 2024. bilo je 15 558 osoba: 13 814 djelatnih vojnih osobe, od toga 1 989 žena i 1 744 državna službenika i namještenika, od toga 899 žena.

Prikaz 2. Brojno stanje osoblja od 2020. do 2024. godine

Prikaz 3. Usporedba brojnog stanja osoblja po kategorijama u 2023. i 2024. godini

1.4.2. Prijam osoblja

Planskim prijemom osoblja u djelatnu vojnu službu u 2024. godini nastavljen je rad na oblikovanju strukture djelatnog vojnog osoblja po kategorijama i popunjavanje osoblja nedostajućim strukama i specijalnostima.

Raspored na časničke dužnosti i prvi časnički čin poručnika/poručnika korvete dobilo je 147 pripadnika Hrvatske vojske, od toga njih 62 na osnovi završene temeljne časničke izobrazbe u 2024. godini i 85 kadeta nakon završenog studijskog programa. Na osposobljavanje za časnike upućen je 61 kandidat, od kojih 43 djelatnika s odgovarajućim stupnjem obrazovanja i 18 kandidata nedostajućih struka s tržišta rada.

Promjenom kategorije iz vojnika/mornara u dočasnika na temelju godišnjeg Plana izobrazbe za prvu dočasničku dužnost, Plana prijma osoblja za 2024. godinu u Hrvatsku vojsku s planom promjena kategorija vojnog osoblja te Plana promicanja vojnih osoba za 2024. godinu prvi dočasnički čin dobila je 141 djelatna vojna osoba, od toga su 17 dočasnici vojni specijalisti. U 2024. godini na temelju javnog natječaja potpisan je ugovor o vojničkoj službi s 512 vojnika/mornara. Vojnicima/mornarima omogućeno je sklapanje ugovora na neodređeno vrijeme do 50. godine života te je na temelju prethodnih ugovora do kraja 2024. godine ugovor na neodređeno vrijeme sklopljen s 334 vojnika/mornara. Radi poboljšanja uvjeta života i rada vojnika pri sklapanju prvoga ugovora na dvije godine vojnici/mornari se prioritetno raspoređuju u mjesto službe prema mjestu stanovanja, odnosno prema iskazanim prioritetima.

1.4.3. Profesionalni razvoj

Tijekom 2024. godine nastavljen je razvoj obrazovnog procesa kao glavnog elementa profesionalnog razvoja. Proces je usklađen sa sustavom obrazovanja u Republici Hrvatskoj te utemeljen na načelu prilagodljivosti i cjeloživotnom učenju. Ukupno je 2024. godine školovano 2 134 pripadnika na svim vrstama izobrazbi, od toga 337 pripadnika. U skladu s Planom promicanja vojnih osoba za 2024. godinu u viši čin promaknuto je 2 815 djelatnih vojnih osoba (612 časnika, 767 dočasnika i 1436 vojnika/mornara), od toga 469 žena (152 časnice, 74 dočasnice i 243 vojnikinje/mornarke).

Studijski programi

Sveučilište u Zagrebu na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ provodi sveučilišne studijske programe: prijediplomski i diplomski studij „Vojno inženjerstvo“ i „Vojno vođenje i upravljanje“, dok Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“ provodi integrirani prijediplomski i diplomski studij „Vojno pomorstvo“. U okviru Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu uz potporu Hrvatskoga ratnoga zrakoplovstva i Hrvatskoga vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ izvodi se sveučilišni prijediplomski i diplomski studij Aeronautika – smjer vojni pilot, a od akademske godine 2023./2024. započelo se s izvođenjem sveučilišnog prijediplomskog i diplomskog studija „Aeronautika – vojna kontrola zračnog prometa“. U akademskoj godini 2024./2025. na studijskim programima školuje se 333 kadeta državljana Republike Hrvatske i 29 kadeta stranih državljana i to iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Republike Kosovo.

Radi privlačenja i zadržavanja kadeta 2024. godine donesen je Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o kadetskoj službi i ugovora o stipendiranju kojim je osigurano povećanje iznosa mjesečnih stipendija za vrijeme njihova školovanja na studijskim programima.

Školovanje uz rad

Tijekom 2024. godine, uz financijsku potporu Ministarstva obrane, na prijediplomskim, diplomskim i doktorskim studijima uz rad u Republici Hrvatskoj školovana su 96 pripadnika, od toga dva na prijediplomskom studiju, 27 na diplomskom studijima i 67 na doktorskim studijima. U potpori zadržavanja zrakoplovnog osoblja u službi za četiri pripadnika Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva na temelju ugovora o školovanju uz rad omogućeno je školovanje na diplomskom studiju Aeronautike. Na temelju internog oglasa za školovanje uz rad na doktorskim studijima uz potporu Ministarstva obrane u akademskoj godini 2024./2025. odobreno je školovanje uz rad za pet djelatnika. Nastavljena je suradnja s Tehničkim veleučilištem u Zagrebu te je na temelju ugovora o suradnji u akademskoj godini 2024./2025. na specijalistički diplomski stručni studij „Informacijske sigurnosti i digitalne forenzike“ koji se izvodi na Hrvatskome vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ upisano 10 djelatnika, uz 13 koji se već školuju uz rad na navedenom studiju. Specijalizaciju doktora medicine u 2024. godini pohađalo je 14 pripadnika Hrvatske vojske.

Stipendiranje učenika srednjih škola

U 2024. godini nastavljeno je stipendiranje 23 učenika 3. i 4. razreda srednjih škola koji se obrazuju za deficitarna zanimanja zrakoplovne struke (zrakoplovni tehničar). Po završetku obrazovanja stipendisti se upućuju na dragovoljno vojno osposobljavanje radi stjecanja vojničkih znanja i vještina te po završetku potpisuju ugovore o vojničkoj službi i primaju se u djelatnu vojnu službu, imaju mogućnost za daljnje usavršavanje i profesionalni razvoj. U školskoj godini 2024./2025. dodijeljeno je pet stipendija učenicima 4. razreda srednjih škola koji će nastaviti školovanje u statusu kadeta na studiju „Aeronautika – smjer vojni pilot“ koji se provodi na Fakultetu prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u suradnji sa Središtem za obuku Hrvatskog ratnog zrakoplovstva. U školskoj/akademskoj godini 2024./2025. započelo je stipendiranje devet učenika 3. i 4. razreda srednjih škola i tri studenta koji se obrazuju u deficitarnim zanimanjima.

Slijedno-rastuće izobrazbe

Na temelju Plana izobrazbe u Republici Hrvatskoj za 2024. godinu sve razine slijedno-rastućih časničkih i dočasničkih izobrazbi provodile su se na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“. Programe slijedno-rastućih časničkih i dočasničkih izobrazbi u 2024. godini završilo je 652 pripadnika Ministarstva obrane i Hrvatske vojske i 23 polaznika iz drugih državnih tijela i inozemnih polaznika.

Izobrazba u inozemstvu

Na temelju Odluke o školovanju u inozemstvu i Plana međunarodne vojne izobrazbe za 2024. godinu 27 djelatnika je slijedno-rastuću časničku i dočasničku izobrazbu završilo u inozemstvu uglavnom u suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Funkcionalna izobrazba

Funkcionalnu izobrazbu časnika i dočasnika te državnih službenika i stručno usavršavanje u 2024. godini završila su 767 pripadnika Hrvatske vojske i 106 polaznika iz drugih državnih tijela i inozemnih polaznika. Na temelju Odluke o školovanju u inozemstvu i Plana međunarodne vojne izobrazbe za 2024. godinu 129 djelatnika funkcionalnu izobrazbu završilo je u inozemstvu.

Izobrazba stranih jezika

Izobrazba i testiranje stranih jezika provedeni su u Središtu za strane jezike „Katarina Zrinska” pri Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“.

Tijekom 2024. godine provedena su tri tečaja stranih jezika koje je završilo 226 polaznika, uključujući 16 polaznika iz drugih državnih tijela i pet inozemnih polaznika.

1.4.4. Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“

Stupanjem na snagu Zakona o osnivanju Sveučilišta obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“ u travnju 2021. stvorene su pretpostavke za transformaciju Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ u Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“, čime su postavljeni ključni okviri za obrazovanje budućih časnika Hrvatske vojske i zaposlenika u drugim tijelima čiji su poslovi i nadležnosti povezani s domovinskom sigurnosti, a sve u svrhu uspostavljanja cjelovitog i multidisciplinarnog obrazovanja u području obrane i sigurnosti i razvoja znanosti u tom području. Početkom 2024. godine donesene su odluke Ministarstva znanosti i obrazovanja i mladih i Sveučilišta obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“ te je definiran prijenos studijskog programa „Vojno pomorstvo“ sa Sveučilišta u Splitu na Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“.

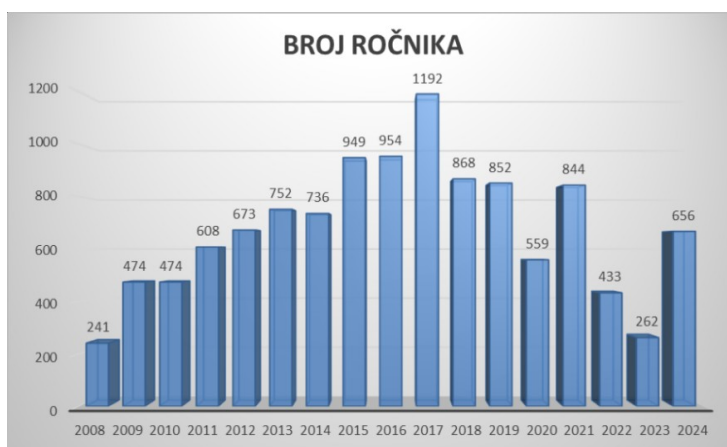
Započeo je i prijenos studijskih programa „Vojno vođenje i upravljanje“ i „Vojno inženjerstvo“ sa Sveučilišta u Zagrebu na Sveučilište obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“ te provedba postupka reakreditacije studijskih programa za potrebe Ministarstva obrane i Hrvatske vojske.

1.4.5. Dragovoljno vojno osposobljavanje

U 2024. godini povećan je interes za dragovoljno vojno osposobljavanje te je 656 ročnika uspješno završilo program obuke u četiri uputna roka, od toga 78 ročnika. Četvrti uputni rok posebno se ističe kao jedan od najbrojnijih u zadnje četiri godine (238 ročnika i 24 ročnice) što ukazuje na porast interesa mladih za dragovoljno vojno osposobljavanje. Rezultat je to značajnog povećanja plaća te kvalitetnijih programa promidžbe i privlačenja. Kako bi se poboljšao materijalni status ročnika na dragovoljnom vojnom osposobljavanju u ožujku 2024. donesen je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o dragovoljnom vojnom osposobljavanju kojim je dotadašnja propisana visina mjesečne naknade ročnicima u iznosu od 700,00 eura povećana na 900,00 eura neto, dok je u ožujku 2025. naknada ročnicima povećana na 1000,00 eura neto.

Slika 8. Ročnici na dragovoljnom vojnom osposobljavanju u Požegi

Prikaz 4. Broj ročnika koji su završili dragovoljno vojno osposobljavanje 2008. – 2024.

1.4.6. Pričuvni sastav

Od ukupnog broja pričuvnika predviđenih ustrojem Hrvatske vojske pričuvne postrojbe popunjene su sa 17 352 razvrstanim pričuvnikom. Radi kvalitetnijeg obavljanja zadaća, planiranja popune i provedbe obuke pričuvnika za pješačke pričuvne postrojbe razine bojne i pukovnije u okviru mirnodopskog ustroja/djelatnog sastava Hrvatske vojske, utvrđene su djelatne razvojne jezgre. U 2024. godini provedeno je osposobljavanje ključnog osoblja i dijela postrojbi razvrstane pričuve. Osposobljavanje je završilo 886 pričuvnika, što na godišnjoj razini predstavlja najveći broj osposobljenih pričuvnika od 2015. godine od kada se kontinuirano provodi osposobljavanje razvrstanih pričuvnika Hrvatske vojske. Nakon završenog osposobljavanja promaknuto je osam časnika i 13 dočasnika u više činove i dodijeljeno je 20 činova skupnika za vojnike koji su raspoređeni na dočasničkim dužnostima u pričuvnim postrojbama.

Ministarstvo obrane i Hrvatski olimpijski odbor nastavili su višegodišnju uspješnu suradnju te je 2024. godine Ministarstvo obrane na prijedlog Hrvatskog olimpijskog odbora sklopilo ugovor o službi u ugovornoj pričuvi od 1. siječnja do 30. lipnja 2024. sa 60 vrhunskih sportaša od toga 20 žena, a od 1. srpnja do 31. prosinca 2024. s 50 vrhunskih sportaša od toga 16 žena, koji od Ministarstva obrane dobivaju novčanu naknadu te potrebne uvjete za treninge i natjecanja.

Popuna i pomlađivanje pričuvnog sastava Hrvatske vojske već je godinama, iz niza razloga, predstavljala izazov koji je Ministarstvo obrane 2024. godine započelo rješavati na sustavan i dugoročno održiv način. Uz navedeno povećanje naknade ročnicima, Ministarstvo obrane je u suradnji s Glavnim stožerom Oružanim snagama Republike Hrvatske provelo više analiza, snimanja stanja te procjene dugoročnih potreba za osobljem i započelo s razvojem modela temeljnog vojnog osposobljavanja na način usklađen s potrebama i logističkim mogućnostima. Radi se o prioritetnom projektu koji pored osnovne zadaće svladavanja osnovnih vojničkih vještina kroz obuku ima cilj povećanje interesa mladih za vojnu službu i time stvaranje preduvjeta za povećanom popunom djelatnog sastava Hrvatske vojske, a težišno mu je cilj stvaranje baze osposobljenog osoblja kako bi se dugoročno osigurala popuna pričuvne komponente Hrvatske vojske i sposobnost narastanja snaga.

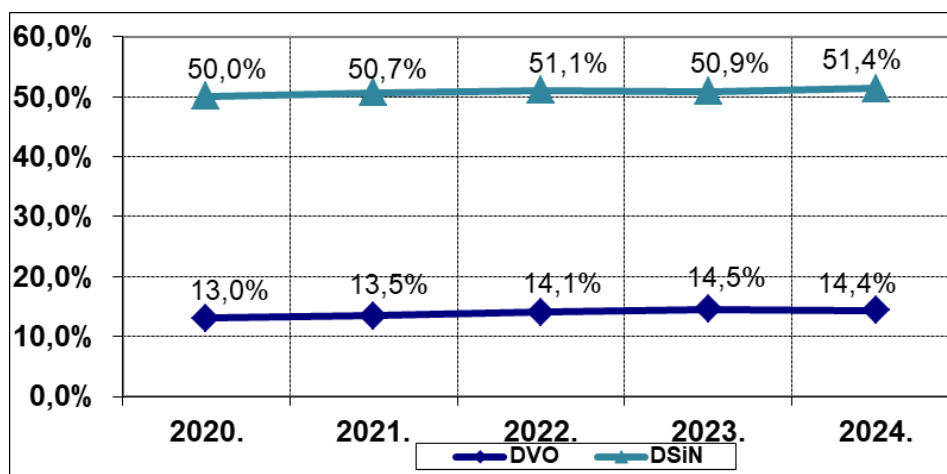
1.4.7. Zdravstvena zaštita

Na temelju dodatka Ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja između Ministarstva obrane i Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje omogućen je rad u vojnim ordinacijama opće i dentalne medicine te rad u Centralnom zdravstvenom informacijskom sustavu. U vojnom zdravstvenom sustavu 2024. godine obavljeno je 8 294 zdravstvenih pregleda u svim kategorijama, od toga 6 376 zdravstvenih pregleda pripadnika Hrvatske vojske te 1 918 zdravstvenih pregleda kandidata za prijam u Hrvatsku vojsku. U ožujku 2024. donesen je novi Pravilnik o utvrđivanju zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u službu u Oružane snage Republike Hrvatske, čime je omogućeno daljnje unaprjeđenje zdravstvene zaštite pripadnika Hrvatske vojske. Za prvo polugodišnje razdoblje sklopljen je i novi Sporazum o suradnji u provedbi hitnog zračnog medicinskog prijevoza unesrećenih ili oboljelih, koji je obuhvaćao i hitni medicinski let te prijevoz timova i organa za transplantaciju u Republici Hrvatskoj. Od 1. srpnja 2024. hitni zračni medicinski prijevoz unesrećenih ili oboljelih, koji obuhvaća i hitne medicinske letove preuzela je Hitna helikopterska medicinska služba Ministarstva zdravstva.

1.4.8. Ravnopravnost spolova

U 2024. godini zadržan je pozitivan trend zastupljenosti žena zaposlenih u Ministarstvu obrane i Hrvatskoj vojsci. Od 13 814 djelatnih vojnih osoba, na dan 31. prosinca 2024. bilo je 1 989 žena ili 14,4 %. U kategoriji državnih službenika i namještenika, od 1 744 zaposlenih na dan 31. prosinca 2024. bilo je 899 žena ili 51,4 %. Udio žena na zapovjednim i voditeljskim dužnostima iznosio je 12,8 %. Ukupno je u viši čin u 2024. promaknuto 14,7 % žena, a u operacijama potpore miru i misijama u inozemstvu udio žena bio je 8,9 %. U akademskoj godini 2024./2025. na studijskim programima na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ školuje se 333 studenta – kadeta, od čega 81 žena te 29 polaznika iz inozemstva, od toga tri žene. U 2024. godini školovanje po navedenim studijskim programima završile su 22 žene. Na specijalizaciji zdravstvenih djelatnika doktora medicine u 2024. godini nalazi se osam žena doktora medicine. U Središtu za strane jezike „Katarina Zrinska“ tečajeve stranog jezika završilo je 37 žena. Tijekom 2024. godine na prijediplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima uz potporu Ministarstva obrane školovala se 31 žena. Slijedno-rastuće izobrazbe časnika završilo je 66 žena. Slijedno-rastuće izobrazbe dočasnika završila je 61 žena.

Radi osnaživanja mreže obučениh stručnjaka iz područja rodne perspektive, održan je 10. Međunarodni tečaj za instruktore rodne perspektive u operacijama, koji se provodi u zajedničkoj organizaciji Hrvatske vojske, RACVIAC-a i Nordijskog centra za rodna pitanja u operacijama. Na taj način osposobljen je odnosno certificiran 71 pripadnik Hrvatske vojske, od toga 42 žene. U izvještajnom razdoblju nastavljeno je sudjelovanje predstavnika Ministarstva obrane i Hrvatske vojske u svojstvu nacionalnog delegata i promatrača na godišnjoj konferenciji i sastanku NATO Odbora za rodne perspektive u sjedištu NATO-a.

Prikaz 5. Zastupljenost žena u obrambenom sustavu od 2020. do 2024. godine

1.4.9. Tranzicija i izdvajanje osoblja

Planom izdvajanja osoblja za 2024. godinu predviđeno je izdvajanje djelatnih vojnih osoba po sili zakona, a izlazak iz službe odvijao se i po drugim osnovama (zbog utvrđene zdravstvene nesposobnosti, raskid i istek ugovora, sporazumno, otkazi i dr.). Ukupno je u 2024. godini po svim osnovama izdvojeno 735 djelatnih vojnih osoba, od toga 117 žena. Težišne zadaće tranzicije u 2024. godini odnosile su se na aktivnosti informiranja i savjetovanja o pravima i mogućnostima osoba kojima prestaje djelatna vojna služba te je u tu svrhu provedeno 649 informiranja i savjetovanja. U aktivnost usmjeravanja za novu karijeru uključeno je 29 osoba s kojima je Ministarstvo obrane sklopilo ugovor o refundaciji troškova obrazovanja za novu karijeru za čiju je realizaciju utrošeno 11.730,99 eura.

1.4.10. Kineziologija i sport

Pripadnici Hrvatske vojske 2024. godine vrhunsku tjelesnu spremnost pokazali su na šest prvenstava u različitim sportskim disciplinama te nizu sportskih natjecanja na razini grana i postrojbi, kao i na civilnim sportskim natjecanjima. Na međunarodnom planu ostvaren je značajan rezultat na Europskom prvenstvu u kickboxingu, u ženskoj konkurenciji osvojena je zlatna, a u muškoj srebrna medalja. Na državnom prvenstvu u kajaku na mirnim vodama u muškoj konkurenciji osvojena je zlatna medalja. U okviru Međunarodnog vijeća za vojni sport (*Conseil International du Sport Militaire – CISM*), predstavnici Hrvatske vojske sudjelovali su na dva velika sportska natjecanja i ostvarili zapažene rezultate: 52. Svjetskom vojnom prvenstvu u orijentacijskom trčanju u Kraljevini Španjolskoj i 2. Svjetskom vojnom prvenstvu u polumaratonu u Bosni i Hercegovini.

Slika 9. Predstavnici Hrvatske vojske u polumaratonu u Sarajevu, Bosna i Hercegovina

1.4.11. Vojna psihologija

Tijekom 2024. godine vojni psiholozi proveli su poslove i zadaće u područjima psihologijske selekcije i klasifikacije osoblja u skladu s potrebama obrambenog sustava. U provedbi zadaća psihološke prevencije i potpore naglasak je usmjeren na prevenciju izvanrednih događaja po svim osnovama. Važan element psihološke prevencije je provedba psiholoških kriznih intervencija, individualna i skupna savjetovanja te drugi postupci usmjereni na očuvanje psihičkog zdravlja i jačanje psihološke otpornosti pripadnika. Vojno-psihologijska izobrazba provodila se na svim razinama slijedno-rastuće izobrazbe dočasnika i časnika, kao i kroz ciljane edukacije u skladu sa specifičnostima i potrebama, uključivo i psihološku pripremu osoblja koje se upućuje u operacije potpore miru.

Vojno-psihološka struka provela je niz ciljanih ispitivanja, kojima je svrha praćenje stanja psihičke borbene spremnosti, fluktuacije osoblja, razmjera zlouporabe sredstava ovisnosti, stavova novaka prema službi i dr. Vojno-psihološka struka uključena je u organizaciju i provedbu stručnog usavršavanja psihologa kroz suradnju s drugim tijelima, ustanovama i organizacijama civilnog društva radi održavanja i unaprjeđenja kvalitete provedbe stručnih postupaka i mjera, kao i stjecanja specijaliziranih kompetencija vojnih psihologa potrebnih za svakodnevni rad.

1.4.12. Dušobrižništvo

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj 2024. godine provodio je redovite djelatnosti iz područja duhovne skrbi te surađivao s drugim vojnim ordinarijatima država članica NATO-a po pitanju duhovne skrbi pripadnika u operacijama potpore miru i misijama u inozemstvu. Organizirane su aktivnosti: 32. hodočašće Hrvatske vojske, policije i hrvatskih branitelja u Mariju Bistricu, pokrajinska hodočašća Hrvatske vojske i policije u Pulu, Sinj, Ludbreg, Ilok i hodočašće Hrvatske kopnene vojske u Udbinu. Od međunarodnih planskih aktivnosti provedeno je hodočašće u Lourdes te hodočašće na Bobovac u Bosni i Hercegovini. Planirane duhovne vježbe za djelatnike Ministarstva obrane i pripadnike Hrvatske vojske održane su u proljetnim i jesenskim terminima. Na njima je sudjelovao 301 pripadnik Ministarstva obrane i Hrvatske vojske i 67 kadeta Hrvatskoga vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“. Održana su i dva termina ljetovanja djece s teškoćama u razvoju u vojarni „Kovčanje“ uz sudjelovanje 46 djece sa svojim obiteljima.

Slika 10. Vojno hodočašće Hrvatske vojske u Mariji Bistrici

1.4.13. Digitalizacija arhivskoga gradiva iz Domovinskoga rata

Projekt „Digitalizacija arhivskoga gradiva iz Domovinskoga rata“ započeo je 2017. godine u Ministarstvu obrane, u suradnji s Ministarstvom hrvatskih branitelja, Ministarstvom unutarnjih poslova, Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata i Memorijalnim centrom Domovinskog rata Vukovar. Cilj projekta je pridonijeti povećanju djelotvornosti i kapaciteta u javnoj upravi očuvanjem te digitalizacijom arhivskoga gradiva iz Domovinskoga rata. Obrada arhivskoga gradiva iz Domovinskoga rata odvija se u fazama zbog trenutnog fizičkog stanja gradiva i stupnja pripremljenosti na lokacijama u Zagrebu, Splitu i Karlovcu te je 2024. godine obrađeno 289 dužnih metra arhivske građe.

1.4.14. Zaklada vojne solidarnosti

U 2024. godini u Zakladi vojne solidarnosti dragovoljnim uplatama sudjelovao je 9 351 djelatnik Ministarstva obrane i pripadnik Hrvatske vojske. Tijekom 2024. godine djelatnicima Ministarstva obrane i pripadnicima Hrvatske vojske dionicima Zaklade i njihovim obiteljima odobreno je 337.980,00 eura financijske pomoći, u najvećem dijelu zbog teških bolesti i dugotrajnog liječenja te narušenoga socioekonomskog statusa.

1.5. Upravljanje materijalnim resursima

Tijekom 2024. godine nastavljena su značajna ulaganja u projekte opremanja i modernizacije Hrvatske vojske te je zadržana ranije dostignuta smjernica NATO-a od najmanje 20 % obrambenih izdvajanja u tu svrhu. Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. godinu s projekcijama za 2026. i 2027. godinu osigurao je daljnji rast obrambenih izdvajanja kojim je već 2025. godine dostignuta smjernica NATO-a od najmanje 2 % bruto društvenog proizvoda za obranu, od toga čak 29,9 % za opremanje i modernizaciju.

Uz uspješnu provedbu projekata usmjerenih na jačanje zračnih sposobnosti Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva kroz nabavu višenamjenskoga borbenog aviona Rafale i višenamjenskoga helikoptera Black Hawk, Ministarstvo obrane je nastavilo s opremanjem Hrvatske kopnene vojske i Hrvatske ratne mornarice. Potpisani su ugovori za nabavu moćnoga raketnog sustava HIMARS, besposadnih letjelica Bayraktar, a pokrenute su i aktivnosti nabave najmodernijih tenkova Leopard 2 A8, višenamjenskog broda/korvete, kao i niz drugih projekata usmjerenih na jačanje Hrvatske vojske u cjelini.

1.5.1. Naoružanje i vojna oprema Hrvatske kopnene vojske

Borbeno vozilo pješništva Bradley

Projekt borbenog vozila pješništva Bradley započeo je prihvaćanjem ponude Vlade Sjedinjenih Američkih Država za donaciju 89 vozila, potpisivanjem dva Pisma ponude i prihvaćanja iz siječnja 2022. za kompletiranje i dovođenje 62 vozila u operativno stanje. Uz vozila se nabavlja i potrebna oprema za obuku, alati te inicijalna zaliha pričuvnih dijelova i streljiva. Financijska vrijednost iznosi 196.424.971,00 američkih dolara bez PDV-a, od čega je 51.188.000,00 američkih dolara potpora Vlade Sjedinjenih Američkih Država, a 145.236.971,00 američkih dolara plaća Ministarstvo obrane do 2027. godine. Tim projektom započeta je modernizacija Gardijske oklopno-mehanizirane brigade u skladu sa zapadnim standardima i njime su stvoreni uvjeti za dostizanje punih sposobnosti brigade srednjeg pješništva, što je obveza koja proizlazi iz članstva u NATO-u.

Slika 11. Borbeno vozilo pješništva Bradley M2A2 HRV

Tijekom 2024. godine dovršeni su radovi modernizacije i nadogradnje prvih osam vozila u tvrtki „Đuro Đaković – Specijalna vozila“ u Slavonskom Brodu i ona su početkom 2025. predana 1. oklopno-mehaniziranoj bojni „Sokolovi“, Gardijske oklopno-mehanizirane brigade. Isporuke preostalih ugovorenih vozila provest će se postupno 2025. i 2026. godine.

HIMARS M142

U cilju opremanja Hrvatske vojske modernim raketnim sustavom srednjeg i velikog dometa s mogućnošću preciznog djelovanja po visokovrijednim ciljevima, u prosincu 2024. je s Vladom Sjedinjenih Američkih Država potpisano Pismo ponude i prihvatanja kojim je pokrenuta nabava sustava samohodnog višestrukog raketnog sustava HIMARS M142 (*High Mobility Artillery Rocket System*).

Slika 12. HIMARS M142

Ukupna cijena navedenog paketa je 289.968.461,00 američkih dolara bez PDV-a, a financiranje će se provoditi od 2024. do 2029. godine. Isporuka sustava očekuje se do kraja 2028. godine. Nabava se provodi po načelu sveobuhvatnog paketa i uključuje osam lansera s pripadajućim elementima i raketama, svom pratećom opremom te povezanima uslugama kako bi se osiguralo nesmetano uvođenje sustava u operativnu uporabu.

Tenk Leopard 2A8

Radi modernizacije oklopno-mehaniziranih snaga Hrvatske kopnene vojske, Ministarstvo obrane iskazalo je interes za pristupanje programu zajedničke nabave tenkova Leopard 2A8 te je 2024. godine provedeno niz aktivnosti sa Saveznim ministarstvom obrane Savezne Republike Njemačke pod čijim vodstvom će se provoditi zajednička nabava tenkova za zainteresirane partnerske zemlje. U tom je kontekstu postignut i realiziran dogovor o ustupanju jednog dijela tenkova M84 i borbenih vozila pješništva BVP M80 Ukrajini, za što je Savezna Republika Njemačka Ministarstvu obrane uplatila financijsku sredstva u iznosu od 144.800.000,00 eura koja su namijenjena za nabavu novih tenkova Leopard 2A8. Ugovaranje zajedničke nabave planira se provesti 2025. godine, a isporuka prvih novih tenkova očekuje se 2028. godine. Leopard 2A8 predstavlja najnoviju inačicu glavnog borbenog tenka i smatra se trenutačno najmodernijim tenkom na svijetu.

Raketni sustav protuzračne obrane kratkog dometa Mistral

Projekt raketnoga sustava protuzračne obrane kratkog dometa „Mistral“ započeo je u prosincu 2022. kada je potpisan ugovor za nabavu s francuskom tvrtkom MBDA. Vrijednost ugovora je 53.850.000,00 eura bez PDV-a. Uz protuzračni sustav i rakete osiguran je i paket integralne logističke potpore, obuku osoblja prema načelu „obuka obučavatelja“ i tehničku potporu proizvođača. Tijekom 2023. i 2024. godine isporučeni su lanseri i dio raketa „Mistral 3“, dok će preostale rakete sustava biti isporučene 2025. godine.

Ostalo naoružanje i vojna oprema Hrvatske kopnene vojske

Na temelju Okvirnog sporazuma za razdoblje od 2023. do 2026. godine nastavljena je nabava puškostrojnica u kalibru 5,56 mm i 7,62 mm i pripadajuće opreme. Vrijednost ugovora sklopljenog u 2024. godini je 4.510.000,00 eura. U 2024. godini sklopljen je ugovor u vrijednosti od 2.407.500,00 eura za isporuku jurišnih pušaka VHS-D2/K2. Nabavljene su snajperske puške i oprema, pištolji HS 9x19 mm, optički ciljnici za snajpere, optoelektronička oprema i besposadni zrakoplovni sustavi te inženjerijska i druga oprema. Ugovoreni su uređaji za noćno kretanje u iznosu od 1.184.512,50 eura s rokom isporuke 2025. godine. Nabavljena je osobna balistička zaštitna oprema te ostala zaštitna i taktička osobna oprema vojnika u 2024. godini u vrijednosti od 1.139.485,00 eura, što uključuje borbeno zaštitne kacige s navlakama, borbeno zaštitne prsluke i zaštitne balističke ploče i drugu opremu za osobnu zaštitu vojnika. Nabavljena je i radiološko-biološko-kemijsko zaštitna oprema te je opremljen Nuklearno-biološko-kemijski laboratorij uređajima i opremom u vrijednosti od 1.397.141,25 eura. Novouređeni laboratorij koristit će se za potrebe vojnih stručnih programa i Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije te je pokazatelj uspješne suradnje Hrvatske vojske s akademskom zajednicom. U ožujku 2023. Ministarstvo obrane i Sveučilište u Zagrebu, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije sklopili su Sporazum o suradnji na znanstveno-istraživačkim, razvojnim i obrazovnim projektima i Ugovor o uređenju i korištenju na određeno vrijeme prostornih kapaciteta Nuklearno-biološko-kemijskog laboratorija kojim je definirano kako će Fakultet kemijskoga inženjerstva i tehnologije biti korisnik prostora laboratorija tijekom trajanja renoviranja zgrada zbog oštećenja u potresu. Opremanje laboratorija nastaviti će se i u 2025. godini kada se očekuje i dostizanje njegove pune funkcionalnosti.

1.5.2. Naoružanje i vojna oprema Hrvatske ratne mornarice

Obalni ophodni brod

Na početku mandata potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića intenzivirani su pregovori u vezi s nastavkom projekta nabave obalnog ophodnog broda s Brodogradilištem specijalnih objekata d.o.o. Split, koji je dulje vrijeme suočen s poslovnim i financijskim poteškoćama. Osnovni Ugovor o gradnji prototipa i četiri broda u seriji potpisan je 2014. godine na iznos od 52.570.741,26 eura. Prototip je isporučen krajem 2018. godine pri čemu je ukupno plaćeno 11.004.800,00 eura. Po isporuci prototipa potpisan je Dodatak 4. Ugovora kojim se definiraju novi rokovi isporuke i nastavlja gradnja brodova u seriji. Dodatkom 5. Ugovora iz prosinca 2021. povećana je ugovorna cijena na 57.241.478,10 eura. Gradnja brodova u seriji započela je 2020. godine, a krajem 2022. godine Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o. obustavilo je radove na sve četiri novogradnje. Do kraja 2023. godine plaćeno je 8.680.857,76 eura za prvi brod serije, 7.976.754,76 eura za drugi brod, 6.995.295,86 eura za treći te 6.640.551,30 eura za četvrti brod. Za nastavak prekinutih radova 14. ožujka 2024. potpisan je Ugovor o izmjeni i dopuni ugovora o gradnji obalnih ophodnih brodova s Brodogradilištem specijalnih objekata d.o.o. (Dodatak broj 6) u iznosu od 5.675.614,59 eura s PDV-om. Potpisanim Dodatkom broj 6 reguliran je završetak gradnje prvog broda serije i nabava vezane opreme za ostale tri novogradnje. Rok završetka za prvi brod ugovoren je za 29. prosinca 2024. i isporuka je realizirana u siječnju 2025. te je ukupno plaćeno 13.316.445,63 eura.

Slika 13. Obalni ophodni brod „Umag“

Modernizacija raketnih topovnjača

Tijekom 2024. godine završeni su radovi modernizacije raketnih topovnjača RTOP-41 i RTOP-42. Na RTOP-41 ugrađen je autopilot, ukupne vrijednosti 55.000,00 eura. Na RTOP-41 i RTOP-42 izvršena je ugradnja elektro-optičkog sustava u ukupnoj vrijednost od 340.000,00 eura. Za RTOP-41 i RTOP-42 izrađena je projektna dokumentacija za nabavu i ugradnju brodskih dizalica, a za RTOP-41 nabava, ugradnja i atestiranje iste dizalice. Ukupna vrijednost tih radova bila je 475.187,50 eura, prvi dio plaćen je u 2023. godini, a u 2024. godini 210.687,50 eura.

Brodice za pomorske specijalne operacije RIB NSW

Nakon uspješne realizacije donacije Vlade Sjedinjenih Američkih Država 2023. godine koja je uključivala tri brodice za pomorske specijalne operacije RIB NSW 11M, tri priključna vozila za transport brodica, pričuvne dijelove i obuku ukupne vrijednosti 4.192.248,18 eura te je 2024. godine isporučena i četvrta brodica RIB NSW 11M.

Podvodno daljinski upravljano vozilo ROV DEFENDER

Potkraj 2024. godine realizirana je donacija Vlade Sjedinjenih Američkih Država koja uključuje isporuku jednog podvodnog daljinski upravljivog vozila vrijednosti 372.603,86 eura. Kao završetak donacije, 2025. godine očekuje se isporuka sustava za uništenje podvodnih improviziranih eksplozivnih naprava „TITAN“ i pripadajućih Li-Ion baterija.

1.5.3. Naoružanje i vojna oprema Hrvatskog ratnog zrakoplovstva

Višenamjenski borbeni avion Rafale

Nabava eskadrile višenamjenskoga borbenog aviona „Rafale“ jedan je od najvažnijih strateških projekata Republike Hrvatske, čija ukupna vrijednost predstavlja najveću pojedinačnu investiciju u Hrvatsku vojsku od osamostaljenja Republike Hrvatske. Tijekom 2024. godine uspješno je završena obuka svih pilota i zrakoplovnih tehničara u Francuskom ratnom zrakoplovstvu i tvrtkama proizvođačima aviona, opreme i naoružanja. U ožujku 2025. izvršena je primopredaja jedanaestog aviona i simulatora letenja te veliki dio zemaljske i ispitne opreme, pričuvnih dijelova i dio paketa naoružanja. U tijeku je pružanje usluge tehničke ispomoci od ovlaštenih predstavnika tvrtki proizvođača. Isporuka preostalog posljednjeg, dvanaestog aviona planirana je u travnju 2025.

Slika 14. Višenamjenski borbeni avion Rafale

Višenamjenski helikopter UH-60M Black Hawk

Projekt opremanja višenamjenskim helikopterima UH-60M „Black Hawk“ započet je radi zamjene sustava i tehnologije istočnog podrijetla modernim sustavima zapadne tehnologije. Provedbom ovog projekta Hrvatska vojska zadržat će sposobnosti transporta, medicinske evakuacije, traganja i spašavanja i logističke potpore. Prva faza projekta obuhvaćala je četiri višenamjenska helikoptera UH-60M od kojih prva dva kao donaciju Sjedinjenih Američkih Država te je uključivala paket integralne logističke potpore, obuku letačkog i zrakoplovno-tehničkog osoblja. Time je Hrvatsko ratno zrakoplovstvo dostiglo inicijalne sposobnosti helikopterskog transporta i specijalnih snaga koje pridonose dostizanju niza sposobnosti čija potreba proizlazi iz članstva u NATO-u. Tijekom 2023. godine pristupilo se realizaciji druge faze projekta koja obuhvaća ugradnju opreme za provedbu specijalnih operacija zrakoplovnih snaga na četiri isporučena višenamjenska helikoptera te nabavu dodatnih osam helikoptera. Tvrtka Zrakoplovno-tehnički centar d.d. tijekom 2024. godine ugradila je većinu opreme, a završetak radova očekuju se 2025. godine. Za nabavu dodatnih osam helikoptera, vrijednost ugovora iz ožujka 2024. je u iznosu od 273.807.829,00 američkih dolara bez PDV-a. Vlada Sjedinjenih Američkih Država osigurala je financijsku pomoć u iznosu od 139.419.539,00 američkih dolara, dok preostali iznos od 134.388.290,00 američkih dolara osigurava Ministarstvo obrane u Državnom proračunu Republike Hrvatske od 2025. do 2027. godine. Ministarstvo obrane ima obvezu plaćanja poreza na dodanu vrijednost odnosno na robe i usluge u protuvrijednosti od 52.608.592,75 američkih dolara. Cilj je uspostaviti flotu od 12 višenamjenskih helikoptera, s mogućnošću istovremenog konfiguriranja četiri helikoptera za provedbu specijalnih operacija zrakoplovnih snaga.

Modernizacija radarskog sustava FPS-117

Radarski sustav dvojne namjene FPS-117 velikog dometa za rano otkrivanje i nadzor zračnih ciljeva uvezan je u NATO integrirani sustav protuzračne i proturaketne obrane (*NATO Integrated Air and Missile Defense System – NATINAMDS*). Za pripremu, ugovaranje i provedbu projekta modernizacije i nadogradnje angažirana je NATO Agencija za potporu i nabavu (*NATO Support and Procurement Agency*), koja je provela ili provodi projekte nadogradnje istovrsnih radarskih sustava u više NATO zemalja. Potkraj 2024. godine potpisan je ugovor za prvu fazu modernizacije kojom će se postojeći radari nadograditi na najnoviju konfiguraciju s potpuno novom sposobnošću vojnog sustava identifikacije letjelica u zračnom prostoru. Vrijednost ugovora za svih pet radara je 32.987.296,36 eura bez PDV-a.

Besposadni zračni sustav Bayraktar TB2

Tijekom 2024. godine Hrvatska vojska izradila je Koncept razvoja sposobnosti naoružanih besposadnih zrakoplovnih sustava, Taktičku studiju razvoja sposobnosti naoružanih besposadnih zrakoplovnih sustava te je iskazala potrebu za prioritetnom i žurnom nabavom naoružanog besposadnog zrakoplovnog sustava Bayraktar TB2. U studenom 2024. s tvrtkom Baykar potpisan je ugovor o nabavi besposadnog zrakoplovnog sustava Bayraktar u vrijednosti od 73.906.377,00 američkih dolara, bez PDV-a. Isporuka sustava očekuje se do kraja kolovoza 2025. Ugovorena konfiguracija temelji se na šest letjelica opremljenih elektro-optičkim kamerama za izviđanje, uključujući inicijalni komplet naoružanja u stacionarnoj i mobilnoj inačici. Paket obuhvaća i centar za zapovijedanje i nadzor, simulator za obuku, zemaljske nadzorno-upravljačke stanice, zemaljske podatkovne stanice, inicijalni komplet pričuvnih dijelova i svu potrebnu opremu i alat za održavanje na korisničkoj razini, jamstvo u trajanju od dvije godine, boravak tehničkih stručnjaka tvrtke Baykar u Republici Hrvatskoj dvije godine, obuku u obučnom centru tvrtke Baykar u Republici Turskoj te transport cjelokupnog paketa u Republiku Hrvatsku. Besposadni zrakoplovni sustav Bayraktar TB2 ima korisnu i učinkovitu primjenu i u nadzoru granice, požara i sl.

Slika 15. Bayraktar TB2

1.5.4. Strateške zalihe ubojnih sredstava i zbrinjavanje viškova

U 14 vojnih skladišnih kompleksa skladište se i čuvaju strateške zalihe ubojnih sredstava. Tijekom 2024. godine ugovorena je nabava ubojnih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 15.089.276,00 eura, od čega 12.264.000,00 eura posredstvom Europske obrambene agencije. S Vladom Sjedinjenih Američkih Država 2011. godine sklopljen je Sporazum o zbrinjavanju lakih prijenosnih protuzračnih sustava (MANPADS). Zbrinjavanje MANPADS-a provode postrojbe Hrvatske vojske utroškom na vježbama i/ili detonacijom u fugasi, a zauzvrat američka strana, posredstvom međunarodnog fonda ITF osigurava financijska sredstva.

1.5.5. Opremanje nebojnim motornim vozilima

Tijekom 2024. godine proveden je postupak nabave i sklopljeni su okvirni sporazumi o *leasingu* za 42 nebojna motorna vozila za potrebe Hrvatske vojske na razdoblje od četiri godine ukupne vrijednosti 1.222.197,48 eura, kao i okvirni sporazumi o financijskom *leasingu* za 59 nebojnih motornih vozila ukupne vrijednosti 2.352.414,72 eura. Za potrebe vojne policije isporučena su četiri vozila za pratnju ukupne vrijednosti 192.215,16 eura te dva vozila s vojnopolicijskim obilježjima u ukupnom iznosu od 67.631,96 eura. Isporučeni su i radni strojevi ukupne vrijednosti 219.159,61 eura.

1.5.6. Opskrbna materijalna sredstva

U 2024. godini osiguran je nastavak opskrbe i opremanje djelatnih i pričuvnih postrojbi Hrvatske vojske opremom odjećom i obućom, opremom opskrbe struke i ostalom intendantskom opremom. Osigurane su i zalihe opreme za opremanje pričuvnih postrojbi, opremanje sastavnica planiranih za misije i operacije, provedbu obuke dragovoljnih ročnika te

prijam vojnika i kadeta. Za opskrbu odjećom, obućom, osobnom opremom i drugom intendantskom opremom u 2024. godini utrošeno je 15.364.880,00 eura, za taborsku opremu 1.065.699,83 eura, a ostalu intendantsku opremu 61.599,66 eura.

1.5.7. Potpora hrvatskoj obrambenoj industriji

Ministarstvo obrane sklopilo je 2024. godine okvirne sporazume i ugovore o nabavi vojne opreme za potrebe opremanja Hrvatske vojske s hrvatskim proizvođačima vojne opreme u vrijednosti od 125.184.883,90 eura. Riječ je o ugovorima kojima Ministarstvo obrane nabavlja odjeću, obuću, naoružanje, opremu, usluge remonta, usluge prehrane i osiguranje pripadnika Hrvatske vojske. Tako je Ministarstvo obrane nastavilo pružati potporu i hrvatskoj obrambenoj industriji, uključujući promocije kroz međunarodne bilateralne i multilateralne aktivnosti. Promocija vrhunske kvalitete proizvoda hrvatske obrambene industrije posebno dolazi do izražaja u misijama i zadaćama Hrvatske vojske u Republici Hrvatskoj i inozemstvu s obzirom na to da su hrvatski vojnici opremljeni osobnim naoružanjem i opremom proizvedenom u hrvatskim tvrtkama.

Konferencija ASDA

U lipnju 2024. održana je prva konferencija ASDA (*Adriatic Sea Defense & Aerospace*) 2024, u organizaciji tvrtke TNT Productions iz Sjedinjenih Američkih Država i uz potporu Ministarstva obrane, koja prethodi međunarodnoj izložbi naoružanja i vojne opreme ASDA 2025, od 8. do 10. travnja 2025. u Zagrebu pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske. Konferencija se održala kroz tri tematska panela, na prvom „Budućnost Hrvatske vojske u novoj geopolitičkoj stvarnosti, uključujući izazove u opremanju Oružanih snaga učinkovitom opremom” izlaganje su imali predstavnici Ministarstva obrane. Na drugom panelu “Industrija – podrška u viziji razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske” predstavljanje su imale tvrtke obrambene industrije, dok su na trećem panelu na temu “Vlada Republike Hrvatske – podrška za jaku industriju” sudjelovali predstavnici Ministarstva gospodarstva i Hrvatske gospodarske komore. Na konferenciji su sudjelovali i predstavnici ministarstava obrane država jugoistočne Europe te predstavnici obrambene industrije.

Slika 16. ASDA konferencija

Europski fond za obranu

Ministarstvo obrane predstavlja Republiku Hrvatsku u okviru Programskog odbora Europskog fonda za obranu (*European Defence Fund – EDF*) u kojem, među ostalim, sudjeluje u pripremama i usklađivanju godišnjih radnih programa i njegove višegodišnje projekcije. Ukupan proračun EDF-a od 7,953 milijarde eura, a rebalansom Višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije u 2024. godini uvećan je za 1,5 milijardi eura. Tijekom 2024. godine objavljeni su podaci Radnog programa EDF-a, u okviru kojeg je za sufinanciranje prijavljeno 211 projekata, od kojih hrvatske tvrtke sudjeluju u dva: Hrvatski centar za razminiranje – Centar za testiranje, razvoj i obuku d.o.o. u projektu *Next generation of IA and combat cloud systems for Neutralization of unexploded threats (GENIUS)* te Orqa d.o.o. u projektu *Single end-user Device for Secure Command, Control and Communication (BATTLEPAD)*.

Zajednička nabava obrambenih proizvoda u okviru Europske obrambene agencije

Republika Hrvatska prepoznala je zajedničku nabavu obrambenih proizvoda u okviru Europske obrambene agencije kao važan mehanizam za popunu nedostajućih nacionalnih zaliha i održavanje spremnosti Hrvatske vojske. Agencija je identificirala najveći potencijal za pokretanje zajedničke nabave država članica u okviru tri kategorije: topničko streljivo, vojnička oprema i oprema za nuklearno-biološko-kemijsku obranu. Republika Hrvatska iskazala je interes za tri projekta te je 2023. i 2024. godine uputila dvije narudžbe za nabavu topničkog streljiva 155 mm ukupne vrijednosti 23.038.000,00 eura.

Isporučka se očekuje 2025. godine zbog produljenih rokova dostave. Preostala dva projekta ugovaranja koja se odnose na vojničku i nuklearno-biološko-kemijsku opremu Europska obrambena agencija odgodila je tijekom 2025. godine.

1.5.8. Vojne lokacije i građevine

Tijekom 2024. godine nastavljene su aktivnosti ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju građevina i infrastrukture te sanaciju šteta uzrokovanih potresom iz 2020. godine. Ukupna vrijednost ulaganja u građevine i infrastrukturu u 2024. godini iznosila je 32.951.489,51 eura.

Najznačajnija ulaganja u infrastrukturu i opremanje izvršena su na lokacijama:

Vojarna „Pukovnik Marko Živković“ u Velikoj Gorici

U okviru projekta nabave višenamjenskoga borbenog aviona Rafale izgrađeno je i opremljeno svom opremom i namještajem šest novih građevina: zgrada simulatora, zgrada eskadrile, hangar za održavanje aviona, zgrada za održavanje motora, skladište pričuvnih dijelova i hangar za smještaj aviona. Izvršena je sanacija akumulatorske stanice, triju skladišta, kao i staze za vožnju „T“ i betonskog dijela stajanke. Izgrađene su nove prometne površine oko novih građevina, nova trafostanica i izvedena tehnička zaštita. Ukupna vrijednost ulaganja u 2024. godini iznosila je 22.277.619,14 eura.

Vojarna „Pukovnik Mirko Vukušić“ u Zemunik Donjem

Ugrađen je toplovodni kotao kapaciteta 3,2 MW za potrebe grijanja, a ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 107.653,63 eura.

Zrakoplovna baza „Lučko“ u Lučkom

Izgrađena su dva hangara s infrastrukturom za višenamjenske helikoptere Black Hawk, a ukupna vrijednost ulaganja u 2024. godini iznosila je 2.293.868,52 eura.

Slika 17. Hangar za održavanje helikoptera UH-60M Black Hawk u Lučkom

Vojarna „4. Gardijske brigade Pauci“ u Kninu

Modernizirana je parna kotlovnica ugradnjom četiri nova kotla od kojih su dva toplovodna i dva visokotlačna parna kotla. S kotlovima je ugrađena prateća automatika i softver za potpuno automatski rad kotlovnice, čija se godišnja ušteda na pogonskom gorivu procjenjuje na 170 000 litara u odnosu na dosadašnju godišnju potrošnju od oko 400 000 litara. Ukupna vrijednost ulaganja u modernizaciju kotlovnice iznosila je 1.606.983,42 eura.

Vojarna „Pukovnik Milivoj Halar“ u Dugom Selu

Tijekom 2024. godine nastavljeni su radovi na izgradnji višenamjenske smještajne građevine. Do kraja 2024. godine vrijednost ulaganja iznosila je 1.550.544,70 eura. Završetak radova izgradnje i priključka građevine na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu Grada Dugo planiran je u drugom kvartalu 2025. godine.

Slika 18. Višenamjenska građevina u vojarni „Pukovnik Milivoj Halar“ u Dugom Selu

Vojarna „132. brigade Hrvatske vojske“ u Našicama

Nastavljeni su radovi na rekonstrukciji, sanaciji i projektiranju potrebne infrastrukture za prihvrat borbenih vozila pješništva Bradley. Tijekom 2024. godine završeni su radovi na sanaciji tehničke radionice i rekonstrukciji polja hangara, završena je izrada projektne dokumentacije za sanaciju građevine broj 2, izgradnju nadstrešnice za neborbena vozila i rekonstrukciju interne prometnice nadzorno propisne postaje, a početak izvođenja radova očekuje se u prvom kvartalu 2025. godine. Ukupna vrijednost ulaganja iznosila je 860.179,98 eura.

Slika 19. Sanacija tehničke radionice u vojarni „132. brigade Hrvatske vojske“ u Našicama

Vojarna „Ban Josip Jelačić“ u Belom Manastiru

Tijekom 2024. godine pokrenut je postupak povratka vojarne na upravljanje Ministarstvu obrane te aktivnosti za uspostavu sigurnosnih i zaštitnih zona oko vojarne izmjenom prostorno planske dokumentacije.

Izvršena je prijava velikoga investicijskog projekta Ministarstvu financija u skladu s Uredbom o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata. Pokrenuta je izrada planske i projektne dokumentacije za sanaciju, rekonstrukciju, izgradnju i opremanje građevina i infrastrukture vojarne.

Obnova oštećenih građevina i infrastrukture

Tijekom 2024. nastavljeni su radovi na obnovi građevina oštećenih u potresu. Završena je cjelovita i energetska obnova zgrade u Ulici Antuna Bauera 33 u Zagrebu financirana iz Fonda solidarnosti Europske unije, Mehanizma za oporavak i otpornost i Državnog proračuna Republike Hrvatske u ukupnoj vrijednosti od 6.030.921,79 eura. Građevina u Ulici Antuna Bauera 33 u sklopu kompleksa Ministarstva obrane, financirana je dijelom iz bespovratnih sredstava Fonda solidarnosti Europske unije u iznosu od 1.239.735,00

eura, dijelom iz bespovratnih financijskih sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. u iznosu od 4.436.927,04 eura te sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 354.199,75 eura. Provedbom cjelovite i energetske obnove očekuje se ušteda energije za 75,24 % u odnosu na stanje prije obnove.

Slika 20. Cjelovita obnova građevine u Ulici Antuna Bauera 33 u Zagrebu

Tijekom 2024. godine nastavljeni su radovi na cjelovitoj obnovi potresom oštećenih građevina u vojarni „Petar Zrinski“ u Zagrebu.

Za obnovu potresom oštećenih vojnih građevina i infrastrukture u 2024. godini ukupno je utrošeno 6.967.760,07 eura.

Vojne nekretnine, stanovi, garaže i poslovni prostori

Ministarstvo obrane je na dan 31. prosinca 2024. upravljalo s 210 vojnih nekretnina (vojarne, vojno-skladišni kompleksi, vojni poligoni, vježbališta, radarske postaje, strelišta), 15 uredskih prostora kojima se koriste područni odjeli za poslove obrane i 19 grobnih mjesta. Ministarstvo obrane je na dan 31. prosinca 2024. upravljalo ukupno s 1 205 stanova, od toga 169 službenih te 21 garažom i 5 poslovnih prostora.

Geoprostorna potpora

Za potrebe Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva u 2024. godini nabavljene su godišnje licence za ažuriranje geoprostornih podataka, karata i publikacija Jeppesen, koje su nužne za provedbu sigurnih i kvalitetnih navigacijskih priprema i izvršenje letačkih zadaća, posebno u uvjetima instrumentalnih pravila letenja u zračnom prostoru Republike Hrvatske i u inozemstvu. Vrijednost nabavljenih licenci iznosila je 123.381,25 eura.

Za potrebe Hrvatske ratne mornarice nabavljene su elektroničke navigacijske karte i papirnate navigacijske karte, priručnici i publikacije u ukupnom iznosu od 16.877,68 eura. Za potrebe Hrvatske kopnene vojske nastavljena je izrada četiri lista Vojne topografske karte mjerila 1:50.000. Nastavljena je realizacija obveza iz Međunarodnog programa za izradu vektorskih geoprostornih podataka razine mjerila 1:50.000 i Međunarodnog programa za izradu digitalnog modela terena visoke točnosti. U sklopu projekta „METMONIC“, a na temelju Dodatka 1. Sporazuma o korištenju nekretnina, opreme i infrastrukture s Državnim hidrometeorološkim zavodom, 2024. godine automatske meteorološke postaje u vojnim lokacijama opremljene su novom mjernom opremom koja su puštene u rad početkom 2025. godine.

1.5.9. Zaštita okoliša

Kako bi se umanjili i ublažili rizici za okoliš i prirodu koji nastaju provođenjem vojnih aktivnosti na vojnim lokacijama, zaštita okoliša i prirode 2024. godine bila je usmjerena na očuvanje prirodnih resursa, sprječavanje onečišćenja okoliša, praćenje i očuvanje biološke raznolikosti i razvijanje svijesti o zaštiti okoliša i prirode kao važnog segmenta ljudskog djelovanja. Radi produbljivanja suradnje između dionika uključenih u uporabu i održavanje vojnih poligona u Republici Hrvatskoj i proširivanja znanja o utjecajima provedbe vojne obuke na okoliš održana je konferencija „Održivo upravljanje vojnim poligonima“ u organizaciji Američkog zapovjedništva za Europu u suradnji s Veleposlanstvom Sjedinjenih Američkih Država. Nastavljena je sustavna kontrola, nadzora i program praćenja stanja okoliša praćenjem stanja zraka, vode i seizmičkih aktivnosti uzrokovanih vojnim djelovanjem na vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ u Slunju. U sklopu programa praćenja sastavnica okoliša izvršen je monitoring stanja tla na lokaciji na vojnom poligonu „Gašinci“ i na vojnom poligonu „Josip Markić“ u Kninu. Nastavljena je izrada programa gospodarenja šumama posebne namjene za potrebe obrane na vojnim lokacijama na temelju sporazuma s trgovačkim društvom Hrvatske šume d.o.o. Potkraj 2024. godine rješenjima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva proglašene su šume posebne namjene za potrebe obrane na 27 vojnih lokacija. Nastavljena je suradnja s Hrvatskim vodama u provedbi radova uređenja, čišćenja i osiguranja protočnosti potoka i vodotoka na vojnim lokacijama radi sprječavanja poplava i nastanka štete na imovini. Započeli su i radovi uređenja, čišćenja i osiguranja protočnosti potoka Zahumka u prostoru vojno skladišnog kompleksa „Zahum“ na Grobniku.

Slika 21. Potok Zahumka u prostoru vojno skladišnog kompleksa „Zahum“ na Grobniku

U skladu sa Sporazumom o suradnji s Hrvatskom lovačkim savezom potpisan je Provedbeni protokol o povjeravanju provedbe Programa zaštite divljači na vojnim lokacijama. U skladu s odredbama Zakona o lovstvu pokrenuta je izrada dodatnih Programa zaštite divljači za tri vojne lokacije: vojni poligon „Gašinci“, vojno vježbalište „33. inženjerijske brigade“ u Karlovcu i vojno vježbalište „Lepirac“ u Bjelovaru. Radi povećanja protupožarne zaštite u stacionarnim uvjetima života i rada unutar vojnih lokacija, tijekom 2024. godine nabavljena je protupožarna oprema u vrijednosti od 65.709,94 eura. Tijekom 2024. godine izvedeni su radovi hortikulturnog uređenja i održavanja okoliša u dijelovima vojarni „126. brigade Hrvatske vojske“ u Sinju, „General Andrija Matijaš-Pauk“ u Kninu, Zapovjedništva Gardijske motorizirane brigade u Kninu, vojarne „1. hrvatski gardijski zbor“ Zagreb, Područnog odjela za poslove obrane Zadar te dijela kompleksa Ministarstva obrane u Zagrebu u ukupnoj vrijednosti od 28.500,74 eura.

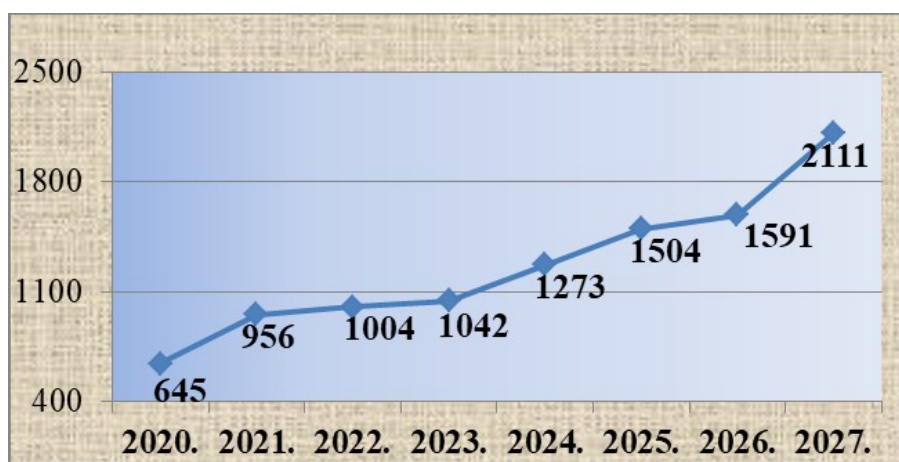
1.6. Upravljanje financijskim resursima

Upravljanje financijskim resursima vođeno je načelom održavanja ravnoteže između ciljeva i potreba za sposobnostima utvrđenih planskim dokumentima i gospodarskim mogućnostima. Financijski plan Ministarstva obrane izrađen je i izvršavan u skladu s proračunskim načelima jedinstva i točnosti, proračunske godine, višegodišnjeg planiranja, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

Donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu utvrđena su sredstva odobrena Ministarstvu obrane za 2024. godinu u iznosu od 1.172.729.274,00 eura.

Tijekom 2024. godine plan Ministarstva obrane mijenjao se u skladu s izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2024. godini te provedenim preraspodjelama i u konačnici je visina odobrenih sredstava iznosila 1.273.120.125,00 eura. Donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu utvrđena su sredstva odobrena Ministarstvu obrane za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu te je i dalje nastavljen trend povećanog izdvajanja za obranu.

U nastavku je prikazano kretanje Financijskog plana Ministarstva obrane od 2020. do 2025. godine kao i projekcije za 2026. i 2027. godinu.

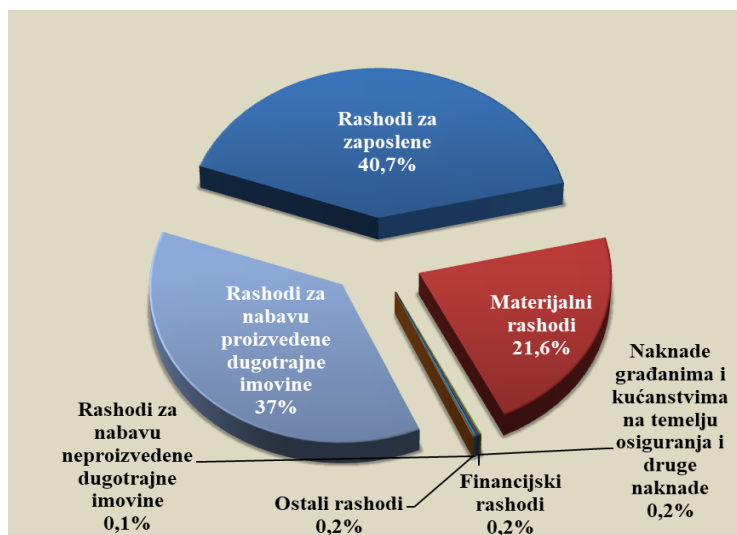

Prikaz 6. Financijski plan Ministarstva obrane po godinama od 2020. do 2025. te projekcije za 2026. i 2027. godinu u milijunima eura

Izvršenje Financijskog plana Ministarstva obrane u 2024. godini iznosilo je 1.262.239.326,98 eura i veće je za 23 % ili 236.005.400,35 eura u odnosu na izvršene rashode u 2023. godini. Izvršeni rashodi po ekonomskoj klasifikaciji za 2024. godinu s usporedbom s izvršenim rashodima za 2023. godinu sadržani su u Prikazu 7.

Rashodi poslovanja	Izvršenje u 2023.	Izvršenje u 2024.	Indeks	Struktura izvršenja 2024.
1	2	3	$4=3/2*100$	$5=3/ukupno$
Rashodi za zaposlene	409.889.014,39	514.294.810,08	125,47	40,74 %
Materijalni rashodi	250.774.197,13	272.334.664,39	108,60	21,58 %
Financijski rashodi	1.199.504,81	2.008.433,61	167,44	0,16 %
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.896.970,09	2.225.401,59	117,31	0,18 %
Ostali rashodi	3.098.794,07	2.740.880,00	88,45	0,22 %
Rashodi za nabavu neproizvodne dugotrajne imovine	1.003.670,80	927.721,63	92,43	0,07 %
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	358.371.775,34	467.707.415,68	130,51	37,05 %
U K U P N O	1.026.233.926,63	1.262.239.326,98	123,00	100,00 %

Prikaz 7. Usporedba izvršenja Financijskog plana prema ekonomskoj klasifikaciji

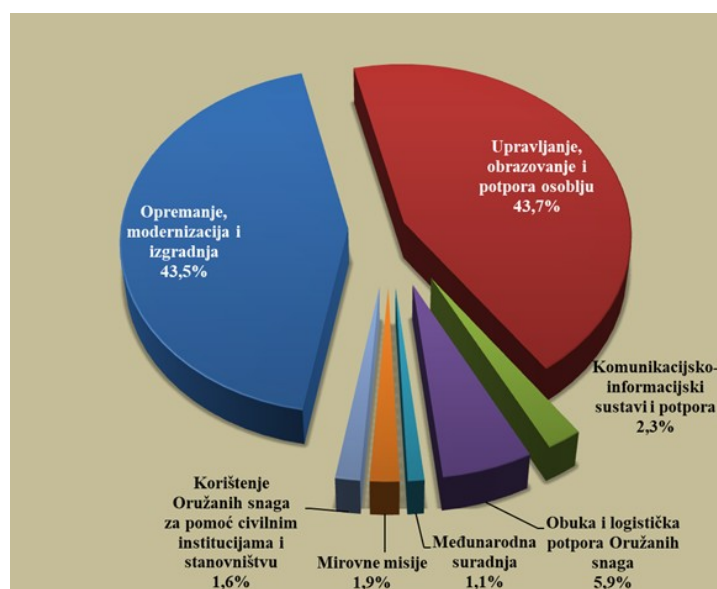

Prikaz 8. Struktura izvršenja Financijskog plana u 2024. godini prema ekonomskoj klasifikaciji

U strukturi izvršenja Financijskog plana Ministarstva obrane za 2024. godinu rashodi za zaposlene čine 40,74 % ukupnog izvršenja ili 514.294.810,08 eura i odnose se na bruto plaće, obvezne doprinose na plaću te ostale rashode za zaposlene (regres, nagrada za božićne blagdane, nagrada za uskršnje blagdane, otpremnine, jubilara nagrada, dar za djecu i naknada za bolest i invalidnost). U odnosu na 2023. Godinu, rashodi za zaposlene u 2024. godini povećani su za 104.405.795,69 eura ili 25,47 % što je rezultat primjene novih propisa Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama i Uredbe o vrijednosti koeficijenta osobnog čina za izračun plaće djelatne vojne osobe te primjene izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine čine 37,05 % ukupnog izvršenja ili 467.707.415,68 eura i izvršavali su se u skladu s dinamikom opremanja te ulaganjima u nekretnine. Najvećim dijelom odnose se na opremanje Hrvatske vojske višenamjenskim borbenim avionom, borbenim vozilima pješništva Bradley, raketnim sustavom protuzračne obrane kratkog dometa, samohodnim višestrukim raketnim sustavom, besposadnim zrakoplovnim sustavom, modernizaciju radarskog sustava, opremanje brodovima, višenamjenskim helikopterima, pješačkim naoružanjem i ostalim materijalno-tehničkim sredstvima. Nastavljeno je opremanje i modernizacija komunikacijsko-informacijskim sustavom te ulaganje u nekretnine. Materijalni rashodi čine 21,58 % ukupnog izvršenja ili 272.334.664,39 eura i najvećim se dijelom odnose na održavanje materijalnih resursa, naknade troškova zaposlenima (naknade za prijevoz, za rad na terenu u zemlji i inozemstvu, posebne oblike rada, naknade za stanovanje), usluge prehrane, rashode za energiju te radnu i zaštitnu odjeću. U odnosu na 2023. godinu, ti rashodi su u 2024. godini povećani za 21.560.467,36 eura odnosno 8,60 % i najvećim dijelom se odnose na održavanje materijalnih resursa. Preostalih 0,63 % ili 7.902.436,83 eura odnosi se na ostale rashode, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, financijske rashode te na rashode za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine. U odnosu na 2023. godinu, ti rashodi su u 2024. godini povećani za 703.497,06 eura odnosno 9,77 % i najvećim dijelom se odnose na troškove izobrazbe.

Program	Naziv programa	Izvršenje u 2023.	Izvršenje u 2024.	Index	Struktura izvršenja 2024.
	1	2	3	$4=3/2*100$	$5=3/\text{ukupno}$
2504	Opremanje, modernizacija i izgradnja	432.688.336,55	548.991.637,40	126,88	43,49%
2505	Upravljanje, obrazovanje i potpora osoblju	436.492.274,16	552.274.753,85	126,53	43,75%
2506	Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora	29.272.585,41	28.954.375,92	98,91	2,30%
2507	Obuka i logistička potpora Oružanih snaga	67.242.236,40	74.169.365,17	110,30	5,88%
2508	Međunarodna suradnja	15.441.399,58	13.589.765,64	88,01	1,08%
2509	Mirovne misije	26.628.490,83	24.037.318,06	90,27	1,90%
2606	Korištenje Oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu	18.468.603,70	20.222.110,94	109,49	1,60%
	U K U P N O	1.026.233.926,63	1.262.239.326,98	123,00	100,00%

Prikaz 9. Usporedba izvršenja Financijskog plana prema programskoj klasifikaciji

Prikaz 10. Struktura izvršenja Financijskog plana u 2024. prema programskoj klasifikaciji

U strukturi izvršenja Financijskog plana Ministarstva obrane 2024. godine 552.274.753,85 eura ili 43,75 % ukupnih sredstava utrošeno je u Programu 2505 – Upravljanje, obrazovanje i potpora osoblju. Izvršeni rashodi odnose se na rashode za zaposlene, naknade zaposlenima te ostalu personalnu potporu uključujući troškove prijma osoblja i izobrazbu čime se osigurava poboljšanje dobne i obrazovne strukture osoblja te održava brojčana veličina osoblja u skladu s obrambenim potrebama. U odnosu na izvršene rashode u 2023. godini, 2024. godine utrošeno je 26,53 % ili 115.782.479,69 eura više, a zbog primjene novih propisa, Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama i Uredbe o vrijednosti koeficijenta osobnog čina za izračun plaće djelatne vojne osobe te primjene izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

U programu 2504 Opremanje, modernizacija i izgradnja utrošeno je 548.991.637,40 eura ili 43,49 % ukupnih sredstava i rashodi su se izvršavali u skladu s dinamikom opremanja te izgradnjom, rekonstrukcijom i adaptacijom objekata i infrastrukture. Najveći dio odnosi se na izvršene rashode u projektima opremanja višenamjenskim borbenim avionom i borbenim vozilima pješništva Bradley. Podmirene su dospelje obveze vezane uz nabavu raketnog sustava protuzračne obrane kratkog dometa, samohodnog višestrukog raketnog sustava, besposadnog zrakoplovnog sustava, modernizaciju radarskog sustava. Nastavljeno je opremanje materijalno-tehničkim sredstvima, osigurana je kontinuirana opskrba klasama materijalnih sredstava i uslugama koje omogućuju redovno funkcioniranje Hrvatske vojske te je nastavljena izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata i infrastrukture.

U programu 2507 Obuka i logistička potpora Oružanih snaga utrošeno je 74.169.365,17 eura ili 5,88 % ukupnih sredstava čime je omogućeno osiguranje logističke održivosti, obučenost i uvježbanost Hrvatske vojske. Osiguran je nastavak ulaganja u održavanje borbenih, neborbenih i sredstava opće namjene, temeljno održavanje građevina kao i provedba obuke i vježbi. U odnosu na izvršene rashode 2023. godine, 2024. godine utrošeno je 10,30 % ili 6.927.128,77 eura više što se odnosi na održavanje sredstava i temeljno održavanje građevina. Preostali iznos od 86.803.570,56 eura ili 6,88 % ukupnih sredstava utrošeno je na provedbu aktivnosti u programima Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora, Mirovne misije, Korištenje Oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu i Međunarodnu suradnju. Sredstva su utrošena za provedbu aktivnosti i projekata vezanih za konsolidaciju komunikacijsko-informacijskog sustava, sudjelovanje pripadnika Hrvatske vojske u operacijama potpore miru i misijama u inozemstvu pod vodstvom NATO-a, Ujedinjenih naroda i Europske unije, za provedbu aktivnosti, protupožarne zaštite, hitnog medicinskog prijevoza, Obalne straže Republike Hrvatske, potrage i spašavanja i drugih zadaća

kojima su se pripadnici Hrvatske vojske uključili u pružanje pomoći i potpore civilnim institucijama i stanovništvu te provedbu međunarodne suradnje. U odnosu na izvršene rashode 2023. godine, 2024. godine utrošeno je 3,35 % ili 3.007.508,96 eura manje, a što je uglavnom rezultat manje izvršenih rashoda prilikom sudjelovanja pripadnika Hrvatske vojske u operacijama potpore miru i misijama u inozemstvu.

1.7. Komunikacijsko-informacijski sustavi

Tijekom 2024. godine nastavljeno je opremanje postrojbi Hrvatske vojske standardnim inačicama platformskog i ručnog radiouređaja TAKRAD. Nastavljen je i projekt opremanja Hrvatske ratne mornarice i Hrvatske kopnene vojske modernom podatkovnom radiomrežom, a definirani su i zahtjevi širenja sustava za potrebe Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva. U 2025. godini planira se uvođenje radiouređaja Bittium za potrebe Hrvatske ratne mornarice za sjeverni Jadran te isporuka uređaja prema definiranoj dinamici. Započele su i pripreme radnje za opremanje sustavom za upravljanje bojištem (*Battlefield Management System*) te se nabava uređaja i početak implementacije očekuje potkraj 2025. godine. Radi daljnjeg unaprjeđenja sposobnosti i stjecanja kompetencija u kibernetičkoj domeni, provođeno je niz obučnih aktivnosti, uključujući izobrazbu na kibernetičkom poligonu, Operativnom kibernetičkom središtu te angažmanom mobilnih timova za brzi odgovor na kibernetičke prijetnje. Od međunarodnih aktivnosti, posebno se ističe doprinos aktivnostima PESCO projekta Kibernetički timovi za brzi odgovor i međusobnu pomoć u kibernetičkoj sigurnosti (*PESCO Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security – CRRT*), uključujući obučne aktivnosti te aktivaciju timova u Republici Litvi i Republici Moldavi. Nastavljena je funkcijsko-tehnološka prilagodba neklasificiranog i klasificiranih informacijskih sustava u potpori poslovnih i vojnih procesa, uz zadržavanje sigurnosne paradigme.

2. HRVATSKA VOJSKA

2.1. Provedba misija i zadaća Hrvatske vojske

Uloga i zadaća Hrvatske vojske utvrđena je Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o obrani te razrađena temeljnim dokumentima na području obrane. Temeljne zadaće Hrvatske vojske su: obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske, doprinos međunarodnoj sigurnosti te potpora civilnim institucijama.

2.1.1. Obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske i obrana Saveznika

Radi izvršavanja ustavnih zadaća i održavanja odgovarajuće razine borbene spremnosti, Hrvatska vojska je 2024. godine kontinuirano provodila pripremu i obuku, usmjerena na razvoj novih i zadržavanje dostignutih sposobnosti. Održavanje, jačanje i razvoj sposobnosti nastavio se usklađivati s NATO saveznicima i državama Europske unije, s posebnim naglaskom na jačanje savezničkog postava odvrćanja i obrane. Obuka razmjestivih i deklariranih snaga programirana je i planirana prema aktivnostima i zadaćama povezanih sa specifičnostima pojedine misije odnosno operacije. Nadzor i zaštitu zračnog prostora Republike Hrvatske 2024. godine provodilo je Hrvatsko ratno zrakoplovstvo u okviru Integriranog sustava protuzračne i proturaketne obrane NATO-a (*NATO Integrated Air and Missile Defence System – NATINAMDS*) sustavima zračnog motrenja i navođenja te zrakoplovima dežurnog borbenog dvojca za potrebe provedbe presretanja neidentificiranih zrakoplova. Nakon što je u prosincu 2024. zadnji dežurni borbeni dvojac s avionom MiG-21 prestao s radom, nadzor zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske od 1. prosinca 2024. privremeno je povjeren oružanim snagama Talijanske Republike i Mađarske. Okvir za navedenu suradnju osiguran je bilateralnim tehničkim dogovorima o prekograničnim zračnim operacijama potpisanim u rujnu 2024. Hrvatska ratna mornarica i dodijeljene snage Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, u suradnji s drugim tijelima državne uprave, provodile su nadzor i zaštitu morskog prostora koji obuhvaća nadzor i zaštitu unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora i isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske. Provođene su zadaće pratnje stranih ratnih brodova kroz teritorijalno more, praćenje znanstveno-istraživačkih aktivnosti na moru i nadzora zona sigurnosti plovidbe oko energetske izvora Republike Hrvatske. Na zahtjev Nacionalne središnjice za usklađivanje traganja i spašavanja na moru 2024. godine provedene su dvije zadaće izviđanja morskog područja zbog mogućeg onečišćenja mora u prostoru sjevernog Jadrana.

2.1.2. Doprinos međunarodnom miru i sigurnosti

Republika Hrvatska nastavila je pridonositi međunarodnom miru i sigurnosti aktivnim sudjelovanjem u operacijama, misijama i drugim aktivnostima NATO-a, Europske unije i Ujedinjenih naroda. Pripadnici Hrvatske vojske bili su razmješteni u zapovjedništvima i postrojbama operacija, misija i aktivnostima kao pojedinci ili u okviru hrvatskih postrojbi i namjenski organiziranih snaga. Radom u međunarodnom okružju, nastavila se unaprjeđivati interoperabilnost u pogledu primjene i razvoja taktika, tehnika i procedura. Ukupno je 2024. godine u međunarodnim operacijama, misijama i aktivnostima NATO-a, Europske unije i

Ujedinjenih naroda bilo angažirano 968 pripadnika Hrvatske vojske. Zastupljenost žena u misijama i operacijama je 9 % od ukupnog broja angažiranoga osoblja. Taj postotak je veći od prosjeka sudjelovanja žena u misijama i operacijama drugih članica NATO-a koji iznosi 7 %. U NATO strukturi pripadnici Hrvatske vojske raspoređeni su u Multinacionalno divizijsko zapovjedništvo Centar (*Headquarters Multinational Division Centre – HQ MND-C*), koji čine oružane snage Mađarske, Slovačke Republike i Republike Hrvatske. Zapovjedništvo je ustrojeno kao divizijsko zapovjedništvo kopnenih snaga uz zastupljenost svih funkcionalnih područja potrebnih za ispunjavanje postavljenih zadaća unutar doktrinarnih načela. Zadaća zapovjedništva je da kao regionalno divizijsko zapovjedništvo planira i provodi operacije u cilju odvratanja od eventualne prijetnje, ali po potrebi i obrane teritorija NATO-ovih članica u dodijeljenoj zoni odgovornosti. Sudjelovanje u radu ovoga zapovjedništva ima učinak na razvoj nacionalnih sposobnosti. U NATO zapovjednoj strukturi nalazi se razmjestivi komunikacijski modul (*DCM – Deployable Communications Module*), pod operativnim zapovijedanjem NATO komunikacijsko-informacijske skupine čiji se pripadnici mogu uputiti izvan Republike Hrvatske radi informacijsko-komunikacijske potpore savezničkim operacijama. Tijekom 2024. godine u područje operacije u Iraku bio je upućen jedan pripadnik iz sastava 1. NATO bojne za vezu. Hrvatski doprinos NATO modelu snaga temelji se na razmjestivim snagama iz paketa Ciljeva sposobnosti 2021. Nakon provedene analize dostupnih sposobnosti i postrojbi za uporabu prema NATO modelu snaga donesene su odluke o deklariranju snaga i o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini. Doprinos operacijama i misijama Europske unije te sudjelovanje u borbenim skupinama Europske unije usklađuje se s drugim međunarodnim obvezama te obvezama u kontekstu sudjelovanja NATO strukturi snaga.

U sklopu Snaga brzog odgovora Europske unije, pripadnici Hrvatske vojske su tijekom 2024. sudjelovali u Borbenoj skupini pod vodstvom Talijanske Republike, zajedno s Republikom Albanijom, Mađarskom i Republikom Slovenijom, s ukupno devet pripadnika. Provedene su pripreme za sudjelovanje u Borbenoj skupini Europske unije pod vodstvom Savezne Republike Njemačke koja će biti stavljena na raspolaganje Europskoj uniji 2025. godine.

Sudjelovanje u NATO operacijama i aktivnostima

Aktivnost ojačane prednje prisutnosti NATO-a u Republici Poljskoj

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane prednje prisutnosti NATO-a u Republici Poljskoj, Republika Hrvatska je 2024. godine u ovoj aktivnosti sudjelovala s tri kontingenta sa stožernim osobljem u Zapovjedništvu borbene grupe i bitnicom samohodnih haubica 155 mm PzH 2000, s ukupno 140 pripadnika, od toga 14 pripadnika.

Aktivnost ojačane budnosti NATO-a u Mađarskoj

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Mađarskoj doprinos Republike Hrvatske ovoj aktivnosti u 2024. godini uključivao je tri kontingenta s ukupno 194 pripadnika, od toga 25 pripadnika Hrvatske vojske.

Aktivnost ojačane budnosti NATO-a u Bugarskoj

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj, u 2024. godini u ovoj aktivnosti Republika Hrvatska sudjelovala je s dva kontingenta, odnosno s ukupno osam pripadnika Hrvatske vojske.

Operacija potpore miru KFOR na Kosovu

Na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru KFOR na Kosovu, doprinos operaciji u 2024. godini uključivao je tri kontingenta s 459 pripadnika i 32 pripadnice Hrvatske vojske te jednim transportnim helikopterom. Kontingenti su u svojem sastavu imali pješačku satniju, zrakoplovnu sastavnicu, nacionalne sastavnice (zapovjedna skupina, tim za obavještajnu potporu, nacionalni element potpore i mobilni medicinski tim), izvidnički tim, stožerno osoblje u Zapovjedništvu operacije, regionalnom zapovjedništvu Zapad i kinetičkoj bojni te savjetnika u NATO savjetodavnom timu.

Misija potpore miru „NATO misija u Iraku“

Na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u misiji potpore miru „NATO misija u Iraku“ tijekom 2024. godine u misiji je bilo angažirano 20 pripadnika, od toga tri pripadnice, u tri rotacije.

Operacija potpore miru „SEA GUARDIAN“ u Sredozemlju

Na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru „SEA GUARDIAN“ u Sredozemlju, u 2024. godini u operaciji su sudjelovala dva kontingenta s ukupno 66 pripadnika, od toga šest pripadnika. U obje rotacije Hrvatska ratna mornarica sudjelovala je s brodom RTOP-42 „Dubrovnik“, koji je u prvom upućivanju u svibnju/lipnju 2024. bio u ulozi zapovjednog broda taktičke skupine.

Aktivnosti Stalne NATO skupine protuminskih snaga 2

Tijekom 2024. godine na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti Stalne NATO skupine protuminskih snaga 2, u aktivnost su upućena dva kontingenta, s ukupno sedam pripadnika Hrvatske vojske raspoređenih na brodove Talijanske ratne mornarice. U sklopu aktivnosti provedene su zadaće na vježbama unutar teritorijalnih voda Talijanske Republike, Helenske Republike, Republike Turske, Francuske Republike i Republike Španjolske.

Sudjelovanje u operacijama Europske unije

Operacija potpore miru „EU NAVFOR Somalija – ATALANTA“

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR – ATALANTA“, u 2024. godini u operaciji su sudjelovala dva pripadnika i jedna pripadnica Hrvatske vojske, koji su bili raspoređeni na dužnosti stožernih časnika u Zapovjedništvu operacije u Roti u Kraljevini Španjolskoj. Samostalni vod za zaštitu brodova u području operacije radi zaštite broda u okviru Svjetskog programa za hranu 2024. godine bio je u pripravnosti, ali nije angažiran s obzirom na izostanak dogovora o mandatu operacije.

Operacija Europske unije „EUNAVFOR MED IRINI“

Tijekom 2024. godine u skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR MED IRINI“, Republika Hrvatska sudjelovala je sa sedam stožernih časnika, u Zapovjedništvu operacije u Rimu.

Od travnja 2024. povećan je doprinos potpunom dodatne dvije pozicije u Zapovjedništvu operacije.

Stalna strukturirana suradnja Europske unije „Kibernetički timovi za brzi odgovor i uzajamnu pomoć u kibernetičkoj sigurnosti“

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti u sklopu projekta Stalne strukturirane suradnje Europske unije „Kibernetički timovi za brzi odgovor i uzajamnu pomoć u kibernetičkoj sigurnosti“ tijekom 2024. godine bila su angažirana tri pripadnika Hrvatske vojske.

Sudjelovanje u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda

UNMOGIP (Indija i Pakistan)

Na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru u Indiji i Pakistanu 2024. godine upućeno je 13 pripadnika i dvije pripadnice. U okviru mandata provedene su zadaće istraga, ophodnje, obilazak pakistanskih postrojbi i utvrđivanje stanja aktivnosti, popunjenosti i razmještaja duž crte razdvajanja, posjeti susjednim postajama Ujedinjenih naroda radi održavanja kontakta i koordinacije provedbe zajedničkih zadaća u području te rad na radiorelejnim i administrativnim postajama Ujedinjenih naroda.

MINURSO (Zapadna Sahara)

U 2024. godini na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru, u misiji je dužnost obnašalo osam pripadnika te dvije pripadnice Hrvatske vojske. Dužnosti vojnih promatrača u bazama uključivale su nadzor i ophodnju područja operacije, posjete postrojbama marokanske vojske i vojske Fronte POLISARIO, istrage slučajeva mogućega kršenja primirja, prijavljenih demonstracija, pokreta i premještanja snaga te provedbu drugih zadaća u skladu s nalogom iz Zapovjedništva operacije. Vojni promatrači nadzirali su i druge aktivnosti sukobljenih strana, kao što su vježbe na poligonima, uništavanje minsko-eksplozivnih sredstava i neispravnog streljiva, kao i obilježavanje prigodnih vojnih svečanosti.

UNIFIL (Libanon)

U skladu s Odlukom Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda, 2024. godine upućena su dva pripadnika Hrvatske vojske na dužnost stožernog časnika za vezu u Zapovjedništvu UNIFIL-a. Zadaće su uključivale nadzor prekida neprijateljstava, pružanje pomoći libanonskoj vojsci u razmještanju (jug Libanona), kao i rad humanitarnih organizacija na sigurnom povratku raseljenih osoba. Po završetku mandata pripadnika Hrvatske vojske u

listopadu 2024. i njegova povratka u Republiku Hrvatsku, sljedeća je rotacija zbog pogoršanja sigurnosne situacije u Libanonu izvršena u studenom 2024. kada je jedan pripadnik Hrvatske vojske upućen u područje operacije te je nastavio s radom u Uredu za vezu UNIFIL-a.

Sudjelovanje u operacijama Koalicijskih snaga

Operacija koalicijskih snaga „INHERENT RESOLVE“

Na temelju Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Koalicijskih snaga „INHERENT RESOLVE“ u Zapovjedništvu operacije u Bagdadu, 2024. godine sudjelovala su tri pripadnika Hrvatske vojske.

2.1.3. Potpora Hrvatske vojske civilnim institucijama

Hrvatska vojska nastavila je razvijati sposobnosti potpore civilnim institucijama i stanovništvu kroz organske postrojbe čija je to temeljna zadaća. Tijekom 2024. godine Hrvatska vojska sudjelovala je u pružanju pomoći civilnim institucijama i stanovništvu u gašenju požara na otvorenom prostoru, zračnim prijevozom životno ugroženih osoba, prevoženjem timova i organa za transplantaciju, potragom i spašavanjem na kopnu, otocima i moru te obrani od poplava.

Potpore u gašenju požara otvorenog prostora

U protupožarnoj sezoni 2024. godine Hrvatska vojska svojim je kapacitetima i sposobnostima pružala pomoć civilnim institucijama i stanovništvu u gašenju požara otvorenog prostora. Provedbi protupožarne sezone prethodile su raščlambe prethodne protupožarne sezone. Izrađeni su planski dokumenti, provedena je popuna sredstvima, obučavanje i uvježbavanje snaga za provedbu zadaća, nadzori spremnosti snaga za protupožarnu sezonu, uz vrlo dobru suradnju i koordinaciju s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom i ostalim tijelima sustava domovinske sigurnosti. Protupožarne zračne snage izvršile su 5 868 letova, ostvarile 896:45 sati naleta, izbacile ukupno 28 896 tone vode te utrošile 550 953 litara goriva i 19 293 litara pjenu za gašenje požara. Prevezene su 42 osobe i 22 tone tereta. Protupožarne namjenski organizirane kopnene snage Hrvatske vojske tijekom protupožarne sezone angažirane su četiri puta: izmještanjem protupožarnog voda u vojarnu „Pukovnik Mirko Vukušić“ u Zemuniku Donjem radi čuvanja opožarenog područja; sudjelovanjem dva puta na sanaciji požarišta Crvena zemlja u Šibensko-kninskoj županiji te sudjelovanjem na sanaciji požarišta Markovača, u Žrnovnici u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Tim besposadnih zrakoplovnih sustava angažiran je 11 puta u izviđanju i snimanju područja koja su procijenjena kao visoko rizična.

Angažiranje snaga u okviru prijelaznih „rescEU“ kapaciteta

Nastavljena je suradnja s Europskom unijom u okviru prijelaznog rescEU mehanizma u kojem Republika Hrvatska sudjeluje od 2019. godine. U 2024. godini protupožarne snage Hrvatske vojske pružale su međunarodnu pomoć u gašenju požara otvorenog prostora. Zrakoplovi iz sastava protupožarnih namjenski organiziranih snaga Canadair CL-415 bili su angažirani dva puta na gašenju požara u inozemstvu (Republika Sjeverna Makedonija, od 16. do 21. srpnja i Helenska Republika, od 30. rujna do 7. listopada 2024.). Na navedenim zadaćama izvršeno je 175 letova, ostvareno je 53:50 sati naleta, ukupno je izbačena 981 tona vode te je utrošeno 43 550 litara goriva.

Hitni zračni medicinski prijevoz unesrećenih ili oboljelih osoba

Potpora Hrvatske vojske civilnim institucijama i stanovništvu u prijevozu unesrećenih ili oboljelih do srpnja 2024. provedena je u skladu sa Sporazumom o suradnji u provedbi hitnog zračnog medicinskog prijevoza unesrećenih ili oboljelih osoba. Od 1. srpnja 2024. hitni zračni medicinski prijevoz unesrećenih ili oboljelih, koji obuhvaća i hitne medicinske letove preuzela je Hitna helikopterska medicinska služba Ministarstva zdravstva, dok po potrebi Hrvatska vojska i nadalje provodi zračni medicinski prijevoz te prijevoz timova i organa za potrebe transplantacije u Republici Hrvatskoj.

Slika 22. Hitni medicinski prijevoz

Prava i obveze Ministarstva obrane, Ministarstva zdravstva, Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatske vatrogasne zajednice, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu uređena su dodatkom Sporazumu od 29. srpnja 2024. Tijekom 2024. u stalnoj 24-satnoj spremnosti nalazile su se osposobljene posade i dva transportna helikoptera Hrvatske vojske te vojni medicinski timovi u 15-minutnoj spremnosti

u vojarni „Knez Trpimir“ u Divuljama te na otoku Krku u Zračnoj luci Rijeka. U 2024. izvršena su 258 zahtjeva za hitnim zračnim medicinskim prevoženjem. Ostvareno je 749 letova u trajanju od 294:20 sati te su prevezena tri organa za transplantaciju.

Traganje i spašavanje na kopnu, otocima i moru

Traganje i spašavanje na kopnu, otocima i moru 2024. godine provodilo se u suradnji i prema zahtjevima županijskih centara 112/operativnih centara civilne zaštite i Obalne straže Republike Hrvatske. Za te zadaće korišteni su helikopteri Mi-171Sh, Bell 206 i UH-60 Black Hawk. Realizirano je 16 zahtjeva traganja i spašavanja na kopnu i otocima. Provedeno je 59 letova u trajanju od 25:50 sati naleta i prevezeno 16 unesrećenih i 58 spasitelja. Zrakoplovima je realizirano osam letova u trajanju od 19:02 sati naleta s PC-9 Obalne straže Republike Hrvatske. Realizirano je pet zahtjeva za plovidbu čime je ostvareno 44:45 sati plovidbe.

Zaštita od poplava

U skladu s odlukom potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića, a na temelju zahtjeva Operativnoga centra civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatska vojska je tijekom rujna 2024. bila u pripravnosti za obranu od poplava na dionicama rijeke Drave i Dunava na području Osječko-baranjske županije i Vukovarsko-srijemske županije s 300 pripadnika te amfibijskim vozilima, čamcima, kamionima, utovarivačima i drugim sredstvima.

Sudjelovanje Hrvatske vojske u protokolarnim aktivnostima na ukopima preminulih hrvatskih branitelja

U 2024. godini Hrvatska vojska pružila je potporu kod odavanja počasti preminulim hrvatskim braniteljima iz Domovinskoga rata, tijekom kojih je angažirano ukupno 41 362 pripadnika.

Ostale potpore

Hrvatska vojska pruža potporu i pomoć državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama proizašlima iz Domovinskoga rata i drugim udrugama te pravnim osobama. Tijekom 2024. godine provedene su sljedeće potpore: provođenje manifestacija, inženjerijska potpora, angažiranje klape i orkestra Hrvatske vojske, zdravstveno zbrinjavanje, korištenje i smještaj u vojnim lokacijama i građevinama, ustupanje materijalno-tehničkih sredstava i materijalne imovine, pratnja i fizičko osiguranje, korištenje zrakoplova, korištenje neborbenih motornih vozila i korištenje plovniha objekata.

2.2. Pregled stanja sposobnosti Hrvatske vojske

Potrebne obrambene sposobnosti proizlaze iz nacionalnih strategijskih ciljeva, a planiraju se i razvijaju procesom nacionalnoga obrambenog planiranja koji je usklađen s planskim procesima u NATO i Europskoj uniji. Nastavljene su aktivnosti na dostizanju novih i održavanju postojećih sposobnosti u skladu sa zadaćama postrojbi u izvršenju misija i zadaća. Započeti su novi i nastavljani postojeći procesi uvođenja novih oružnih sustava i opreme. U okviru PESCO-a Republika Hrvatska nastavila je sudjelovati u sedam projekata: „Vojna pokretljivost“, „Paket sposobnosti razmjestive vojne pomoći u slučaju katastrofe“, „Mreža logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama“, „Kibernetički timovi za brzi odgovor i zajedničko djelovanje“, „Unaprjeđenje pomorskog motrenja“, „Nuklearno-biološko-kemijsko motrenje kao usluga“ i „Zračna nadmoć“. U svojstvu promatrača Republika Hrvatska sudjeluje u projektu „Kibernetičkog i informatičkog koordinacijskog centra“ pod vodstvom Savezne Republike Njemačke. U okviru projekta „Vojna pokretljivost“ pod vodstvom Kraljevine Nizozemske ažuriran je nacionalni Plan za vojnu pokretljivost te je u koordinaciji Ministarstva obrane i Hrvatske vojske nastavljena njegova provedba. Poseban je naglasak stavljen na jačanje međuresornog pristupa radi uklanjanja prepreka i unaprjeđenja procedura u svrhu olakšavanja prekograničnog transporta vojnih snaga te reviziju nacionalnih dokumenata u cilju unaprjeđenja procedura. Cilj projekta „Paket sposobnosti razmjestive vojne pomoći u slučaju katastrofe“ je uspostava bazena vojnih snaga članica projekta, koji bi po potrebi bili angažirani kod prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa. Tijekom 2024. godine, u koordinaciji Talijanske Republike, države članice nastavile su koordinaciju o budućem razvoju projekta kroz sastanke projektne radne skupine i *tabletop* vježbu kako bi testirale valjanost koncepta projekta i odgovarajućeg memoranduma o razumijevanju. U okviru projekta „Mreža logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama“ pod vodstvom Savezne Republike Njemačke nastavljeno je ažuriranje podataka za Katalog sposobnosti u svrhu razvoja mreže logističkih čvorišta u organizaciji Združenoga koordinacijskog centra njemačkog logističkog zapovjedništva. Republika Hrvatska je u travnju 2024. bila domaćin četvrte radionice projekta, na kojoj se raspravljalo o budućnosti projekta nakon planiranog dostizanja pune operativne sposobnosti potkraj 2025. godine te osiguravanju komplementarnosti s NATO-om. Projekt „Kibernetički timovi za brzi odgovor i uzajamnu pomoć u kibernetičkoj sigurnosti“ je nakon dostizanja pune operativne sposobnosti nastavio pokazivati visoku razinu konkretne primjenjivosti. U tom su kontekstu uspješno provedena dva razmještanja tima, u Republiku Litvu i Republiku Moldovu, u kojima su sudjelovali i pripadnici Hrvatske vojske. Projekt „Unaprjeđenje pomorskog motrenja“, uz

Helensku Republiku kao vodeću naciju usmjeren je na unaprjeđenje pomorskog motrenja i situacijsku svjesnost u istočnom Sredozemlju. Aktivnosti tijekom 2024. godine većinom su se odnosile na izradu temeljnih dokumenata po pitanju jačanja sposobnosti, nedostatke i potencijalna tehnološka rješenja u pogledu ranog upozoravanja u pomorskoj domeni. Dodatno, završen je rad na dokumentu kojim se definiraju potrebe država članica u kontekstu integriranog sustava pomorskog nadzora. Projekt „Nuklearno-biološko-kemijsko motrenje kao usluga“ jedan je od najvidljivijih PESCO projekata s obzirom na dosad ostvarene rezultate. U 2024. godini provedene su aktivnosti testiranja tehničkog demonstratora u Republici Hrvatskoj i Republici Austriji kako bi se zaprimile korisne povratne informacije za potrebe daljnjeg razvoja nuklearno-biološko-kemijskog sustava. Nakon provedenih rasprava država članica u vezi s nastavkom projekta, potpisan je dogovor o drugoj fazi projekta, kojom se nastavlja rad na razvijanju prototipa. Glavni cilj projekta „Zračna nadmoć“ je povećanje sposobnosti raščlambom i definiranjem tehnoloških komponenti koje treba integrirati u zračne borbene platforme budućnosti pod vodstvom Francuske Republike. Republika Hrvatska u potpori razvoja sposobnosti sudjeluje i u međunarodnim aktivnostima Koncepta vodeće nacije pod vodstvom Savezne Republike Njemačke te u Republici Hrvatskoj kroz Međunarodno središte za obuku specijalnih zračnih snaga (*Multinational Special Aviation Programme Training Centre – MSAP TC*). Republika Hrvatska, uz Bugarsku, Mađarsku i Sloveniju putem središta radi na jačanju multilateralne i regionalne suradnje s ciljem razvoja i održavanja sposobnosti za provedbu specijalnih zračnih operacija u skladu sa zahtjevima NATO Ciljeva sposobnosti. Projekti opremanja i modernizacije Hrvatske vojske u skladu su s nacionalnim potrebama i preuzetim obvezama u okviru NATO-a i Europske unije. Kroz proces obrambenog planiranja utvrđuju se potrebne sposobnosti i resursi za dugoročno plansko razdoblje, koji se najvećim dijelom odnose na opremanje i modernizaciju te napuštanje naoružanja i vojne opreme istočne tehnologije i prijelaz na zapadnu.

U 2024. godini nastavljeno je opremanje Hrvatske kopnene vojske borbenim vozilom pješništva na gusjenicama Bradley, opremanje pješačkim naoružanjem i opremom te opremom za osobnu nuklearnu, biološku i kemijsku zaštitu. Potpisan je Ugovor za nabavu osam samohodnih višecjevnih lansera raketa HIMARS te su stvorene pretpostavke za unaprjeđenje sposobnosti u području oklopništva nabavom tenkova Leopard 2A8. Cjelokupna isporuka protuzračnog sustava vrlo kratkog dometa Mistral III, planirana je do kraja 2025. godine. Sposobnosti Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva nastavile su se jačati opremanjem s 12 višenamjenskih borbenih aviona Rafale, od čega je do kraja ožujka 2025. zaprimljeno njih 11, kao i nabavom dodatnih osam višenamjenskih helikoptera Black Hawk UH-60M, te započetim

projektom modernizacije i nadogradnje radara FPS-117. U Hrvatskoj ratnoj mornarici nastavljeno je opremanje voda protuminskih ronitelja i satnije mornaričkoga desantnog pješastva s dvije brodice duljine 8,5 metara i ronilačkim sredstvima i opremom. Započet je proces modernizacije DBM-81 (desantni brod minopolagač-81 „Cetina“). Nastavljen je projekt izgradnje obalnim ophodnim brodovima. Na prvom brodu iz serije od četiri provedena su prijemna testiranja te je isporučen u siječnju 2025. U pripremi za iduće razdoblje nekoliko je značajnih projekata, uključujući opremanje obalnim motrilačkim radarskim sustavima za potporu nadzora površinske situacije na moru, višenamjenskim brodom te opremanje novim raketnim sustavima. Razvoj ključnih obrambenih sposobnosti nastaviti će se usklađivati s nacionalnim i NATO prioritetima te prioritetima Europske unije, uz poseban naglasak na provedbu NATO ciljeva sposobnosti. U tom smislu u idućem kratkoročnom razdoblju prioritetni cilj je dovršetak razvoja brigade srednjeg pješastva, daljnja modernizacija mehaniziranih postrojbi, oklopništva, topništva i raketnog topništva dalekog dometa, uspostava integriranog sustava protuzračne obrane srednjeg, razvoj sposobnosti borbene inženjerije, specijalnih zračnih snaga, nabava višenamjenskog broda, razvoj sposobnosti pomorskog protuminskog djelovanja, održavanje i unaprjeđivanje sposobnosti kontrole i nadzora zračnog prostora, zračna potpora kopnenim snagama, održavanje zaliha borbeno-odlučujućeg streljiva, razvoj sposobnosti terenske zdravstvene potpore i medicinske evakuacije, potpora vojnoj pokretljivosti vlastitih snaga i snaga saveznika na teritoriju Republike Hrvatske te razvoj novih sposobnosti iz kibernetičke domene.

2.3. Obuka i vježbe

Obuka u Hrvatskoj vojsci provodi se na doktrinarnim načelima za sve tri misije usredotočena na razvoj i održavanje sposobnosti za provedbu dodijeljenih misija i zadaća u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te radi implementacije NATO Ciljeva sposobnosti.

U 2024. godini provedene su obučne i vježbovne aktivnosti koje su bile planirane za pripremu i obuku snaga koje se upućuju u operacije potpore miru, operacije odgovora na krize i druge aktivnosti u inozemstvu, ocjenjivanje deklariranih snaga te održavanje dostignute razine operativnih sposobnosti. Obuka i vježbe u cilju postizanja i provjere novih operativnih sposobnosti bili su usredotočeni na kibernetičku obranu, strategijsko elektroničko izviđanje, intenzivnu obuku na novonabavljenim sustavima i naoružanju unutar Republike Hrvatske i u inozemstvu.

Slika 23. Obuka 1. bojne „Tigrovi“ na vojnom poligonu

Tijekom 2024. godine dragovoljno vojno osposobljavanje uspješno je završilo 608 dragovoljnih ročnika, kroz četiri redovna uputna roka što je značajno povećanje u odnosu na 2023. godinu i 48 dragovoljnih ročnika kroz četiri uputna roka po skraćenom programu (zrakoplovno i zdravstveno osoblje). Od ukupno uspješno završenih dragovoljnih ročnika 78 su žene. Specijalistička obuka za prijam u djelatni sastav organizirana je kroz četiri ciklusa u skladu s planom prijma osoblja za 2024. godinu. Specijalističku obuku u dva ciklusa završio je 161 polaznik, a na treći koji je završio u siječnju 2025. prihvaćena su 134 polaznika. Četvrti ciklus započeo je u prosincu 2024. s planiranim prihvatom do 300 polaznika.

Obuka kadeta provedena je kroz zimske, ljetne i granske kampove koji se provode na poligonima i vježbalištima Hrvatske vojske. Nastavljena je provedba obuke za razvoj vođa u Središtu za razvoj vođa „Marko Babić“, Udbina koju su u tri provedena ciklusa obuke uspješno završila ukupno 93 polaznika, uključujući sedam pripadnika Slovenske vojske. Proveden je Tečaj za ocjenjivače borbene spremnosti kopnenih snaga, na kojem su sudjelovali i pripadnici Republike Sjeverne Makedonije, Republike Albanije te Bosne i Hercegovine. Ocjenjivanja borbene spremnosti provedena su u potpori potvrde i certifikacije spremnosti deklariranih snaga za NATO operacije potpore miru.

U Međunarodnom središtu za obuku specijalnih zračnih snaga sa sjedištem u vojarni „Pukovnik Mirko Vukušić“, Zemunik Donji za pripadnike Hrvatske vojske provedena su dva modula iz područja planiranja specijalnih zračnih operacija, tri tečaja iz područja koordinacije posada, dva temeljna letačka kvalifikacijska tečaja, jedan napredni tečaj noćnog letenja i jedan međunarodni obučni događaj za održavanje sposobnosti Zračne namjenski organizirane postrojbe za provedbu specijalnih zračnih operacija (*Special Operation Air Task Unit – SOATU*). Ujedno se 2024. godine provodila i obuka namjenski organiziranih snaga

predviđenih za potporu civilnim institucijama u zemlji u slučaju katastrofa i velikih nesreća. Predmobilizacijska obuka postrojbi razvrstane pričuve provedena je na poligonima i vježbalištima kroz šest obučnih aktivnosti u pet termina, u skladu s programom osposobljavanja i vježbi razvrstanih pričuvnika i konceptu obuke razvrstane pričuve po modelu „Bojne grupe“. Osposobljavanje je završilo 886 pričuvnika.

Slika 24. Zajednička vježba specijalnih snaga Hrvatske vojske i policije

U 2024. godini provedeno je 55 vježbi, od toga 47 međunarodnih i osam nacionalnih. Na vježbama je sudjelovalo 2 906 pripadnika Hrvatske vojske. Od značajnijih vježbi u 2024. godini ističe se provedba nacionalne vježbe „LIFT 24“ te sudjelovanje u međunarodnoj vježbi „STEADFAST DUEL 24“, u kojima su sastavnice Hrvatske vojske prvi put uvježbavale zadaće u direktnoj potpori novih NATO planova.

U sklopu priprema snaga Borbene skupine Europske unije (*EU Battle Group 2025, EUBG*), pripadnici Hrvatske vojske sudjelovali su u međunarodnim vježbama „EUROPEAN ADVANCE 24“ i „EUROPEAN CHALLENGE 24“ te u međunarodnoj vježbi „MILEX 24“.

2.4. Logistička potpora

Prioriteti logističke potpore tijekom 2024. godine bili su usmjereni na osiguranje provedbe redovitih zadaća, operacija potpore miru, pomoći civilnim institucijama i vojnim vježbama, uspostavljanje potpore u uvođenju novih sustava naoružanja i opreme, povećanje sigurnosti skladištenja i čuvanja ubojnih sredstava, osiguranje ispravnosti ključnih borbenih sustava, prometnu potporu te poboljšanje uvjeta života i rada pripadnika Hrvatske vojske. Provodile su se aktivnosti održavanja građevina, opremanja odjećom i obućom, kao i pružanje potpore u osiguranju ostalih intendantskih aktivnosti.

Održavanje materijalno-tehničkih sredstava

Temeljna zadaća održavanja tehničkih materijalnih sredstava u 2024. godini bilo je zadržavanje dostignute razine ispravnosti te smanjenje utjecaja nastalih poremećajima na tržištu koji su se očitovali kroz poteškoće u isporuci pričuvnih dijelova u ugovorenim cijenama i rokovima isporuke, najvećim dijelom zbog nastavka ruske agresije na Ukrajinu. Nastavljen je višegodišnji i kontinuirani program revizije tenkova M-84. Zaključno s 2024. godinom reviziju su ukupno prošla 62 tenka. Započet je postupak dovođenja u ispravno stanje preostale četiri samohodne haubice SH 122 mm 2S1 Gvozdika te remont dvanaest topova 130 mm M-63 za postrojbe pričuve. U visok stupanj gotovosti dovedeno je pet vozila MRAP M-ATV za predaju postrojbama na operativnu uporabu. Provedba održavanja BOV Patria CRO 2024. godine bila je otežana zbog spomenutih problema u lancima opskrbe pričuvnih dijelova. Održavanje PzH 2000 HRV provedeno je u sklopu pripreme aktivnosti ojačane prednje prisutnosti u Republici Poljskoj čime je osigurana ispravnost haubica za provedbu zadaće. Od nebojnih vozila prioritetno su se održavala vozila za prijevoz ljudi i hrane, cisterne za gorivo, vozila za prijevoz ubojnih sredstava, nisko podne labudice, sanitetska vozila i inženjerijski strojevi. Održavanje komunikacijsko-informacijske opreme provodilo se u skladu s Planom održavanja tehničkih materijalnih sredstava, pri čemu su prioritet održavanja imala sredstva koja se nalaze na uporabi u operacijama, misijama, i NATO aktivnostima. Održavanje brodova, plovila i mornaričko-tehničkih materijalnih sredstava provodilo se u skladu s planom. U remontna brodogradilišta na uslugu godišnjeg održavanja brodova upućeno je 18 brodova i brodica. Od 18 brodova, remontni radovi su završeni na 15 brodova. Završena je generalna revizija motora M504B-2 čime su osigurana tri pričuvna motora za topovnjače klase „Kralj“. Završen je remont dva autonomna podvodna vozila (APV) REMUS 100, a proveden je i opsežniji remont RTOP-41 radi pripreme broda za sudjelovanje u operaciji Sea Guardian 2025. godine.

Proveden je remont helikoptera Mi-171Sh radi podizanja ispravnosti transportnih helikoptera. Za potrebe održavanja aviona MIG-21 redovna obnova resursa putem povremenih pregleda i popravaka zrakoplovnih komponenti provodila se do prosinca 2024. kada je zadnji dežurni borbeni dvojac s avionom MiG-21 prestao s radom. Na isporučenim višenamjenskim borbenim avionima Rafale provodilo se redovno održavanje te je sklopljen trogodišnji ugovor za kontinuirano održavanje aviona i prateće opreme s tvrtkom *Dassault Aviation*. Redovitim servisiranjem i održavanjem šest zrakoplova tipa CL-415 Canadair i šest AT-802 A/F Air Tractor postignuta je odgovarajuća raspoloživost protupožarnih aviona

tijekom trajanja protupožarne sezone. Provedeno je redovno servisiranje i održavanje radarskog sustava FPS-117.

Opskrba materijalnim sredstvima

Tijekom 2024. godine nastavljena je nabava osobne opreme vojnika, ekonomično upravljanje opskrbom energentima, gorivom i mazivom te ubojnim sredstvima.

Materijalna sredstva klase II. – odore, obuća i vojna oprema

Nabavom odora, obuće i ostale vojne opreme u 2024. godini ostvarena je kontinuirana potpora ustrojstvenim jedinicama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Osigurane su potrebne zalihe intendantske opreme za nastavak opremanja djelatnih i pričuvnih postrojbi, opremanje sastavnica planiranih za misije i operacije, provedbu obuke dragovoljnih ročnika te prijam novih vojnika/mornara i kadeta.

Materijalna sredstva klase III. – pogonska goriva, maziva i energenti

Nabavljene količine goriva, maziva i tekućih energenata 2024. godine osigurale su redovitu i dostatnu opskrbu Hrvatske vojske za izvršenje zadaća u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Tijekom ožujka i travnja 2024. provedene su znatne popune kapaciteta na benzinskim crpkama s pogonskim gorivima, a ustrojstvene jedinice popunu gorivom primarno su obavljale na benzinskim crpkama Hrvatske vojske. U potpunosti je realizirana nabava ulja, masti te sredstava za čišćenje, zaštitu i hlađenje. Pogonsko gorivo kerozin (JET-A1) nabavljeno je u skladu s potrebama angažiranja zrakoplova za redovne potrebe Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva te pružanje pomoći civilnim institucijama. Sklopljen je i ugovor o nabavi avionskoga goriva F-34 za višenamjenski borbeni avion Rafale. Struktura nabavljenih količina goriva u višegodišnjem razdoblju ukazuje na smanjenje nabavljenih količina motornog benzina te povećanje kerozina i dizel goriva u skladu sa potrebama Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i provedbe aktivnosti pomoći civilnim institucijama, ponajprije protupožarne zaštite.

Skladištenje i upravljanje kvalitetom materijalnih sredstava klase III. poboljšano je uporabom plavog dizela za brodove Hrvatske ratne mornarice, uporabom mobilnih sustava za pretakanje i separiranje pogonskih goriva i ulja, provedbom kemijskih analiza i nadzorom kvalitete te popunom vojno-skladišnih kompleksa radi stvaranja potrebne pričuve goriva.

Materijalna sredstva klase V. – Ubojna sredstva

Pričuve ubojnih sredstava u Republici Hrvatskoj skladište se, čuvaju i održavaju u 14 vojno-skladišnih kompleksa. Zalihe ubojnih sredstava izvan Republike Hrvatske za potrebe postrojbi u misijama i operacijama u inozemstvu čuvaju se u terenskim skladištima savezničkih i partnerskih zemalja u područjima operacija. Tijekom 2024. godine sklopljeni su

ugovori i okvirni sporazumi za nabavu ubojnih sredstava. U idućem razdoblju planira se nastaviti s nabavom ubojnih sredstava i remontom dijela postojećih te količinski povećavati ubojna sredstva za novonabavljena oružja i sustave, kao i sustave čiji su projekti opremanja u tijeku. Uz redovitu nabavu ubojnih sredstava dio se planira nabaviti i putem Europske obrambene agencije, pri čemu je prioritet topničko streljivo 155 mm za PzH 2000 HRV i pješačko streljivo.

Prehrana i usluge

Prehrana pripadnika Hrvatske vojske 2024. godine planirana je i realizirana na temelju propisa i ugovora zaključenih s trgovačkim društvom „Pleter-usluge“ d.o.o. te ostalim ugovornim dobavljačima usluga prehrane. Na izdvojenim lokacijama i na brodovima provodila se samostalna priprema i podjela kuhanih obroka. Nabavljene su dostatne količine individualnih borbenih obroka i vode za piće. Usluga pranja i glačanja preko trgovačkog društva „Pleter-usluge“ d.o.o. planirana je i ostvarena prema ugovorima, potrebama ustrojstvenih jedinica i potrebnom dinamikom. Usluga čišćenja poslovnih prostora u ustrojstvenim jedinicama Hrvatske vojske realizirana je korištenjem vlastitih kapaciteta i preko trgovačkog društva „Pleter-usluge“ d.o.o.

Prometna potpora

Zaključno s 31. prosincem 2024., a u skladu s praćenjem i ažuriranjem podataka o raspoloživosti nebojnih motornih i priključnih vozila na operativnoj evidenciji nalazi se 1 529 nebojnih motornih vozila.

Zdravstvena potpora

Zdravstveno stanje pripadnika Hrvatske vojske 2024. godine bilo je zadovoljavajuće, bez pojave epidemija i zdravstvenih smetnji koje bi tražile prekid sudjelovanja u planiranim domaćim i međunarodnim aktivnostima. U studenom 2024. u suradnji s Ministarstvom zdravstva organizirana je javno-zdravstvena akcija mjerenja tjelesne mase, tlaka, šećera i masnoća u krvi u prostorijama Ministarstva obrane kojom se željelo provjeriti osnovne faktore rizika i potaknuti djelatnike na brigu o vlastitom zdravlju. Nastavljena je suradnja sa Sjedinjenim Američkim Državama u opremanju Role 2 terenskom bolnicom. Za potrebe pripadnika svojih kontingenata, Hrvatska vojska uspostavila je Role 1 ambulantu u kampu Villaggio u sklopu operacije potpore miru KFOR na Kosovu, dok su u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Mađarskoj i u sklopu aktivnosti ojačane prednje prisutnosti NATO-a u Republici Poljskoj, upućivani mobilni medicinski timovi. U CEZIH sustav Ministarstva zdravstva uvezano je 25 općih vojnih ambulanti i 21 ambulanta dentalne medicine.

Tijekom 2024. godine specijalisti medicine rada u Zavodu za zrakoplovnu medicinu i Zavodu za pomorsku medicinu pregledali su 8 294 osobe. Odjel za hiperbaričnu i podvodnu medicinu Zavoda za pomorsku medicinu proveo je 120 pregleda za ronioce i 174 pregleda civilnih pacijenata upućenih na hiperbaričnu oksigenoterapiju, a imao je i 15 žurnih intervencija kod vitalno ugroženih ronilaca i pacijenata. Zavod za zrakoplovnu medicinu proveo je preglede 129 civilnih pilota i drugog civilnog zrakoplovnog osoblja kojima su izdane potvrde o zdravstvenoj sposobnosti. Odjel za preventivno-medicinsku zaštitu provodio je epidemiološke preglede kandidata za operacije/misije i procjenu statusa njihove procijepljenosti. Provedeni su epidemiološki pregledi 1 396 kandidata i organizirano je 1 111 cijepljenja. Vojni veterinari proveli su 865 redovnih i 20 izvanredna nadzora te 309 uzorkovanja hrane i vode za piće. Do srpnja 2024. provedena je potpora civilnim institucijama u vidu hitnog zračnog medicinskog prijevoza unesrećenih ili oboljelih, nakon čega je te zadaće preuzela Hitna helikopterska medicinska služba Ministarstva zdravstva. U osam godina rada timovi Hrvatske vojske intervenirali su 4 850 puta i prevezli gotovo 5 500 životno ugroženih pacijenata. Nastavila se i cjelogodišnja pripravnost barokomore u Splitu koja je zbrinula 15 životno ugroženih pacijenata, uz redovite terapije za pacijente s kliničkim indikacijama te 100 % HRVI prema ugovoru s Ministarstvom hrvatskih branitelja. Pružena je i zdravstvena potpora Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Upravi za zatvorski sustav i probaciju, šestomjesečnim pomaganjem u zdravstvenoj zaštiti osuđenih osoba.

2.5. Izvanredni događaji

Prevenција izvanrednih događaja zadaća je zapovjednika na svim razinama vođenja i zapovijedanja u Hrvatskoj vojsci. Izvanredni događaji u Hrvatskoj vojsci prate se i analiziraju kako bi se primjenjivale preventivne mjere. Tim pitanjima bavi se zapovjedni lanac, sigurnosno-obavještajni sustav, vojna policija te psihološka i zdravstvena struka. U Hrvatskoj vojsci postoji nulta stopa tolerancije na prisutnost droge te je pojačan nadzor i poduzete stegovne radnje kako bi se takve događaje svelo na minimum. Tijekom 2024. godine evidentirano je 313 izvanrednih događaja što predstavlja pad broja izvanrednih događaja za 27 u odnosu na broj izvanrednih događaja u 2023. godini.

3. POSEBNI POSLOVI U PODRUČJU OBRANE

3.1. Obrambene pripreme civilnog sektora i potpora kriznom upravljanju

U 2024. godini aktivnosti Ministarstva obrane i Hrvatske vojske na području kriznog upravljanja bile su usmjerene na potporu civilnim institucijama i stanovništvu u gašenju požara te protupožarnih aktivnosti u okviru rescEU mehanizma Europske unije i obrani od poplava. U području civilnih obrambenih priprema Ministarstvo obrane kontinuirano je provodilo usmjeravanje, osposobljavanje i pružalo stručnu potporu civilnom dijelu obrambenog sustava Republike Hrvatske te je nositeljima i sudionicima obrambenih priprema pružalo potporu u izradi planskih dokumenata u okviru nacionalnih, NATO aktivnosti i aktivnosti Europske unije. Ministarstvo obrane započelo je proces implementacije novog NATO sustava odgovora te kao nacionalni koordinator procesa implementacije NATO Mjera odgovora u Republici Hrvatskoj, provodi aktivnosti njegove implementacije u Republici Hrvatskoj radi usklađivanja i osiguranja komplementarnosti nacionalnih i NATO procesa i procedura. Predstavnici Ministarstva obrane i Hrvatske vojske sudjelovali su u međunarodnim aktivnostima usmjerenim na razmjenu iskustava i znanja na području jačanja civilno-vojne suradnje. Nastavljene su aktivnosti kontinuiranoga razvoja i održavanja sposobnosti potpore zemlje domaćina i vojne pokretljivosti, koju Republika Hrvatska pruža oružanim snagama država članica NATO-a, Europske unije i drugih partnerskih zemalja u provedbi tranzita, prihvata, smještaja i održavanja raspoređenih snaga u i kroz Republiku Hrvatsku. U suradnji s nadležnim tijelima državne uprave održano je niz sastanaka s predstavnicima civilnih lokacija i pravnih osoba nominiranih u Katalog sposobnosti potpore zemlje domaćina koji su tom prigodom informirani o svojoj ulozi u aktivnostima pružanja potpore civilnim kapacitetima.

3.2. Inspekcijski poslovi

Težište rada Inspektorata obrane temelje se na ključnim procesima i aktivnostima iz razvojnih vizija te prioriteta i ciljeva Ministarstva obrane i Hrvatske vojske. U 2024. godini Inspektorat obrane proveo je 32 inspekcijska nadzora u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva obrane i Hrvatske vojske te kod civilnih nositelja obrambenih priprema. Radi daljnjeg poboljšanja sustava u cjelini te uklanjanja nedostataka utvrđenih tijekom inspekcijskih nadzora predložena je 251 mjera, od toga 64 mjere iz nadležnosti Ministarstva obrane, 176 mjera iz nadležnosti Hrvatske vojske te 11 mjera iz nadležnosti civilnih nositelja obrambenih priprema.

3.3. Sigurnosno-obavještajni poslovi

Vojna sigurnosno-obavještajna agencija pružala je sigurnosno-obavještajnu potporu državnom vrhu, donositeljima odluka u Ministarstvu obrane i Hrvatskoj vojsci te je sudjelovala u radu i aktivnostima sustava domovinske sigurnosti, kao i potpori aktivnostima NATO-a i Europske unije. Težišno su prikupljana i analizirana saznanja o glavnim prijetnjama na globalnoj i regionalnoj razini te o oružanim sukobima u Ukrajini i na Bliskom istoku, kao i o područjima u kojima se nalaze pripadnici Hrvatske vojske u operacijama i misijama. Pružen je aktivan doprinos u razradi mjera protuobavještajne zaštite čim se pridonosilo sigurnosti vojnih lokacija, infrastrukture, osoblja i opreme te materijalno-tehničkih sredstava koja su na korištenju u Ministarstvu obrane. Uz sustavno i kontinuirano prikupljanje, analizu, obradu i ocjenu podataka koji su od značaja za nacionalnu sigurnost na temelju strateških smjernica za rad i zahtjeva korisnika, poduzete su aktivnosti u stvaranju, razvoju i jačanju sposobnosti odgovora na nove i narastajuće izazove i prijetnje, poput hibridnog djelovanja te djelovanja u informacijskom odnosno kibernetičkom prostoru. Vojna sigurnosno-obavještajna agencija sudjelovala je u razmjeni informacija sa sastavnicama sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske i tijelima državne uprave, tijelima NATO-a i Europske unije te s partnerskim službama putem bilateralne, multilateralne suradnje i u okviru regionalnih inicijativa. Iznimno značajan angažman u okviru međunarodne suradnje ostvaren je domaćinstvom i predsjedanjem Vojne sigurnosno-obavještajne agencije Konferencijom ravnatelja vojnih obavještajnih agencija jugoistočne Europe (*South East Europe Military Intelligence Chief's forum – SEEMIC*), koja je održana u Splitu u listopadu 2024. Aktivnost je pridonijela razvoju suradnje unutar vojne obavještajne zajednice zemalja koje sudjeluju u političkom okviru Regionalnog Vijeća za suradnju, ali i na unaprjeđivanju vlastitih sposobnosti.

Nastavljena je provedba osposobljavanja i usavršavanje postojećih te usvajanje novih znanja i vještina. Osim vlastitim kapacitetima, osposobljavanje se provodilo u suradnji s drugim sastavnicama sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske, državnim tijelima te u sklopu međunarodne suradnje na više razina.

3.4. Sigurnost vojnog zračnog i pomorskog prometa

U 2024. godini Samostalna služba za vojni zračni i pomorski promet sudjelovala je u radu zapovjedništva NATO-a, Europske obrambene agencije i Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL-a te predsjedavala Zajedničkim civilno-vojnim povjerenstvom za koordinaciju zračnog prostora, kao tijela Funkcionalnog bloka zračnog prostora središnje Europe. Nastavljena je suradnja s Hrvatskom agencijom za civilno

zrakoplovstvo, Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o., Zrakoplovno-tehničkim centrom d.d. i Fakultetom prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te je započeta suradnja s Veleučilištem Velika Gorica na stručnom usavršavanju djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Hrvatske vojske. Djelatnici Samostalne službe za vojni zračni i pomorski promet sudjelovali su u radu zajedničkoga odbora Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i Ministarstva obrane iz područja komunikacije, navigacije i nadzora te fleksibilnog korištenja zračnog prostora, u radu zajedničkog civilno-vojnog odbora između Ministarstva obrane i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, kao i u radu Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu i Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom. U sklopu redovitih zadaća izdavane su letačke dozvole i dozvole za održavanje vojnih zrakoplova, provođeni su nadzori organizacija za održavanje, obuku i nabavu pričuvnih dijelova. Samostalna služba za vojni zračni i pomorski promet sudjelovala je u izdavanju diplomatskih odobrenja za inozemne i tuzemne državne zrakoplove i provodila ispite za pilote Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva. Dan je i doprinos prihvatu višenamjenskih borbenih zrakoplova Rafale koji su upisani u Registar hrvatskih vojnih zrakoplova te su za njih izdani certifikati o tipu i potvrde o plovidbenosti. Proveden je postupak međusobnog prepoznavanja s nadležnim vojnim zrakoplovnim autoritetom Francuske Republike radi potvrđivanja kompetencija oba zrakoplovna autoriteta za izradu i nadzor provedbe regulative koja se odnosi na zrakoplovne operacije, s fokusom na području plovidbenosti zrakoplova. Provođene su aktivnosti nadziranja, usmjeravanja i koordinacije u vezi plana implementacije europskih zahtjeva za plovidbenost vojnih zrakoplova u Ministarstvu obrane i Hrvatskoj vojsci. Tijekom 2024. godine djelatnici Samostalne službe za vojni zračni i pomorski promet sudjelovali su u potpori nastavka istrage nesreće mađarskog helikoptera iz 2023. godine stručnom analizom svih segmenata događaja. Nastavljeno je sudjelovanje u radu Europskog odbora za sigurnost u zračnom prometu i na NATO konferencijama za sigurnost u vojnom letenju. Dan je aktivan doprinos radu Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, Odbora za praćenje Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske, Povjerenstva za izdavanje dopusnica za ukrcavanje oružane pratnje na trgovačkim brodovima hrvatske državne pripadnosti, kao i doprinos izradi Tehničkog sporazuma za prekogranično kretanje morem i Sporazuma s Institutom za oceanografiju i ribarstvo o znanstveno-tehničkoj suradnji u području oceanografije. Nastavljeno je i sudjelovanje u projektu CISE – zajednički prostor za razmjenu informacija u pomorskoj domeni. Tijekom 2024. godine pribavljana su odobrenja za uplovljavanje brodova Hrvatske ratne mornarice u unutarnje morske vode drugih zemalja, predlagana su izdavanja odobrenja za uplovljavanje stranih ratnih brodova u unutarnje

morske vode Republike Hrvatske radi službenih posjeta, posjeta radi obavljanja popravka stranih ratnih brodova u brodogradilištima te radi plovidbe unutarnjim plovnim putovima. Pripremane su i prethodne suglasnosti za znanstvena i ostala istraživanja na moru pod jurisdikcijom Republike Hrvatske.

3.5. Analiza vojnostegovnih poslova

U 2024. godini Vojnostegovni sud imao je u radu 274 stegovne prijave kojima je bila prijavljena 281 vojna osoba. Riješeno je 165 stegovnih prijava u kojima su donesene odluke u odnosu na 162 osoba, dok su za 109 stegovnih prijava stegovni postupci preneseni u 2025. godinu. Od 165 riješenih predmeta, za 107 osoba utvrđena je stegovna odgovornost za kršenje vojne stege te su im izrečene stegovne sankcije. Od toga je 105 osoba proglašeno odgovornima za počinjenje 128 težih kršenja vojne stege stegovnih prijestupa, dok je za dvije osobe utvrđeno počinjenje lakših kršenja vojne stege stegovnih pogrešaka. U predmetima u kojima je utvrđeno počinjenje stegovnih prijestupa najviše ih se odnosilo na nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Ministarstva obrane i Hrvatske vojske, zatim dovođenje u stanje pod utjecajem alkohola u službi i odbijanje testiranja na alkohol te drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini Republike Hrvatske. Od 105 izrečenih stegovnih kazni najviše je izrečeno stegovnih kazni “jednokratne novčane kazne” – 40 stegovnih kazni, dok se šest stegovnih kazni odnosilo na prestanak djelatne službe. Dio stegovnih kazni prestanka djelatne službe izrečen je zbog stegovnih prijestupa počinjenih zlouporabom droga. Zaprimljeno je devet žalbi protiv rješenja o izricanju stegovnih mjera nadležnih zapovjednika i dvije žalbe protiv rješenja nadležnih zapovjednika o udaljenju iz službe o kojima Vojnostegovni sud odlučuje kao drugostupanjsko tijelo. Povodom upravnih tužbi podnesenih protiv rješenja Vojnostegovnog suda o stegovnoj odgovornosti upravni sudovi donijeli su u 2024. godini četiri presude. Dvije presude se odnose na tužbe u predmetima utvrđivanja stegovne odgovornosti za stegovne prijestupe, a dvije na postupke povodom žalbi izjavljenih protiv prvostupanjskih rješenja o udaljenju iz službe koje su riješene 2023. godine u kojima su tužbe odbijene. U području materijalne odgovornosti u 2024. godini Vojnostegovni sud je imao 182 predmeta, od toga su 103 riješena.

3.6. Vojnopolicijski poslovi

Tijekom 2024. godine vojna policija postupala je u 358 događaja, od kojih u 166 događaja nisu zabilježene posljedice, dok su u 192 događaja zabilježene posljedice u vidu stradanja, tjelesnih ozljeda ili materijalne štete. U odnosu na brojno stanje pripadnika Hrvatske vojske, udio počinitelja u događajima s protupravnim radnjama u 2024. iznosio je

1,35 %, od toga se najveći dio odnosio na događaje kršenja vojne stege ili povrede službene dužnosti.

Sprječavanje kriminaliteta i kriminalističko istraživanje

Na temelju dovršenih kriminalističkih istraživanja podneseno je 87 kaznenih prijava nadležnim državnim odvjetništvima. Pripadnici Vojne policije podnijeli su 37 kaznenih prijava, dok je u suradnji s policijskim službenicima Ministarstva unutarnjih poslova podneseno 50 kaznenih prijava.

Poslovi osiguranja i zaštite

Tijekom 2024. godine provedeno je neposredno osiguranje štićenih osoba i osiguranje štićenih objekata od posebnog interesa za Ministarstvo obrane. Osim stalnih poslova osiguranja pripadnici Vojne policije provodili su i dnevne zadaće poslova osiguranja i zaštite u vidu osiguranja vojnih događaja, osiguranja vojnog prometa na cestama, osiguranja transfera novčanih sredstava, preventivnih pregleda objekata i lokacija Ministarstva obrane i Hrvatske vojske.

Preventivne aktivnosti

Vojna policija je 2024. godine provodila preventivne aktivnosti u svrhu sprječavanja nastanka izvanrednih događaja u službi ili izvan službe. Primarno su se provodile preventivne aktivnosti radi sprječavanja zlouporabe alkohola i droga te nadzora vojnog prometa na cestama.

4. UPRAVNO-PRAVNI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI I POTPORA

4.1. Upravni postupci i imovinsko-pravni poslovi

Tijekom 2024. godine zaprimljeno je 539 predmeta. Od toga se većina odnosila na status hrvatskog branitelja iz Domovinskoga rata, dok su ostali predmeti bili iz područja ostvarivanja prava po osnovi radnog odnosa pripadnika Hrvatske vojske i postupaka povrede službene dužnosti državnih službenika i namještenika. Ukupno je pokrenuto 207 upravnih sporova, koji su se u 90 % predmeta odnosili na tužbe u vezi s ostvarivanjem statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskoga rata, a ostalo se odnosilo na ostvarivanje prava po osnovi radnog odnosa pripadnika Hrvatske vojske i vojnostegovnim postupcima. Zaprimljeno je 184 presuda u upravnim sporovima kojima su tužbe odbijene, a 23 tužbi je usvojeno. U vezi s postupanjem u parničnom i ovršnom postupku u kojem je stranka u postupku Republika Hrvatska, Ministarstvo obrane u 2024. godini zaprimilo je 241 predmet.

4.2. Javna nabava

U skladu s Planom nabave za 2024. godinu i planiranim financijskim sredstvima, 2024. godine provedeno je 803 predmeta nabave i sklopljeno 785 ugovora i okvirnih sporazuma. Pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave 2024. godine izjavljeno je devet žalbi na postupke javne nabave javnog naručitelja Ministarstva obrane, od kojih je pet usvojeno, dvije žalbe su odbijene, jedna odbačena, a jedna je u postupku rješavanja. U cilju što kvalitetnije provedbe postupaka javne nabave i poboljšanja procedura vezanih za nabavu robe, usluga i radova nastavljena je koordinacija sa svim tehničkim nositeljima, kao i provedba stručne edukacije djelatnika. U 2024. godini donesena je Uputa o provedbi jednostavne nabave, opći akt kojim se uređuju pravila, uvjeti i postupci planiranja i provedbe postupaka nabave procijenjene vrijednosti manje od praga za primjenu postupaka javne nabave propisanih Zakonom o javnoj nabavi. Priprema i distribucija podataka koja se odnosi na nabavne kategorije središnje javne nabave koordinira se sa Središnjim državnim uredom za središnju javnu nabavu.

4.3. Ostala područja rada

4.3.1. Financijsko upravljanje i kontrole

Odlukom o prijenosu ovlasti i odgovornosti za upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u Financijskom planu Ministarstva obrane za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Ivan Anušić je u skladu s proračunskim načelima definiranim Zakonom o proračunu, prenio ovlasti i odgovornosti za upravljanje proračunskim sredstvima za programe, aktivnosti i projekte na čelnike ustrojstvenih jedinica odgovorne za provedbu programa, aktivnosti i projekata. Izrađeno je polugodišnje i godišnje izvješće o ostvarenim rezultatima na razini aktivnosti/projekta u kojem su istaknuti ključni rezultati postignuti utroškom financijskih sredstava. Provedene su kontrole izjava o fiskalnoj odgovornosti Sveučilišta obrane i sigurnosti „Dr. Franjo Tuđman“, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz nadležnosti Ministarstva. Upravljanje rizicima stvorilo je pretpostavke za bolje odlučivanje i povećanje učinkovitosti poslovanja, bolje planiranje te optimalno korištenje svih raspoloživih resursa. U 2024. godini u Ministarstvu obrane i Hrvatskoj vojsci utvrđivali su se i procjenjivali strateški i operativni rizici tijekom provođenja procesa programiranja, planiranja rada i upravljanja projektima te je donesen Registar operativnih rizika.

4.3.2. Unutarnja revizija

Unutarnja revizija obavlja se u skladu s međunarodno priznatim standardima za unutarnju reviziju i najboljom praksom koju primjenjuju države članice Europske unije. Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje od 2024. do 2026. godine i Godišnjim planom unutarnje revizije za 2024. godinu definirani su organizacijski, kadrovski, materijalno-financijski i stručni uvjeti za nesmetano i učinkovito funkcioniranje unutarnje revizije u Ministarstvu obrane. Prioriteti za odabir revidiranih područja usmjereni su na doprinos ostvarenju strateških ciljeva, vrijednost materijalno-financijskih resursa, učinak na vanjske interesne skupine, učinak na unutarnje sustave, složenost sustava i ranjivost sustava. U 2024. godini provedeno je devet revizijskih procesa kojima su dana stručna mišljenja i preporuke koje potiču promjene i pomažu usmjeravanju poslovanja prema postavljenim ciljevima. U velikom dijelu revidiranih procesa uspostavljeni su odgovarajući kontrolni mehanizmi. Iako određeni uočeni nedostaci ne utječu na funkcionalnost sustava, dane su odgovarajuće preporuke radi njihova uklanjanja i daljnjeg poboljšanja sustava u cjelini.

4.3.3. Odnosi s javnošću

Tijekom 2024. godine kontinuirano su provedene komunikacijske aktivnosti usmjerene afirmaciji obrambenog sustava i promicanju vojnog poziva. Cilj aktivnosti unutarnjeg i vanjskog informiranja, izdavanja tiskanih, multimedijalnih i elektroničkih publikacija te aktivnosti promidžbe vojnog poziva bio je pružiti zainteresiranoj javnosti jasne, pravovremene i transparentne informacije o izvršavanju temeljnih misija i zadaća Hrvatske vojske. Naglasak u komunikaciji stavljen je na opremanje i modernizaciju Hrvatske vojske, razvoj nacionalnih obrambenih sposobnosti te sposobnosti i doprinosa Hrvatske vojske međunarodnoj sigurnosti. Sve aktivnosti bile su usklađene sa strateškim komunikacijskim okvirima NATO-a i Europske unije. Nastavljajući praksu aktivne komunikacije s javnošću, u 2024. godini pripremljeno je 996 novinarskih proizvoda (priopćenja, najava, vijesti, promemorija i informacija za medije). Odgovoreno je na 2 466 upita – novinarskih, građanskih i stranih. Organizirano je 13 medijskih događaja te su medijski popraćeni svi važniji događaji u Ministarstvu obrane i Hrvatskoj vojsci, uključujući dolazak prvih višenamjenskih borbenih aviona Rafale u Republiku Hrvatsku, angažman Hrvatske vojske u pomoći stanovništvu u uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu, u protupožarnoj sezoni, vojne vježbe, prijam mladih pripadnika u Hrvatsku vojsku, međunarodne konferencije, obilježavanje nacionalnih obljetnica, obilježavanje 75. obljetnice NATO-a i 15.

obljetnice članstva Republike Hrvatske u NATO i dr. Promidžbene aktivnosti u 2024. godini bile su usmjerene na promidžbu dragovoljnog vojnog osposobljavanja, promidžbu studijskih programa na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ i promidžbu poziva vojnog pilota. U 2024. godini sveučilišni studijski programi „Vojno vođenje i upravljanje“, „Vojno inženjerstvo“, „Vojno pomorstvo“, zanimanje vojni pilot i dragovoljno vojno osposobljavanje promovirani su na 34 događaja. Promidžbom „Sveučilišnih studijskih programa i zanimanja vojni pilot“ obuhvaćeno je 210 četverogodišnjih srednjih škola, kampanja „Postani vojnik Hrvatske vojske“ provedena je u 163 srednje strukovne škole, dok je promidžba svih oblika prijma u Hrvatsku vojsku pri uvođenju novaka u vojnu evidenciju provedena na ukupno 130 lokacija u Republici Hrvatskoj. Nastavljena je komunikacija putem interneta i društvenih mreža korištenjem raznih multimedijalnih sadržaja. Na mrežnoj stranici Ministarstva obrane u 2024. godini objavljeno je 1 344 tekstova, 531 fotogalerija i 110 videopriloga te je zadržana visoka razina posjećenosti uz 309 135 posjeta. Na mrežnoj stranici vojno-stručnog časopisa Hrvatski vojnik objavljeno je 295 objava, a stranicu je posjetilo 449 054 posjetitelja. U 2024. godini pokrenuta je službena Facebook stranica Ministarstva obrane i službeni TikTok profil Ministarstva obrane i Hrvatske vojske. Na društvenim mrežama Ministarstva obrane (Facebook, Instagram, X, YouTube, Flickr, LinkedIn) i časopisa Hrvatski vojnik (Facebook, Instagram, X, YouTube, LinkedIn) nastavlja se trend povećanja broja posjeta, kao i aktivnog sudjelovanja čitatelja u komentarima, reakcijama ili dijeljenjima.

Na društvenim mrežama Ministarstva obrane tijekom 2024. godine realizirano je ukupno 1570 objava, a na društvenim mrežama časopisa Hrvatski vojnik objavljeno je ukupno 983 objava. U 2024. godini tiskano je 26 brojeva časopisa Hrvatski vojnik. Izrađeno je 27 tiskovina (časopisi, brošure, knjige, katalozi) te 156 različitih grafičkih rješenja (plakati, deplijani, vizuali, akreditacije) informativnog, promidžbenog, edukativnog, vojno-stručnog i dokumentarističkog sadržaja. Nastavljeno je s razvojem analize informacijskog okruženja te se sustavno prate, evidentiraju i analiziraju medijske objave (tisak, TV, Internet) čime se dobiva podloga za strateško planiranje komunikacijskih aktivnosti. U 2024. godini izrađeno je 262 pregleda tiska, 218 dnevnih sažetaka medijskih objava, 40 tjednih analiza medijskih objava te osam posebnih analiza za pojedine teme i aktivnosti. Hrvatskoj radioteleviziji i hrvatskim produkcijskim kućama pružene su potpore snimanju dokumentarnih i igranih filmova te serijala s tematikom Domovinskoga rata. Ostvarena je suradnja s Ministarstvom kulture i medija, Ministarstvom hrvatskih branitelja, Ministarstvom gospodarstva te predstavnicima filmske industrije na projektima od strateškog, kulturnog, ekonomskog i turističkog interesa za Republiku Hrvatsku te su realizirana četiri igrana filma inozemne produkcijske kuće, sedam

TV serijala i tri dokumentarno-igrana filma na temu Domovinskoga rata. U 2024. godini nastavljeno je s aktivnostima prikupljanja muzejske građe i zaštite izložaka iz hrvatske vojne povijesti, njihovom inventarizacijom te stručnom i znanstvenom obradom. Posebno se ističe projekt „Bespilotne letjelice – prva krila u obrani domovine“ kao znanstveno i stručno istraživanje izrade i korištenja bespilotnih letjelica u samim počecima i tijekom Domovinskoga rata. Snimljeni su intervjui s važnim sudionicima, prikupljen je autentični video materijal, nepoznate fotografije te dvije originalne bespilotne letjelice. Rezultati istraživanja i prikupljena građa prezentirani su javnosti putem multimedijalne izložbe.

5. REALIZACIJA DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA OD 2015. DO 2024. GODINE

Provedba projekata opremanja i modernizacije Hrvatske vojske u izvještajnom razdoblju, utvrđena Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske od 2015. do 2024. godine, prikazana je u Prilogu 5. Pristup provedbi i prioritizacija projekata i dalje je prilagođavana sigurnosnoj situaciji, koja je 2022. godine usložena ruskom agresijom na Ukrajinu. Pritom se uz nacionalne prioritete primarno vodilo računa o obvezama sudjelovanja u izgradnji NATO-ova ojačanog postava odvratanja i obrane, NATO ciljevima sposobnosti, obvezama u sklopu NATO inicijative povećanja spremnosti, kao i obvezama u okviru stalne strukturirane suradnje Europske unije (PESCO).

PRILOZI

1. Pregled sudjelovanja u operacijama potpore miru, misijama i aktivnostima u 2024. godini
2. Pregled pomoći civilnim institucijama u 2024. godini
3. Pregled obučnih događaja i vježbi u 2024. godini
4. Pregled provedene vojne izobrazbe u 2024. godini
5. Pregled realizacije projekata Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske od 2015. do 2024. godine

Prilog 1.

Pregled sudjelovanja u operacijama potpore miru, misijama i aktivnostima u 2024. godini

R.br.	MISIJA	KONTINGENT	LOKACIJA	ČASNICI	DOČASNICI	VOJNICI	UKUPNO
1	NATO KFOR	40. HRVCON KFOR	KOSOVO	37	74	67	178
2		41. HRVCON KFOR	KOSOVO	40	78	63	181
3		42. HRVCON KFOR	KOSOVO	20	52	60	132
4	NATO NMI	10. HRVCON NMI	IRAK	4	3		7
5		11. HRVCON NMI	IRAK	3	3		6
6		12. HRVCON NMI	IRAK	5	3		8
7	NATO eVABG HUN	3.HRVCON eVABG-HUN	MAĐARSKA	15	38	13	66
8		4.HRVCON eVABG-HUN	MAĐARSKA	13	28	23	64
9		5.HRVCON eVABG-HUN	MAĐARSKA	12	33	19	64
10	NATO eFPBG POL	12. HRVCON eFPBG-POL	POLJSKA	13	23	31	67
11		13. HRVCON eFPBG-POL	POLJSKA	15	31	23	69
12		14. HRVCON eFPBG-POL	POLJSKA	4			4
13	NATO eVABG BGR	1.HRVCON eVABG-BGR	BUGARSKA	1	3		4
14		2.HRVCON eVABG-BGR	BUGARSKA	1	3		4
15	NATO SNMCMG2	9. HRVCON SNMCMG2	MEDITERAN		3		3
16		10. HRVCON SNMCMG2	MEDITERAN		4		4
17	NATO OSG	9. HRVCON OSG	MEDITERAN	10	16	7	33
18		10. HRVCON OSG	MEDITERAN	10	17	6	33
19	UN	UNMOGIP	INDIJA I PAKISTAN	15			15
20		MINURSO	ZAPADNA SAHARA	10			10
21		UNIFIL	LIBANON	2			2
22	EU	ATALANTA	SOMALIJA	3			3
23		IRINI	MEDITERAN	7			7
24	NATO KOALICIJA	INHERENT RESOLVE	IRAK	3			3
25	NATO	DCM-F	IRAK	1			1
UKUPNO				244	412	312	968

Pregled pomoći civilnim institucijama u 2024. godini

R.br	Opis potpore	Broj potpora
1.	SUDJELOVANJE HRVATSKE VOJSKE U ODAVANJU VOJNE POČASTI NA POGREBIMA HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOGA RATA	4 324
2.	PROVOĐENJE MANIFESTACIJA	433
3.	INŽENJERIJSKE POTPORE	5
4.	ANGAŽIRANJE KLAPE I ORKESTRA HRVATSKE VOJSKE	331
5.	ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE	3 855
6.	KORIŠTENJE I SMJEŠTAJ U VOJNIM LOKACIJAMA I GRAĐEVINAMA	2 771
7.	USTUPANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH SREDSTAVA	27
8.	KORIŠTENJE ZRAKOPLOVA	27
9.	KORIŠTENJE NEBORBENIH MOTORNIH VOZILA	5
10.	KORIŠTENJE PLOVNIH OBJEKATA	94
11.	PRATNJA I FIZIČKO OSIGURANJE	523
12.	OSTALO (angažiranje snaga)	332
	UKUPNO	12 727

Prilog 3.

Pregled obučnih događaja i vježbi u 2024. godini

Red.br.	NAZIV VJEŽBE	DRŽAVA/E PROVEDBE	RAZDOBLJE PROVEDBE	PRIPADNICI OS RH
1.	DAGGER STORM	Republika Hrvatska	siječanj/veljača	25
2.	DYNAMIC FRONT 24	SR Njemačka	veljača	5
3.	ARIADNE 24	Helenska Republika	veljača/ožujak	1
4.	ALLIED SPIRIT 24	SR Njemačka	veljača/ožujak	5
5.	LOYAL LEDA 24	Republika Poljska	veljača/ožujak	1
6.	AUSTERE CHALLENGE 24	SR Njemačka	veljača/ožujak	25
7.	COBRA 24	Republika Poljska	veljača/ožujak	18
8.	ROCK FROST	Republika Hrvatska	veljača/travanj	25
9.	RHODOPE 24	Bugarska	ožujak	2
10.	TAD-24	Španjolska	ožujak	2
11.	STEADFAST DETERRENCE 24	Rumunjska	svibanj	5
12.	MILEX 24	Kraljevina Belgija	travanj/svibanj	2
13.	ACE 24	Hrvatska	travanj, rujan	50
14.	BRIJUNI 24	Republika Hrvatska	svibanj	20
15.	SIGURNOST 24	Republika Hrvatska	svibanj	150
16.	STABILNOST 24	Republika Hrvatska	travanj	450
17.	ŠTIT 24	Republika Hrvatska	travanj	180
18.	RIDGE RUNNER 24	Sjedinjene Američke Države	travanj	1
19.	MVV OLIVES NOIRES 24	Francuska Republika	travanj	4
20.	SAFETY TRANSPORT 24	SR Njemačka	travanj/svibanj	2
21.	JEKLENI DEŽ 24	Republika Hrvatska	svibanj	10

22.	IEL MILU 24	Republika Bugarska	svibanj	4
23.	ADRIATIC PARTNERSHIP MIO VBSS EXERCISE 24	Republika Hrvatska	svibanj	10
24.	BLACK SWAN 24	Mađarska	svibanj	16
25.	STEADFAST INTEREST 24	Rumunjska	svibanj/lipanj	8
26.	ISTAR 24	Republika Hrvatska	lipanj	250
27.	ADRION 24	Republika Hrvatska	lipanj	30
28.	EUROPEAN ADVANCE 24	Republika Austrija	lipanj	60
29.	CWIX 24	Republika Poljska	lipanj	25
30.	AMC2EX	Republika Hrvatska Republika Slovenija	lipanj	8
31.	NOBLE PARTNER 24	Gruzija	srpanj/kolovoz	1
32.	SABER JUNCTION 24	SR Njemačka	kolovoz/rujan	5
33.	MVV CONNECTED LOGISTICAN 24	SR Njemačka	kolovoz/rujan	4
34.	STEADFAST FOXTROT 24	SR Njemačka	rujan	4
35.	AVANGER TRIAD 24	Republika Poljska	rujan	1
36.	SNEX 24	Republika Hrvatska	rujan	10
37.	SAVA STAR 24	Republika Hrvatska	rujan	160
38.	REPMUS 24 & DYMS 24	Portugalska Republika	rujan	1
39.	ADRIATIC PARTNERSHIP MCM/Dive 24	Republika Hrvatska	rujan	6
40.	SAREX 24	Isključivi gospodarski pojas RH i Talijanska Republika	rujan	30
41.	STEADFAST DUEL 24	Talijanska Republika Kraljevina Norveška	listopad	45
42.	STRONG	Mađarska	listopad	17

	BASTION 24			
43.	UDAR 24	Republika Hrvatska	listopad	350
44.	MEDUZA 24	Republika Hrvatska	listopad	125
45.	HARPUN 24	Republika Hrvatska	listopad	450
46.	LIFT 24	Republika Hrvatska	listopad	110
47.	SLJEME 24	Republika Hrvatska	listopad / studeni	100
48.	EU RDC LIVEX	Kraljevina Belgija	studeni	2
49.	VALIANT LYNX 24	Republika Hrvatska	studeni	10
50.	DYNAMIC FRONT 25	SR Njemačka	studeni	5
51.	VJEŽBA VOR-a BiH	Bosna i Hercegovina	studeni	3
52.	CYBER NET	Kraljevina Nizozemska	studeni	2
53.	AMBER MIST 24	Republika Litva	studeni	3
54.	EUROPEAN CHALLENGE 24	SR Njemačka	studeni/prosinac	35
55.	CYBER COALITION 24	Republika Hrvatska Republika Estonija	studeni / prosinac	33
UKUPNO				2 906

Pregled provedene vojne izobrazbe u 2024. godini

Razina izobrazbe	Završene izobrazbe u 2023.							Završene izobrazbe u 2024.							Usporedba 2023. / 2024. (%)	
	Republika Hrvatska				Inozemstvo			Republika Hrvatska				Inozemstvo			OSRH i MORH u RH	OSRH i MORH u inozemstvu
	OSRH i MORH			Inozemni i ostali polaznici	OSRH i MORH			OSRH i MORH			Inozemni i ostali polaznici	OSRH i MORH				
	M	Ž	Ukupno		M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno		M	Ž	Ukupno		
Ratna škola (4.razina) RŠ/ŠNS	5	0	5	10	2	0	2	5	0	5	8	1	0	1	0%	-50%
Zapovjedno stožerna škola (3. razina) ZSŠ	25	7	32	10	6	0	6	24	5	29	10	4	3	7	-9%	17%
Izobrazba časnika u FP (3. razina) IFP	37	11	48	0	0	0	0	32	17	49	0	0	0	0	2%	0%
Napredna časnička izobrazba (2. razina) NČI	44	15	59	0	11	0	11	52	17	69	0	7	3	10	17%	-9%
Temeljna časnička izobrazba (1. razina) TČI	40	13	53	0	0	0	19	39	27	66	0	0	0	0	25%	0%
Slijedno rastuće izobrazbe ČASNICI UKUPNO	151	46	197	20	19	0	38	152	66	218	18	12	6	18	11%	-53%
Visoka dočasnička izobrazba (4. razina) VDI	7	0	9	5	1	0	1	11	0	11	5	2	0	2	22%	100%
Napredna dočasnička izobrazba (3. razina) NDI	87	5	92	0	5	0	5	27	7	64	0	6	1	7	-30%	0%
Temeljna dočasnička izobrazba (2. razina) TDI	166	11	177	0	0	0	0	181	29	210	0	0	0	0	19%	0%
Izobrazba za prvu dočasničku dužnost (1. razina) IPDD	174	37	211	0	0	0	0	124	25	149	0	0	0	0	-29%	0%
Slijedno rastuće izobrazbe DOČASNICI UKUPNO	434	53	489	5	6	0	6	373	61	434	5	8	1	9	-11%	50%
Slijedno-rastuće izobrazbe SVEUKUPNO	585	99	686	25	25	0	44	525	127	652	23	20	2	27	-5%	-39%

Usporedni prikaz izobrazbi i testiranja stranog jezika u 2023./2024.

Strani jezik	Izobrazba u SzSJ 2023.			Testiranje 2023						Izobrazba u SzSJ 2024.			Testiranje 2024.						Izobrazba usporedba 2023./2024. (%)	Testiranje usporedba 2023./2024. (%)	
				ALCPT i ECL			STANAG 6001						ALCPT i ECL			STANAG 6001				ALCPT i ECL	STANAG 6001
	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno
Engleski	162	26	188	3765	612	4377	239	46	285	168	23	191	3622	603	4225	299	57	356	2%	-3%	25%
Njemački	6	2	8	68	20	88	0	0	0	7	3	10	69	23	92	0	0	0	25%	5%	0%
Francuski	4	4	8	11	10	21	0	0	0	9	6	15	21	22	43	0	0	0	88%	105%	0%
Talijanski	7	2	9	24	9	33	0	0	0	7	3	10	31	9	40	0	0	0	0%	21%	0%
Ruski	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	2	9	0	0	0	0%	0%	0%
UKUPNO	179	34	213	3868	651	4519	239	46	285	191	35	226	3750	659	4409	299	57	356	6%	-2%	25%

Pregled provedene vojne izobrazbe u 2023/2024. godini

Funkcionalne izobrazbe	Završene izobrazbe u 2023.							Završene izobrazbe u 2024.							Usporedba 2022. / 2023. (%)	
	Republika Hrvatska				Inozemstvo			Republika Hrvatska				Inozemstvo			OS RH i MORH u RH	OS RH i MORH u inozemstvu
	OSRH i MORH			Inozemni i ostali polaznici	OSRH i MORH			OSRH i MORH			Inozemni i ostali polaznici	OSRH i MORH				
	M	Ž	Ukupno		M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno		M	Ž	Ukupno		
Tečaj strategijskog planiranja	11	6	17	0	0	0	0	22	9	31	6	0	0	0	82%	0%
Tečajevi u OSMVO	400	53	453	93	0	0	0	254	45	299	93	3	0	3	-34%	0%
Funkcionalne izobrazbe dočasnika	92	7	99	6	0	0	0	134	12	146	7	0	0	0	47%	0%
Ostali funkcionalni tečajevi	285	25	310	0	60	14	74	255	36	291	0	106	20	126	-6%	70%
Funkcionalne izobrazbe UKUPNO	788	91	879	99	60	14	74	665	102	767	106	109	20	129	-13%	74%

Pregled realizacije projekata Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske od 2015. do 2024. godine

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske kopnene vojske	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Opremanje jurišnom puškom VHS i pripadajućom opremom	Provedeno
Opremanje osobnom opremom vojnika.	Nastavljeno je opremanje vojnom odorom i osobnom opremom postrojbi Hrvatske kopnene vojske i snaga za sudjelovanje u međunarodnim misijama i operacijama.
Opremanje sredstvima za nuklearno-kemijsku zaštitu	Nabavljen je dio tražene opreme i odnosi se na autoinjektore, dozimetre, zaštitne čarape, rukavice, navlake za čizme, ogrtači i kemikalije.
Opremanje postrojbi opremom za taborovanje.	Nastavljeno je opremanje opremom za taborovanje.
Opremanje novom puškostrojnicom i univerzalnom strojnicom u NATO kalibru.	Provedeno
Opremanje individualnim optoelektronskim uređajima vojnika i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima	Provedeno
Opremanje opremom i sredstvima ROLE-1.	Nastavljeno je opremanje opremom i sredstvima za prvu razinu zdravstvene potpore- Role 1 u cilju implementacije NATO cilja sposobnosti.
Opremanje i uvođenje u operativnu uporabu lakih oklopnih vozila MRAP	Završeno je ili dovedeno u visok stupanj gotovosti pet vozila MRAP M-ATV za predaju postrojbama na operativnu uporabu.
Modernizacija ili opremanje sustavima malog dometa za protuzračnu obranu manevarskih postrojbi (MANPADS).	Opremanje sustavima u tijeku.
Opremanje novim prijenosnim protuoklopnim sustavima.	Provedeno
Provedba revizije tenkova. Početak procesa modernizacije tenkova.	Nastavljen je višegodišnji program generalne revizije tenkova M-84. Generalna revizija većim dijelom je provedena na 5 tenkova, a u tijeku su završna ispitivanja. Do sada je postupak generalne revizije prošlo ukupno 62 tenka.
Opremanje razmjestivih snaga za djelovanje u ekstremno hladnim/vrućim klimatskim uvjetima.	Tijekom 2024. za Hrvatsku kopnenu vojsku nabavljena je taborska oprema.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske ratne mornarice	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Opremanje Obalne straže s pet obalnih ophodnih brodova.	Gradnja jednog broda nastavljena je 2024.; krajem godine su provedena ispitivanja broda; isporuka HRM-u prvog broda iz serije izvršena je u siječnju 2025.
Modernizacija senzorskih, oružnih i pogonskih sustava RTOP 11 i 12.	U tijeku je revizija motora M504-B2 za raketne topovnjače klase „Kralj“.
Modernizacija RS "Enhanced Peregrine", uvezivanje senzora pomorskog nadzora u jedinstvenu mrežu i dostizanje sposobnosti razmjene podataka i radarske slike s NATO-om.	Odobrena je taktička studija „Opremanje Hrvatske ratne mornarice obalnim motrilačkim radarskim sustavima za potporu nadzora površinske situacije na moru“.
Putem međuresorne suradnje zamjena tri radara GEM 2050 XS novim radarskim automatiziranim sustavima.	U tijeku su međuresorni dogovori vezano za nabavu komercijalnih radara.
Opremanje i rekonstrukcija RTOP 41 i 42 za operacije presretanja na moru.	Izvršena je primopredaja dvije gumene brodice za opremanje RTOP 41 i 42, nabava i ugradnja „A“ sohe na RTOP-41, nabava autopilota na RTOP-41 te nabava i ugradnja optoelektroničkih sustava na RTOP 41 i 42.
Opremanje poligona za borbenu otpornost broda.	Održane su prezentacije ponuditelja s njihovim prijedlozima za opremanje poligona.
Opremanje mornaričke taktičke vježbaonice.	Obuka brodskih posada provodi se u civilnim obrazovnim ustanovama.
Opremanje polovnim izvanobalnim ophodnim brodovima.	Odobrena je taktička studija „Opremanje HRM-a višenamjenskim brodom“.
Započeti opremanje novim protubrodskim raketama.	U tijeku je izrada taktičke studije „Opremanje HRM-a novim protubrodskim raketnim sustavom“.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Započeti modernizaciju radarskog sustava FPS-117.	Pokrenuta je modernizacija radarskog sustava FPS-117 i nadogradnja borbenoga komunikacijskog sustava Hrvatskog ratnog zrakoplovstva.
Projekt uvezivanja hrvatskog sustava za nadzor i zaštitu zračnog prostora u sustav integrirane protuzračne obrane NATO-a (NATINADS).	Dostizanje punih operativnih sposobnosti očekuje se tijekom 2025. godine.

Projekt ASBE.	Dinamiku realizacije projekta ASBE odredit će rezultati pregovara na razini NATO-a.
Izgradnja i opremanje radionice za održavanje zrakoplovno-tehničkih sredstava u 93. krilu.	Izrađena je projektna dokumentacija, očekuje se početak prve faze izgradnje.
Opremanje ispitno mjernom opremom i alatima za održavanje zrakoplova.	Provedeno

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Zapovjedništva za potporu	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Opremanje medicinskom opremom, terenskom opremom i vozilima za potporu sposobnosti ROLE-2.	Realizacija ugovora s Ministarstvom obrane Sjedinjenih Američkih Država o opremanju terenskom bolnicom Role 2 Basic Land započela je isporukom pet generatora s popratnom opremom u prosincu 2024. Puna realizacija materijalnog dijela očekuje se u prvoj polovici 2025. godine.
Opremanje novim nebojnim vozilima.	Putem operativnog i financijskog leasinga nabavljena su 233 nebojna motorna vozila za potrebe Hrvatske vojske.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije sustava KIS	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Izgradnja i konsolidacija stacionarnih mreža Ministarstva obrane i Hrvatske vojske, temeljnih servisa i sustava upravljanja istima, uključujući sustav za sigurnosnu pohranu i sustav za oporavak od havarije.	Izgradnja komunikacijsko-informacijske mrežne osnovice je provedena. Migracija računala na novouspostavljene domene Stacionarnog KIS je završena.
Uspostava podatkovnih središta (energetika, klimatizacija, vatrodojava, fizička sigurnost, nadzor itd.).	Uspostavljeno je podatkovno središte za neklasificiranu mrežu te je u tijeku migracija servisa sa starog na novo podatkovno središte. U tijeku je opremanje i uspostava novog podatkovnog središta za klasificiranu mrežu.
Razvoj nacionalnih servisa u skladu s tehničkim zahtjevima iz FMN Spiral specifikacija 4+.	Djelomično je realiziran razvoj nacionalnih servisa prema specifikacijama Spiral 4 specifikacijama.
Opremanje vojnika i borbenih/neborbenih platformi bojišničkim KIS.	Nastavljeno je opremanje radio uređajima za vojnika i platformu te pripadajućim terminalima.
Opremanje uređajima i opremom razmjestivih sustava.	Nastavljeno je opremanje Hrvatske ratne mornarice podatkovnim radio uređajem te je započelo opremanje Hrvatske kopnene vojske podatkovnim radio uređajem.

Prikaz glavnih projekata izgradnje	
Plansko razdoblje 2015. – 2024.	Realizirano tijekom 2024. godine
Vojarna „Petar Zrinski“, Zagreb Povećanje kapaciteta i standarda građevina (smještajni, učionički i nastavni prostori).	Graditeljsko – obrtnički radovi na uređenju prostora Kibernetičkog poligona, Vodoinstalaterski radovi objekt 9, Završetak radova sanacije i adaptacije građevine Kongresnog centra
Vojni poligon „Eugen Kvaternik“, Slunj Izgradnja smještajnih objekata s pratećom infrastrukturom zbog izmještanja postrojbi. Uređenje i modernizacija obučnih objekata unutar poligona Slunj.	Sukladno osiguranim financijskim sredstvima izgrađene su četiri nove obučne građevine.
Vojarna „Pukovnik Marko Živković“, Zagreb Uređenje skladišta avionskog goriva. Izgradnja garaža za smještaj tehnike i oružja.	Završetak izgradnje građevina za prijem i smještaj zrakoplova <i>Dassault Rafale CR3-R</i> u sklopu projekta VBA
Vojarna „Pukovnik Mirko Vukušić“, Zemunik Donji Rekonstrukcija građevina za smještaj i postojećih hangara za održavanje zrakoplova.	Modernizacija TE postrojenja u vojarni
Vojarna „Admiral flote Sveto Letica – Barba“, Split Uređenje objekata i infrastrukture u cilju povećanja energetske učinkovitosti (uređenje fasada, otvora, krovništa).	Sanacija dilatacije ravnog krova građevine br. 2., Graditeljsko-obrtnički radovi na uređenju prostora za mrežu "RUBIKON, Izgradnja građevine za zauljene vode, Sanirana trafostanica.
Vojarna „Knez Trpimir“, Divulje Izgradnja smještajnih, nastavnih, skladišnih i pratećih objekata.	Provedeni graditeljsko-obrtnički radovi na uređenju prostora građevina
Vojarna „Stožerni brigadir Ante Šaškor“, Delnice Izrada urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije.	Provedeni graditeljsko-obrtnički radovi na uređenju prostora građevina
Vojarna „132. brigade Hrvatske vojske“, Našice Izgradnja, sanacija i adaptacija građevina i infrastrukture	Izgradnja, sanacija i adaptacija građevina i infrastrukture u sklopu Projekta uvođenja u operativnu uporabu borbenog vozila pješništva M2A2 ODS „Bradley“